1 राजे

अदोनीयाची राजा होण्याची इच्छा

1 आता राजा दावीद फार वृध्द झाला होता. वयोमानामुळे त्याला गारठा सहन होईना. नोकरांनी कितीही पांघरुणे घातली तरी त्याला ऊब येईना. 2तेव्हा त्याचे सेवक त्याला म्हणाले, “तुमच्या सेवेसाठी आम्ही एखादी तरुण मुलगी बघतो. ती तुमच्या निकट झोपेल आणि तुम्हाला ऊब देईल.” 3आणि सेवकांनी या कामासाठी इस्राएलभर सुंदर तरुण मुलीचा शोध सुरु केला. तेव्हा त्यांना शुनेम या नगरात अबीशग नावाची मुलगी सापडली. त्यांनी तिला राजाकडे आणले. 4ती अतिशय देखणी होती. तिने अतिशय काळजीपूर्वक राजाची शुश्रूषा केली. असे असले तरी राजाने तिच्याशी लैंगिक संबंध ठेवले नाहीत.

5अदोनीया हा दावीद आणि त्यांची पत्नी हग्गीथ यांचा मुलगा. गर्वाने फुगून जाऊन त्याने स्वत: राजा व्हायचे ठरवले. राजा व्हायच्या प्रबळ इच्छेने त्याने स्वत:साठी एक रथ, घोडे आणि रथापुढे धावायला पन्नास माणसे तयार केली. 6अदोनीया हा दिसायला सुंदर होता. अबशालोम पेक्षा हा धाकटा. पण राजा दावीदने मात्र अदोनीयाला ‘हे तू काय चालवले आहेस?’ म्हणून कधी समज दिली नाही.

7सरुवेचा मुलगा यवाब आणि याजक अब्याथार यांच्याशी अदोनीयाने बोलणे केले. त्याला नवीन राजा करण्यात मदत करायचे त्यांनी ठरविले. 8पण पुष्कळांना अदोनीयाच्या या हालचाली पसंत नव्हत्या. ते दावीदशी एकनिष्ठ राहिले. सादोक हा याजक, यहोयादाचा मुलगा बनाया, नाथान हा संदेष्टा, शिमी रेई आणि दावीदच्या पदरी असलेले वीर हे ते लोक होत. ते राजाच्याच बाजूला राहिले, हे लोक अदोनीयाला मिळाले नाहीत.

9एकदा एन-रोगेलजवळ जोहेलेथ खडकापाशी अदोनीयाने मेंढरे, गुरे, पुष्ट वासरे यांचा शांत्यर्पण म्हणून यज्ञ केला. आपले भाऊ, राजाची इतर मुले आणि यहूदातील सर्व अधिकारी यांना बोलावणे पाठवले. 10पण राजाच्या पदरचे खास शूर वीर, आपला भाऊ शलमोन, बनाया आणि संदेष्टा नाथान यांना मात्र वगळले.

शलमोनासाठी नाथान व बथशेबा मध्यस्ती करतात

11नाथान संदेष्ट्यांच्या हे कानावर गेले तेव्हा तो शलमोनाची आई बथशेबा हिच्याकडे गेला. त्याने तिला विचारले, “हग्गीथेचा मुलगा अदोनीया याचे काय चालले आहे याचा तुला पत्ता आहे का? त्याने स्वत:ला राजा म्हणून घोषित केले आहे आणि इकडे आपले स्वामी दावीद यांना त्याचा पत्तासुद्धा नाही. 12तू आणि तुझा मुलगा शलमोन यांच्या जिवाला धोका पोहोंचू शकतो. यातून वाचायचा मार्ग मी तुला दाखवतो 13अशीच राजा दावीदकडे जा आणि त्याला सांग, ‘स्वामी तुम्ही मला वचन दिले आहे.’ त्याप्रमाणे माझा मुलगा शलमोन तुमच्यानंतर गादीवर बसेल पण अदोनीया राजा होत आहे हे कसे काय?’ 14तुझे राजाशी बोलणे चाललेले असतानाच मी तेथे येईन. तू तिथून निघून गेल्यावर मी राजाला सर्व हकीगत सांगीन. म्हणजे तू बोललीस त्यात तथ्य आहे हे राजाला पटेल.”

15तेव्हा राजाला भेटायला बथशेबा त्याच्या शयनगृहात गेली. राजा फारच थकला होता. शुनेमची अबीशग त्याची सेवा करत होती. 16बथशेबाने राजाला लवून अभिवादन केले. राजाने तिची चौकशी केली.

17बथशेबा त्याला म्हणाली, “महाराज, तुम्ही आपल्या परमेश्वर देवासमक्ष मला वचन दिले आहे. ‘माझ्यानंतर शलमोन राजा होईल. तो या गादीवर बसेल’ असे तुम्ही म्हणाला आहात. 18आता तुमच्या नकळत अदोनीया स्वत:च राजा व्हायच्या खटपटीत आहे. 19त्याने अनेक गुरे आणि उत्तम मेंढरे कापून शांत्यर्पणाचा यज्ञ केला आहे. त्याने सर्वांना आमंत्रित केले आहे. तुमची मुले, याजक अब्याथार, सेनापती यवाब यांना त्याने बोलावले आहे. पण तुमचा एकनिष्ठ पुत्र शलमोन याला मात्र बोलावणे पाठवले नाही. 20महाराज, आता सर्व इस्राएल लोकांचे तुमच्याकडे लक्ष लागले आहे. स्वत:नंतर तुम्ही कोणाला राजा म्हणून घोषित करता याची ते वाट बघत आहेत. 21आपण प्राण सोडण्यापूर्वी नीट व्यवस्था केली पाहिजे. तसे तुम्ही केले नाहीत तर तुमचे आपल्या वाडवडीलांच्या शेजारी दफन झाल्यावर मी आणि शलमोन लोकांच्या दृष्टीने गुन्हेगार ठरू.”

22बथशेबा हे राजाशी बोलत असतानाच नाथान संदेष्टा राजाला भेटायला आला. 23राजाच्या सेवकांनी त्याच्या आगमनाची राजाला वर्दी दिली. “तेव्हा नाथान राजाच्या समोर आला व खाली लवून अभिवादन केले. 24मग नाथान म्हणाला, “महाराज, तुमच्यानंतर अदोनीया

राज्यावर येणार असे तुम्ही घोषित केले काय? आता
राज्य अदोनीयाचे आहे असे तुम्ही ठरवले आहे काय?
25कारण आजच त्याने खाली खोऱ्यात जाऊन गुरे मेंढरे
कापून शांत्यर्पणाचा यज्ञ केला आहे तुमची मुले, सेनापती,
अब्याथार याजक यांना त्याचे आमंत्रण आहे. ते सगळे
आत्ता त्याच्याबरोबर खाण्यापिण्यात दंग आहेत. ‘राजा
अदोनीया चिरायु होवो’ म्हणून घोषणा देत आहेत. 26“पण
मी, सादोक याजक यहोयादाचा मुलगा बनाया आणि
तुमचा मुलगा शलमोन यांना मात्र त्याने बोलावलेले
नाही. 27माझे स्वामी, राजाने आम्हाला विश्वासात न
घेता हे सर्व केले आहे का? आपला वारस तुम्ही कृपा
करुन जाहीर करा.”
28तेव्हा राजा दावीद म्हणाला, “बथशेबाला आत यायला
सांगा” त्याप्रमाणे बथशेबा राजासमोर आली.
29मग राजाने शपथपूर्वक वचन दिले: “परमेश्वर देवाने
आत्तापर्यंत मला सर्व संकटातून सोडवले आहे. देवाला
स्मरुन मी हे वचन देतो. 30पूर्वी मी जे वचन तुला दिले
त्याप्रमाणे मी आज करणार आहे. इस्राएलच्या परमेश्वर
देवाने हे वचन द्यायचे मला सामर्थ्य दिले, त्याप्रमाणे मी
कबूल करतो की माझ्यानंतर तुझा पुत्र शलमोन राजा
होईल. या सिंहासनावर माझ्यानंतर तो आरूढ होईल. मी
दिलेला शब्द खरा करीन.”
31बथशेबाने हे ऐकून राजाला वंदन केले व म्हणाली
“राजा चिरायु होवो”.
32मग दावीद राजा म्हणाला, “सादोक हा याजक, नाथान
संदेष्टा आणि यहोयादाचा मुलगा बनाया यांना येथे बोलावून
घ्या” तेव्हा ते तिघेजण राजाच्या भेटीला आले. 33राजा
त्यांना म्हणाला, “माझ्या अधिकाऱ्यांना सोबत घ्या. माझा
पुत्र शलमोन याला माझ्या स्वत:च्या खेचरावर बसवून
गीहोन झऱ्याकडे जा. 34तेथे सादोक याजक आणि नाथान
संदेष्टा यांनी त्याला इस्राएलचा नवा राजा म्हणून अभिषेक
करावा. रणशिंग फुंकून जाहीर करावे की शलमोन हा
आता नवा राजा आहे. 35मग त्याला घेऊन माझ्याकडे
या. तो या सिंहासनावर बसेल आणि नवा राजा म्हणून
माझी जागा घेईल. इस्राएल आणि यहूदाचा राजा म्हणून
मी शलमोनला निवडले आहे.”
36यहोयादाचा मुलगा बनाया राजाला म्हणाला, “आमेन!
स्वामी, खुद्द परमेश्वर देवच याला मान्यता देईल.
37महाराज, आपल्याला परमेश्वराची साथ आहे. तो
परमेश्वर असाच शलमोनाच्याही पाठीशी उभा राहील
अशी मला आशा आहे. राजा शलमोनच्या राज्याची
भरभराट होवो आणि माझे स्वामी, आपल्यापेक्षा ते अधिक
बळकट होवो.”
38सादोक, नाथान, बनाया आणि राजाचे सेवक यांनी
राजा दावीदाच्या सांगण्याप्रमाणे केले. दावीदाच्या खेचरावर
शलमोनाला बसवून ते गीहोन येथे गेले. 39सादोक याजकाने
पवित्र मंडपातून तेल आणले. आणि त्या तेलाने सादोकने
शलमोनाच्या मस्तकावर अभिषेक केला. त्यांनी कर्णा
फुंकला आणि सर्वांनी “शलमोन राजा चिरायू होवो” असा
एकच जयजयकार केला. 40मग शलमोनाबरोबर सर्वजण
नगरात आले. येताना ते पावा वाजवत आले. लोकांना
उत्साहाचे, आनंदाचे भरते आले होते. त्यांच्या जल्लोषाने
धरणी कंप पावली.
41हे चाललेले असताना इकडे अदोनीया आणि त्याची
पाहुणे मंडळी यांचे भोजन आटपत आलेले होते. त्यांनी हा
कर्ण्याचा आवाज ऐकला. यवाबाने विचारले, “हा कसला
आवाज? नगरात काय चालले आहे?”
42यवाबाचे बोलणे संपत नाही तोच अब्याथार याजकाचा
मुलगा योनाथान तिथे आला. अदोनीया त्याला म्हणाला,
“ये तू भला माणूस आहेस. तेव्हा माझ्यासाठी तू चांगलीच
बातमी आणली असशील.”
43पण योनाथान म्हणाला, “नाही, तुम्हाला ही बातमी
चांगली वाटणार नाही. राजा दावीदाने शलमोनाला राजा
केले आहे. 44दावीदाने सादोक याजक, नाथान संदेष्टा,
यहोयादाचा मुलगा बनाया आणि आपले सेवक यांना
शलमोनाबरोबर पाठवले. त्यांनी शलमोनाला खुद्द राजाच्या
खेचरावर बसवले. 45मग सादोक याजक आणि नाथान
संदेष्टा यांनी गीहोन झऱ्याजवळ शलमोनाला अभिषेक
केला. यानंतर ते सर्वजण नगरात परतले. लोक त्यांच्या
मागोमाग गेले. नगरातील लोक त्यामुळे फार आनंदात
आहेत. हा जल्लोष त्यांचाच आहे. 46शलमोन आता गादीवर
बसला आहे. 47राजाचा सेवकवर्ग दावीदाचे अभिनंदन
करत आहे. ते म्हणत आहेत, ‘राजा दावीद थोर आहे.
शलमोन त्याच्यापेक्षा थोर व्हावा अशी देवाजवळ आमची
प्रार्थना आहे. देव शलमोनाला दावीदापेक्षाही कीर्तिवंत
करो. त्याच्या राज्याची दावीदापेक्षाही भरभराट होवो.’
दावीद राजा तेथे जातीने हजर होता. पलंगावरच तो
वाकून अभिवादन करत होता. 48आणि म्हणत होता,
‘इस्राएलच्या परमेश्वर देवाचे गुणगान करा. परमेश्वराने
माझ्या मुलांपैकीच एकाला सिंहासनावर बसवले आणि
माझ्या डोळ्यादेखत हे झाले.’
49हे ऐकून अदोनीयाची पाहुणेमंडळी घाबरली आणि
त्यांनी तिथून पळ काढला. 50अदोनीयाही शलमोन काय
करील या धास्तीने घाबरला. तात्काळ तो वेदीपाशी गेला
आणि वेदीचे दोन्ही शिंगे घट्ट पकडून बसला.* 51कोणीतरी
शलमोनाला सांगितले, ‘अदोनीया तुमच्या धास्तीने पवित्र
मंडपात वेदीची शिंगे धरून बसला आहे. तो तिथून हलायला
तयार नाही. ‘शलमोन राजाने मला अभय द्यावे’ असे तो
म्हणत आहे.’ 52तेव्हा शलमोन म्हणाला, “एक भला
गृहस्थ असल्याचे अदोनीयाने सिध्द केले तर त्याच्या

तात्काळतो … बसला दयेची याचना करत बसणे. आपले निरपराधित्व सिध्द करायला, पवित्र स्थानाजवळ जाऊन वेदीचे कोपरे धरून बसल्यास त्याला शिक्षा होत नसे.

केसालाही इजा होणार नाही. पण त्याने आगळीक केल्यास त्याची गय केली जाणार नाही. तो मरण पावेल. 53मग राजा शलमोनाने अदोनीयाकडे आपल्या माणसांना पाठवले. ते त्याला राजाकडे घेऊन आले. अदोनीयाने राजा शलमोनाला वाकून अभिवादन केले. शलमोनाने त्याला घरी परत जाण्यास सांगितले."

दावीद राजाचा मृत्यू

2 दावीद राजाचा मरणकाळ जवळ येऊन ठेपला होता. तेव्हा त्याने शलमोनाला जवळ बोलवून सांगितले, 2"आता मी जाणार. मरण सगळ्यांनाच अटळ आहे. तूही आता चांगला खंबीर, जबाबदार पुरुष झाला आहेस. 3आता परमेश्वर देवाच्या सर्व आज्ञांचे काळजीपूर्वक पालन कर. मोशेच्या नियमशास्त्रात लिहिलेल्या परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा, नियम व निर्णय काटेकोरपणे पाळ. त्यामुळे तू जिथे जाशील तिथे, व जे कार्य हातात घेशील त्यात यशस्वी होशील. 4तू परमेश्वराचे म्हणणे ऐकल्याने तो ही मला दिलेली वचने पाळील. परमेश्वराने मला सांगितले आहे 'जर मी सांगितलेल्या मार्गाने मनापासून आणि प्रामाणिकपणाने तुझी मुले चालली तर इस्राएलचा राजा हा नेहमी तुझ्याच वंशातला असेल.'"

5दावीद पुढे म्हणाला, "सरुवेचा मुलगा यवाब याने काय केले ते लक्षात आहे ना? त्याने इस्राएल सैन्याच्या दोन सेनापतींना, नेराचा मुलगा अबनेर आणि येथेरचा मुलगा अमासा यांना ठार केले आणि मुख्य म्हणजे हे शांततेच्या काळात केले. त्याचा तलवार खोचायचा कमरबंद आणि पायातले सैनिकी जोडे यांवर त्यांचे रक्त शिंपडले आहे. त्याला मीच शासन करायला हवे होते. 6पण आता तू राजा आहेस. तेव्हा तुला योग्य वाटेल तसा तू त्यांना धडा शिकवू शकतोस. तो मारला जाईल याची तू खात्री करुन घे. त्याला शांततेने म्हातारपणी मरण येता कामा नये.

7"गिलादच्या बर्जिल्ल्य याच्या मुलांवर लोभ असू दे. त्यांच्याशी सख्य ठेव आणि तुझ्या पंगतीला त्यांना बसू दे. तुझा भाऊ अबशालोम याच्यापासून मी पळ काढला तेव्हा त्यांनीच मला मदत केली.

8"गेराचा मुलगा शिमी इकडे आसपासच आहे हे लक्षात ठेव. तो बहूरीम मधल्या बन्यामीन वंशातला आहे. मी महनाइमासला पळ काढला तेव्हा त्याने माझ्याविषयी फार वाईट उद्गार काढले. पुढे तो मला यार्देन नदीजवळ भेटायला आला. त्याला मी परमेश्वरासमक्ष वचन दिले की मी त्याला ठार करणार नाही. 9पण आता त्याला तसा सोडू नकोस. तू सुज्ञ आहेस. काय करायचे ते तुला समजते. त्याला म्हातारपणी शांततेने मरु देऊ नकोस."

10मग दावीद मरण पावला. दावीद नगरात त्याचे दफन झाले. 11हेब्रोनवर सात वर्ष आणि यरुशलेम येथे तेहतीस वर्ष असे एकंदर चाळीस वर्षे त्याने इस्राएलवर राज्य केले.

शलमोन राज्यावर ताबा मिळवितो

12आता शलमोन राजा होता. तो आपल्या वडीलांच्या दावीदाच्या सिंहासनावर बसला. त्याच्या राजेपणाविषयी आता कोणताही किंतु नव्हता.

13यानंतर हग्गीथेचा मुलगा अदोनीया शलमोनाची आई बथशेबा हिच्याकडे गेला. बथशेबाने त्याला विचारले, "तू सद्हेतूने आला आहेस ना?"

अदोनीया म्हणाला, "हो, ही शांतता भेट आहे. 14मला तुमच्याशी काही बोलायचे आहे."

बथशेबा म्हणाली, "मग बोल."

15अदोनीया म्हणाला, "एक काळ असा होता की हे राज्य माझे होते. तुम्हाला हे माहीत आहे. मी राजा आहे अशीच इस्राएलच्या सर्व लोकांची भावना होती. पण पुढे सगळे बदलले. आता माझा भाऊ गादीवर आहे. परमेश्वरानेच त्याची निवड केली आहे. 16आता माझे एक मागणे आहे. कृपा करुन नाही म्हणू नकोस."

बथशेबाने "तुला काय हवे?" असे विचारले.

17अदोनीया म्हणाला, "राजा शलमोन तुला नाही म्हणणार नाही, तू सांगशील ते काहीही करील तेव्हा शुनेममधल्या त्या अबीशग नावाच्या तरुणीशी मला लग्न करायची संमती हवी आहे."

18बथशेबा म्हणाली, "ठीक आहे, मी राजाशी बोलते."

19मग बथशेबा राजा शलमोनाकडे गेली. तिला पाहिल्यावर तो उठून उभा राहिला. मग तिला वंदन करुन तो सिंहासनावर बसला. सेवकांना सांगून त्याने आईसाठी दुसरे सिंहासन आणवले. ती त्याच्या उजव्या हाताला बसली.

20बथशेबा त्याला म्हणाली, "मला एक छोटीशी गोष्ट तुझ्याजवळ मागायची आहे. कृपाकरुन नाही म्हणू नकोस."

राजा म्हणाला, "आई, तुला काय हवे ते माग मी नकार देणार नाही."

21तेव्हा बथशेबा म्हणाली, "तुझा भाऊ अदोनीया याला शुनेमच्या अबीशगेशी लग्न करु दे."

22राजा शलमोन आपल्या आईला म्हणाला, "अदोनीयासाठी अबीशगेचीच मागणी कशाला करतेस? त्याच्यासाठी हे राज्यच का मागत नाहीस? बोलून चालून तो माझा मोठा भाऊ आहे. याजक अब्याथार आणि यवाब त्याला पाठिंबा देतीलच."

23मग परमेश्वराची शपथ घेऊन शलमोन म्हणाला, "अदोनीयाला मी याची अद्दल घडवीन. त्याला आता प्राणाला मुकावे लागेल. 24इस्राएलचा राजा म्हणून परमेश्वराने माझी निवड केली आहे. माझ्या वडीलांच्या गादीवर त्याने मला बसवले आहे. आपण दिलेला शब्द पाळून राज्याची सत्ता परमेश्वराने आमच्या घराण्यात ठेवली आहे. तेव्हा आता त्याची शपथ घेऊन सांगतो की अदोनीयाला आज मृत्युदंड होईल." 25राजा शलमोनाने मग बनायाला आज्ञा दिली आणि बनायाने बाहेर जाऊन अदोनीयाला ठार केले. 26मग राजा शलमोन

अब्याथार याजकाला म्हणाला, “तुलाही मी मारायला
हवे पण अनाथोथ येथल्या आपल्याघरी मी तुला जाऊ
देतो. माझ्या वडीलांबरोबर मार्गक्रमण करताना
परमेश्वराचा पवित्र करारकोश उचलून न्यायला तू मदत
केलीस म्हणून तुला मी यावेळी जिवे मारत नाही. शिवाय
त्यांच्या कठीण काळातही तू त्यांना साथ दिली आहेस”
27परमेश्वराचा याजक म्हणून त्याला यापुढे काम करता
येणार नाही असे शलमोनाने अब्याथार याजकाला
सांगितले. असे होणार हे परमेश्वराने सांगितलेच होते.
शिलो येथील याजक एली आणि त्याचे कुटुंब यांच्याविषयी
देवाने असेच सांगितले होते. अब्याथार याजक एलीच्या
कुटुंबातील होता.

28हे सर्व यवाबाच्या कानावर गेल्यावर तो भयभीत
झाला. त्याने अबशालोमला न देता अदोनीयाला पाठिंबा
दिला होता. म्हणून तो त्वरीत परमेश्वराच्या पवित्र मंडपात
गेला आणि वेदीची शिंगे घट्ट धरुन बसला. 29कोणीतरी
यवाब हा परमेश्वराच्या मंडपात वेदीपाशी आहे हे राजा
शलमोनाला सांगितले. तेव्हा शलमोनाने बनायाला
यवाबाला मारण्यासाठी पाठवले.

30बनाया परमेश्वराच्या पवित्र मंडपात जाऊन यवाबाला
म्हणाला, “तेथून बाहेर पड ही राजाची आज्ञा आहे.”

पण यवाबाने तेथेच मरण पत्करायला तयार असल्याचे
सांगितले.

तेव्हा बनायाने राजाकडे जाऊन त्याला हे सांगितले.
31तेव्हा राजाने बनायाला हुकूम केला, “तो म्हणतो तसे
कर त्याला तिथेच ठार कर. मग त्याचे दफन कर.
म्हणजे मग आमच्या घराण्यावरचा यवाबाचा कलंक
पुसला जाईल. यवाबाने निरपराधांची हत्या केली तो हा
कलंक होय. 32नेराचा मुलगा अबनेर आणि येथेरचा
मुलगा अमासा या आपल्यापेक्षा चांगल्या अशा दोन
माणसांना त्याने मारले होते. अबनेर इस्राएल सैन्याचा
सेनापती तर अमासा यहूदा सैन्याचा सेनापती होता. माझे
वडील दावीद यांना त्यावेळी या हत्येची कल्पना नव्हती.
तेव्हा परमेश्वरच यवाबाला त्याच्या कृत्यांबद्दल शासन
करत आहे. 33त्यांच्या हत्येबद्दल यवाब अपराधी आहे.
त्याच्या कुटुंबालाही हे ओझे कायमचे वागवावे लागेल.
पण दावीद, त्यांचे वंशज, त्याच्या घराण्यातील राजे
आणि त्याचे राज्य यांना देवाच्या कृपेने निरंतर शांतता
लाभेल.”

34तेव्हा यहोयादाचा मुलगा बनाया याने यवाबाला ठार
केले व वाळवंटातील त्याच्या घराजवळ त्याचे दफन
करण्यात आले. 35यवाबाच्या जागी मग शलमोनाने
बनायाची सेनापती म्हणून नेमणूक केली आणि
अब्याथारच्या जागी मुख्य याजक म्हणून सादोकची केली.
36मग त्याने शिमीला बोलावणे पाठवले. त्याला सांगितले,
“इथे यरुशलेममध्ये स्वत:साठी घर बांधून राहा. हे नगर
सोडू नको. 37हे नगर सोडून किद्रोन झऱ्यापलीकडे गेलास
तर त्या गुन्ह्याबद्दल तुला जीव गमवावा लागेल. तो तुझा
अपराध असेल.”

38तेव्हा शिमी म्हणाला, “ठीक आहे, महाराज मी तुमच्या
आज्ञेत आहे.” शिमी मग यरुशलेममध्येच बराच काळ
राहिला. 39पण तीन वर्षांनंतर शिमीचे दोन नोकर पळून
गेले. गथचा राजा आणि माकाचा मुलगा आखीश याच्याकडे
ते गेले. आपले चाकर गथ येथे असल्याचे शिमीला कळले.
40तेव्हा त्याने आपल्या गाढवावर खोगीर चढवले आणि
तो आखीश राजाकडे आपले नोकर शोधायला निघाला.
तिथे ते मिळाल्यावर त्यांना त्याने परत घरी आणले.

41शिमी यरुशलेमहून गथला जाऊन आल्याचे कोणीतरी
शलमोनाला सांगितले. 42तेव्हा शलमोनाने त्याला बोलावून
घेतले. शलमोन त्याला म्हणाला, ‘यरुशलेम सोडलेस तर
तुझा वध होईल हे मी तुला देवाची शपथ घेऊन सांगितले
होते. तू हे गाव सोडून इतरत्र गेलास तर तुझ्या मृत्यूला
तूच जबाबदार राहशील असे मी तुला बजावले होते. आणि
तू त्याला कबूल झाला होतास. माझा शब्द पाळायचे तू
मान्य केले होतेस. 43मग तू आज्ञाभंग का केलास? तू
वचन का मोडलेस? 44माझे वडील दावीद यांचे तू बरेच
अपराध केले आहेस त्याबद्दल आता परमेश्वरच तुला
शासन करील. 45पण मला परमेश्वराचे आशीर्वाद
राहतील. दावीदाचे राज्य तो सदासर्वकाळ सुरक्षित ठेवील.
46मग राजाने बनायाला शिमीचा वध करायची आज्ञा
दिली आणि बनायाने ती अंमलात आणली. आता
शलमोनाची आपल्या राज्यावर पूर्ण पकड बसली.”

राजा शलमोन सूज्ञता मागतो

3 मिसरचा राजा फारो याच्या मुलीशी लग्न करुन
शलमोनाने फारोशी करार केला. शलमोनाने तिला
दावीद नगरात आणले. त्याच्या महालाचे आणि परमेश्वराचे
मंदिर बांधण्याचे काम तेव्हा चालू होते. यरुशलेमभोवती
तटबंदी उभारायचे कामही शलमोनाने हाती घेतले होते.
2मंदिर अजून बांधून पुरे झाले नव्हते त्यामुळे लोक यज्ञात
बली अर्पण करायला डोंगरमाथ्यासारख्या उंच ठिकाणी
जात. 3शलमोनही आपले वडील दावीद यांनी सांगितलेल्या
सर्व गोष्टींचे मन:पूर्वक पालन करुन परमेश्वरावरील
आपले प्रेम प्रकट करीत असे. दावीदाने सांगितलेल्या
गोष्टींखेरीज आणखीही एक गोष्ट तो करत असे. यज्ञ
करायला आणि धूप जाळायला तो उंच ठिकाणी जात
असे.

4गिबोन हे एक महत्वाचे उंचावरील ठिकाण असल्यामुळे
शलमोन एकदा यज्ञासाठी तिकडे गेला. तेथे त्याने एक
हजार होमार्पणे वाहिली. 5तो गिबोन येथे असतानाच
परमेश्वराने एका रात्री त्याला स्वप्नात दर्शन दिले देव
म्हणाला, “तुला काय हवे ते माग मी ते देईन.”

6शलमोन तेव्हा म्हणाला, “तुझा सेवक म्हणजेच माझे
वडील यांच्यावर तुझी कृपा होती. ते तुझ्या म्हणण्याप्रमाणे

वागले. ते भलेपणाने आणि योग्य मार्गाने जगले. त्याच्यानंतर त्याच्या मुलालाच गादीवर बसवून तू मोठाच दयाळूपणा दाखवला आहेस. 7माझ्या वडीलांनंतर, परमेश्वर देवा, तू मला राजा केले आहेस. पण मी अजाण मुलासारखाच आहे. माझे कर्तव्य बजावायला योग्य ते शहाणपण माझ्याजवळ नाही. 8मी तुझा सेवक तू निवडलेल्या अक्षरश: अगणित अशा लोकांपैकी एक आहे. शासकाला तर अनेक निर्णय करावे लागतात. 9तेव्हा राज्य करायला आणि लोकांशी न्यायबुध्दीने वागायला आवश्यक ते शहाणपण तू मला दे. त्यामुळे मला बऱ्यावाईटामधील फरक समजेल. त्याखेरीज एवढ्या लोकांवर राज्य करता येणे अशक्य आहे."

10शलमोनाने हे मागितले याचा परमेश्वराला फार आनंद झाला 11म्हणून देव त्याला म्हणाला, "तू स्वत:साठी दीर्घायुष्य किंवा सुखसमृध्दी मागितली नाहीस. तसेच शत्रूंचा नि:पात व्हावा असे म्हणाला नाहीस. तू फक्त न्यायबुध्दी आणि विवेक याची मागणी केलीस. 12तेव्हा तुझे मागणे मी मान्य करतो. तू ज्ञानी आणि चाणाक्ष होशील तुला एवढे शहाणपण लाभेल की तुझ्यासारखा भूतकाळात कधी झाला नाही आणि पुढे कधी होणार नाही. 13शिवाय तू न मागितलेल्या गोष्टीही बक्षीस म्हणून मी तुला देईन. आयुष्यभर तुला मानसन्मान आणि वैभव मिळेल. या जगात तुझ्या हयातीत तुझ्यासारखा थोर राजा कोणी असणार नाही. 14मी दाखवलेल्या मार्गाने चाल आणि माझ्या आज्ञा आणि नियम पाळ. आपल्या वडीलांप्रमाणेच वाग. असे वागलास तर तुलाही मी दीर्घायुषी करीन."

15शलमोन जागा झाला. परमेश्वर स्वप्नात येऊन आपल्याशी बोलला हे त्याच्या लक्षात आले. त्यानंतर शलमोन यरुशलेमला जाऊन परमेश्वराच्या करारकोशापुढे उभा राहिला. शलमोनाने परमेश्वरासाठी होमार्पण केले. त्यात त्याने परमेश्वराला शांतीअर्पणे वाहिली. मग आपल्या राज्यकारभारात ज्यांची मदत झाली त्या सर्व वडिलधाऱ्यांना आणि सेवकांना मेजवानी दिली.

16एकदा दोन वेश्या शलमोनाकडे आल्या. राजापुढे त्या दोघी उभ्या राहिल्या. 17त्यातली एक म्हणाली, "महाराज, ही आणि मी एकाच घरात राहतो. आम्ही दोघी गर्भवती होतो आणि आमचे दिवस भरत आले होते. मी बाळाला जन्म दिला तेव्हा ही माझ्या जवळच होती.

18तीन दिवसांनंतर ही पण प्रसूत झाली. आमच्याखेरीज घरात आणखी कोणी नव्हते. आम्ही दोघीच काय त्या राहात होतो. 19एका रात्री ही बाळाला घेऊन झोपलेली असताना तिचे बाळ तिच्याखाली चेंगरुन मेले. 20तेव्हा मी झोपेत असताना त्या रात्रीच तिने माझे बाळ माझ्या कुशीतून घेतले आणि ते स्वत:कडे ठेवून आपले मृत बालक माझ्या अंथरुणावर ठेवले.

21दुसऱ्या दिवशी सकाळी उठून मी बाळाला पाजायला घेतले तर बाळ मृत असल्याचे माझ्या लक्षात आले. म्हणून मी बारकाईने न्याहाळले असता हे बाळ माझे नाही असे मला आढळले." 22पण तेवढ्यात ती दुसरी बाई म्हणाली, "नाही, जिवंत मूलच माझे आहे, मेलेले बाळ तुझे आहे."

पहिली त्यावर म्हणाली, "तू खोटे बोलतेस, मेले ते तुझे बाळ आणि जिवंत आहे ते माझे." अशाप्रकारे दोघींचाही राजासमोर कडाक्याचा वाद झाला.

23तेव्हा राजा शलमोन म्हणाला, "जिवंत मूल आपले आणि मेलेले बाळ दुसरीचे असे तुम्ही दोघीही म्हणता."

24राजाने मग आपल्या सेवकाला एक तलवार घेऊन यायला सांगितले. 25राजा शलमोन म्हणाला, "आता आपण असे करु. त्या जिवंत बाळावर वार करुन त्याचे दोन तुकडे करु आणि दोघींना एक एक देऊ."

26दुसरी बाई म्हणाली, "फार छान! बाळाचे दोन तुकडे करा. म्हणजे आमच्यापैकी कोणालाही ते मिळणार नाही."

पण पहिल्या बाईला, खऱ्या आईला, वात्सल्याचा उमाळा आला. ती राजाला म्हणाली, "नको, बाळाला मारु नका ते तिच्याकडेच राहू द्या."

27तेव्हा हे ऐकून राजा म्हणाला, "बाळाला मारू नका. त्याला पहिल्या बाईच्या हवाली करा. तीच खरी आई आहे. 28राजाचा हा निवाडा इस्राएलच्या लोकांच्या कानावर गेला. राजाच्या चाणाक्षपणाबद्दल त्यांना आदर वाटला. योग्य निर्णय घेण्याचे उच्च कोटीचे परमेश्वरी शहाणपण त्याच्याकडे आहे हे त्यांच्या लक्षात आले."

शलमोनाचे साम्राज्य

4 समस्त इस्राएल लोकांवर राजा शलमोनाची सत्ता होती. 2त्याला शासनात मदत करणाऱ्या प्रमुख अधिकाऱ्यांची नावे अशी

सादोकचा मुलगा अजऱ्या हा याजक होता

3शिशाचे मुलगे अलिहोरेफ आणि अहीया. न्यायालयातील घडामोडींची टिपणे ठेवणे हे त्यांचे काम होते. अहीलूदाचा मुलगा यहोशाफाट हा बखरकार होता.

4बनाया हा यहोयादाचा मुलगा सेनापती होता.

सादोक आणि अब्याथार याजक होते

5नाथानचा मुलगा अजऱ्या हा जिल्हाधिकाऱ्यांचा प्रमुख होता.

नाथानचा मुलगा जाबूद याजक असून राजाचा सल्लागार होता.

6अहीशार हा राजाच्या महालातील सर्व गोष्टींचा प्रमुख होता.

अब्दाचा मुलगा अदोनीराम गुलामांच्या खात्याचा प्रमुख होता.

7इस्राएलचे कारभाराच्या सोयीसाठी बारा भाग पाडलेले होते. प्रत्येक भागावर शलमोनाने कारभारी नेमले होते.

त्या त्या भागातून अन्नधान्य गोळा करुन राजाच्या कुटुंबियांना देण्याची त्यांची जबाबदारी होती. बारा कारभाऱ्यांपैकी प्रत्येकावर प्रतिवर्षी एक महिना ही पाळी येई. 8त्या बारा कारभाऱ्यांची नावे अशी:

बेन-हूर हा एफ्राईमच्या डोंगराळ प्रदेशावर अधिकारी होता.

9माकस, शालबीम, बेथ-शेमेश व एलोन बेथ-हानान यांच्यावर बेन-देकेर हा कारभारी.

10अरुबोथ, सीखो आणि हेफेर या प्रांतावर बेन-हेसेद हा कारभाही होता.

11बेन-अबीनादाब पूर्ण दोर प्रांतावर होता. शलमोनाची मुलगी टाफाथ ही याची पत्नी.

12तानख, मगिद्दो व पूर्ण बेथ-शान म्हणजेच सारतानाजवळ इज्रेएलच्या खाली बेथ-शानापासून अबेल-महोला पर्यंत व यकमामाच्या उतारापर्यंत अहीलूदाचा मुलगा बाना हा होता.

13रामोथ-गिलादवर बेन-गेबेर हा प्रमुख होता. गिलादमधील मनश्शेचा मुलगा याईर याची सर्व गावे, बाशानमधील अर्गोब प्रांत हे भाग त्याच्याकडे होते. या भागात भक्क म तटबंदीची आणि दिंडी दरवाजावर पंच धातूचा आगळा असलेली साठ नगरे होती.

14इद्दोचा मुलगा अहीनादाब महनाईम प्रांतावर होता.

15नफतालीवर अहीमास होता. त्यानेही शलमोनाची मुलगी बासमथ हिच्याशी लग्न केले होते.

16हूशयाचा मुलगा बाना हा आशेर आणि आलोथ यांच्यावर कारभारी होता.

17पारुहाचा मुलगा यहोशाफाट इस्साखारवर होता.

18एलाचा मुलगा शिमी बन्यामीनचा कारभारी होता.

19उरीचा मुलगा गेबेर गिलाद प्रांतावर होता. अमोऱ्यांचा राजा सिहोन आणि बाशानचा राजा ओग हे या प्रांतात राहात होते. गेबेर मात्र त्या प्रांताचा एकमेव कारभारी होता.

20यहूदा आणि इस्राएलमध्ये समुद्रतीरावरील वाळूकणांसारखी अगणित माणसे होती. ती खात, पीत व मजाकरत आनंदाने जगत होती.

21युफ्राटिस नदीपासून पलिष्ट्यांच्या भूमीपर्यंत शलमोनाची सत्ता होती. मिसरच्या सीमेला त्याची हद्द भिडली होती. या देशांकडून शलमोनाला नजराणे येत आणि ते आयुष्यभर त्याचा आदर करीत.

22–23शलमोनाला त्याच्या पंगतीला बसून जेवणाऱ्या सर्वांसाठी दररोजच खालील अन्नपदार्थ लागत दीडशे बुशेल मैदा तीनशेबुशेल कणीक दहा पुष्ट गुरे कुरणावर चरलेली वीस गुरे, शंभर मेंढरे, हरण, सांबर, भेकर, खाण्यायोग्य पक्षी. 24युफ्राटिस नदीच्या पश्चिमेकडील सर्व देशांवर त्याची सत्ता होती. तिफसाहापासून गज्जापर्यंतचा हा प्रदेश होय सर्वत्र शांतता नांदत होती. 25दान पासून बैरशेबापर्यंतचे यहूदा आणि इस्राएलमधील सर्व लोक निर्धास्तपणे व शांततेने राहात होते. आपापल्या अंजीर वृक्षांखाली आणि द्राक्षबागांमध्ये ते निवांत होते.

26रथाच्या चारहजार घोड्यांसाठी पागा होत्या. तसेच शलमोनाकडे बारा हजार घोडेस्वार होते. 27शिवाय ते बारा कारभारी दर महिन्याला शलमोनाला सर्व जीवनावश्यक गोष्टी पुरवत होते. राजाच्या पंगतीला बसून जेवणाऱ्या सर्वांना ते पुरेसे होते. 28रथाच्या आणि स्वारीच्या घोड्यांसाठी पुरेसा पेंढा आणि सातूही ते कारभाशी पुरवीत. नेमलेल्या ठिकाणी प्रत्येकजण हे धान्य आणून टाकी.

शलमोनाची सूज्ञता

29देवाने शलमोनाला भरपूर शहाणपण दिले होते. त्यामुळे त्याला अनेक गोष्टी समजत. त्याची हुषारी कल्पनातीत होती. 30पूर्वेकडील सर्वांपेक्षा शलमोनाचे शहाणपण अधिक होते. मिसरमधल्यापेक्षा ते थोर होते. 31पृथ्वीच्या पाठीवर त्याच्याइतका सूज्ञ कोणी नव्हता. एज्राही एथान तसेच माहोलची मुले हेमान व कल्कोल व दर्दा यांच्यापेक्षा तो शहाणा होता. त्याचे नाव इस्राएल राष्ट्रा बाहेर सर्वत्र दुमदुमत होते. 32आपल्या आयुष्यात त्याने तीनहजार बोध वचने आणि पंधराशे गीते लिहिली.

33निसर्गाविषयीही त्याला ज्ञान होते. लबानोनमधल्या गंधसरुपासून भिंतीतून उगवणाऱ्या वनस्पतीपर्यंत सर्व तऱ्हेच्या झाडांचे त्याला ज्ञान होते. प्राणी, पक्षी आणि सरपटणारे प्राणी यांचेही त्याने वर्णन केले आहे. 34देशोदेशीचे लोक त्याच्याकडे ज्ञानार्जनासाठी येत. सर्व राष्ट्रांचे राजे आपल्या पदरच्या हुशार माणसांना शलमोनाकडून ज्ञान घ्यायला पाठवत.

शलमोन मंदिर उभारतो

5 हिराम हा सोराचा (तायरचा) राजा होता. त्याचे दावीदाशी सख्य होते. त्यामुळे त्याने शलमोन राज्यावर आल्याचे कळताच आपल्या सेवकांना शलमोनाकडे पाठवले. 2शलमोनाने राजा हिरामला असा निरोप पाठवला. 3"माझे वडील सतत युध्दात गुंतलेले असल्यामुळे त्यांना परमेश्वर देवासाठी मंदिर बांधता आले नाही. सर्व शत्रूंचा पाडाव होईपर्यंत ते थांबले होते. 4परंतु आता परमेश्वराने सर्व बाजूंनी माझ्या राज्याला शांतता दिली आहे. मला आता शत्रू नाहीत. माझ्या लोकांना कोणताही धोका नाही.

5"परमेश्वराने माझ्या वडीलांना एक वचन दिले होते. परमेश्वराने सांगितले होते, 'तुझ्यानंतर मी तुझ्या मुलाला राजा करीन. तो माझ्या सन्मानार्थ मंदिर बांधील' त्याप्रमाणे माझ्या परमेश्वर देवाच्या सन्मानार्थ एक मंदिर उभारण्याची माझी योजना आहे. 6त्यासाठी मला तुमची मदत हवी आहे. तुम्ही तुमची माणसे लबानोन येथे पाठवा. तेथील गंधसरुची झाडे त्यांना माझ्यासाठी कापायला सांगा. माझेही

चाकर मी त्यांच्याबरोबर पाठवीन. तुम्ही तुमच्या नोकरांची
जी मजुरी ठरवाल ती मी देईन. पण मला तुमची मदत
हवी आहे. आमचे सुतार तुमच्या सिदोनी सुतारांइतके
कुशल नाहीत.”
7हिरामला शलमोनाचा निरोप ऐकून फार आनंद झाला.
तो म्हणाला, “दावीदाला एवढा ज्ञानी मुलगा या मोठ्या
देशावर राज्य करण्यासाठी दिल्याबद्दल मी परमेश्वराचे
आभार मानतो.” 8मग हिरामने शलमोनाला असा संदेश
पाठवला “तुझे म्हणणे मला कळले. देवदार आणि गंधसरुची
तुला हवी तितकी झाडे मी तुला देईन. 9माझे नोकर ती
लबानोनपासून समुद्रापर्यंत वाहून आणतील मग त्याचे तराफे
करुन तुला हव्या त्या ठिकाणी समुद्रावरुन ते आणतील.
तेथे ते तराफे सोडवले जातील. मग तू ती झाडे घे.”
10-11हिरामने शलमोनाला त्याच्या गरजेप्रमाणे सर्व
गंधसरू व देवदारुची झाडे दिली. आणि शलमोनाने हिरामला
त्याच्या कुटुंबासाठी दरवर्षी 1,20,000 बुशेल गहू आणि
1,20,000 गॅलन निर्भेळ तेल दिले. 12परमेश्वराने कबूल
केल्याप्रमाणे शलमोनाला शहाणपण दिले. आणि हिराम
व शलमोन या दोघांमध्ये सख्य निर्माण झाले. या दोन
राजांनी आपसात शांततेचा करार केला.
13शलमोनाने वेठबिगारीवर इस्राएलची 30,000 माणसे
या कामासाठी नेमली. 14अदोनीराम नावाच्या माणसाला
त्यांचा प्रमुख म्हणून नेमले. शलमोनाने या लोकांचे तीन
गट केले. प्रत्येक गटात 10,000 माणसे होती. प्रत्येक गट
लबानोनमध्ये एक महिना काम करी आणि घरी परतून
दोन महिने आराम करत. 15ऐंशी हजार लोकांना
शलमोनाने डोंगराळ भागात कामाला लावले. त्यांना
पाथरवटाचे काम होते. दगड वाहून नेणारी माणसे सत्तर
हजार होती. 16या कामकऱ्यांवर देखरेख करणारी तीन
हजार तीनशे माणसे होती. 17त्यांना शलमोनाने मोठे,
मौल्यवान चिरे मंदिराच्या पायासाठी म्हणून कातायला
सांगितले. ते फार काळजीपूर्वक कापण्यात आले. 18मग
शलमोन आणि हिरामच्या बांधकाम करणाऱ्यांनी आणि
गिबलोस येथल्या लोकांनी ते चांगले घडवले. मंदिर
उभारणीसाठी घडीव चिरे आणि ओंडके त्यांनी तयार
केले.

मंदीराची बांधणी

6 अशा तऱ्हेने शलमोनाने मंदिर बांधायला सुरुवात
केली. इस्राएल लोकांनी मिसर देश सोडल्याला 480
झाली होती. इस्राएलाचा राजा म्हणून शलमोनाच्या
कारकीर्दीचे हे चौथे वर्ष होते. वर्षाचा दुसरा महिना जिव
चालू होता. 2मंदिराची लांबी 90 फूट, रूंदी 30 फूट आणि
उंची 45 फूट होती. 3मंदिराची देवडी 30फूट लांब आणि
15 फूट रूंद होती. मंदिराच्या रूंदीइतकीच या देवडीची
लांबी असून ती मंदिराच्या मुख्य भागाला लागूनच होती.
4मंदिराला अरूंद खिडक्या होत्या त्या बाहेरच्या बाजूने
अरूंद आणि आतल्या बाजूने रूंद होत्या. 5मंदिराच्या भोवती
अनेक खोल्या एका रांगेत बांधल्या होत्या. हे बांधकाम
तीनमजली होते. 6खोल्या मंदिराच्या भिंतीला लागून
असल्या तरी त्यांच्या तुळ्या या भिंतीत नव्हत्या. मंदिराच्या
भिंतीची रूंदी तळाकडे जास्त असून वर त्या निमुळत्या
होत होत्या. त्यामुळे या खोल्यांच्या एका बाजूची भिंत
तिच्या खालच्या भिंतीपेक्षा पातळ होती. तळमजल्यावरील
खोल्यांची रूंदी साडेसात फूट, पहिल्या मजल्यावरच्या
खोल्यांची 9 फूट तर त्यावरच्या खोल्यांची साडे दहा फूट
होती. 7भिंतीच्या बांधकामात कामगारांनी चांगले मोठे
चिरे वापरले होते. खाणीतूनच ते योग्य मापाने कातून
काढले होते. त्यामुळे मंदिरात ते बसवताना हातोड्या,
कुऱ्हाडी किंवा अन्य कुठल्या लोखंडी हत्याराचा आवाज
झाला नाही.
8तळमजल्यावरील खोल्यांना मंदिराच्या दक्षिणेकडून
आत जायला वाट होती. तिथून वरच्या मजल्यांवर जायला
आतून जिने होते.
9शेवटी शलमोनाचे मंदिराचे बांधकाम संपले. मंदिराचा
संपूर्ण अंतर्भाग गंधसरूच्या लाकडाने आच्छादलेला होता.
10मंदिराभोवतालच्या खोल्यांचेही काम झाले. प्रत्येक
मजल्याची उंची साडेसात फूट होती. त्यातील गंधसरुच्या
लाकडाचे खांब मंदिराला भिडले होते.
11यावेळी परमेश्वर शलमोनाला म्हणाला, 12“माझ्या
सर्व आज्ञा आणि नियम तू पाळलेस तर तुझे वडील दावीद
यांना कबूल केले ते सर्व मी तुझ्यासाठी करीन. 13तू
बांधत असलेल्या या मंदिरात इस्राएलपुत्रांमध्ये माझे वास्तव्य
राहील. इस्राएलच्या लोकांना सोडून मी जाणार नाही.”

मंदिराबद्दलचा तपशील

14शलमोनाने मंदिर बांधण्याचे काम पूर्ण केले.
15मंदिराच्या दगडी भिंतींना जमिनीपासून छतापर्यंत
गंधसरुच्या लाकडाचे आतून आच्छादन होते. दगडी जमीन
देवदारुच्या लाकडाने मढवलेली होती. 16मंदिराच्या आत
मागच्या बाजूला तीस फूट लांबीचा अत्यंतपवित्र गाभारा
होता. त्याच्याही भिंती खालपासून वरपर्यंत गंधसरुच्या
लाकडाने मढवलेल्या होत्या. 17मंदिराचा मुख्य दर्शनीभाग
या पवित्र गाभाऱ्यासमोर होता. हा साठ फूट लांब होता.
18हा भाग सुध्दा गंधसरुने मढवलेला होता.त्यातून भिंतीच्या
दगडाचे नखभरही दर्शन होत नव्हते. या लाकडावर फुले
आणि रानकाकड्या यांचे कोरीवकाम केलेले होते.
19आणखी मागे मंदिराच्या अंतर्भागात शलमोनाने
परमेश्वराच्या करारकोशासाठी गाभारा करवून घेतला
होता. 20याची लांबी, रूंदी आणि उंची प्रत्येकी तीस तीस
फूट होती. 21शलमोनाने हा गाभारा शुद्ध सोन्याने मढवला
होता. खोलीसमोर त्याने धूप जाळायला चौथरा बांधला
तोही सोन्याने मढवून त्याभोवती सोन्याच्या साखळ्या
लावल्या. 22अतिपवित्र गाभाऱ्यासमोरच्या वेदीसह सर्व

मंदिर सोन्याने मढवले होते. 23कारागिरांनी जैतून लाकडाचे दोन करुब देवदूत बनवले. त्यांना पंख होते. करुब देवदूतांची उंची प्रत्येकी 15 फूट होती. ते अतिपवित्र गाभाऱ्यात ठेवले. 24–26हे दोन्ही करुब तंतोतंत एकाच आकाराचे, एकाच मोजमापाचे होते. त्यांना प्रत्येकी दोन पंख असून प्रत्येक पंख साडेसात फूट लांबीचा होता. पसरलेल्या दोन्ही पंखांची रूंदी 15 फूट भरत होती. आणि प्रत्येक करुब पंधरा फूट लांबीचा होता. 27हे करूब देवदूत आतल्या अतिपवित्र गाभाऱ्यात बसवले होते. ते एकमेकांना लागून असे ठेवले होते की त्यांचे पंख खोलीच्या बरोबर मध्यभागी एकमेकांना भिडत होते. आणि बाहेरच्या बाजूला भिंतीच्या कडेला स्पर्श करत होते. 28हे दोन करुब देवदूतही सोन्याने मढवले होते.

29दर्शनी भाग आणि गाभारा यांच्या भिंतींवरही करुबांची चित्रे कोरलेली होती. खजुरीची झाडे आणि फुलेही कोरली होती. 30दोन्ही खोल्यांची जमीन सोन्याने मढवली होती. 31जैतूनाच्या लाकडाचे दोन दरवाजे कारागिरांनी करुन ते अतिपवित्र गाभाऱ्याचे प्रवेशद्वार म्हणून लावले. दारांभोवतालच्या महिरपीला पाच बाजू होत्या 32जैतून लाकडाच्या या दारांवर करुब देवदूत, खजुरीची झाडे आणि फुले कोरलेली असून ती सोन्याने मढवली होती.

33मुख्य भागालाही त्यांनी दरवाजे केले. जैतून लाकडाची चौकट उभारुन 34फरच्या लाकडाचे दरवाजे केले. 35कारागिरांनी दोन दरवाजे केले आणि प्रत्येक दार दोन झडपांचे होते त्यामुळे ते दुमडले जात असे. त्यावरही पुन्हा करुब देवदूत, खजुरीची झाडे, फुले यांचे कोरीव काम असून ती दारे सोन्याने आच्छादली होती. 36मग आतला चौक बांधला. त्याभोवती भिंत बांधली. दगडी चिऱ्यांच्या तीन ओळी आणि देवदाराची एक ओळ अशा त्या भिंती होत्या.

37वर्षाचा दुसरा महिना जिव तेव्हापासून त्यांनी मंदिराच्या कामाला सुरुवात केली. इस्राएलचा राजा म्हणून शलमोनाच्या कारकीर्दीचे ते चौथे वर्ष होते. 38बूल महिन्यात म्हणजेच वर्षाच्या आठव्या महिन्यात मंदिराचे बांधकाम पूर्ण झाले. पण शलमोनाचे ते सत्तेवरचे अकरावे वर्ष होते. म्हणजेच मंदिर बांधायला सात वर्षे लागली. मंदिराचे बांधकाम नियोजित नमुन्या प्रमाणे तंतोतंत झाले.

शलमोनाचा राजवाडा

7 राजा शलमोनाने स्वत:साठी महालही बांधला. त्याला तेरा वर्षे लागली. 2लबानोनचे वनातील घरही त्याने बांधले. ते 150 फूट लांब, 95 फूट रूंद आणि 45 फूट उंच होते. देवदाराच्या स्तंभांच्या त्याला चार रांगा असून प्रत्येक स्तंभावर नक्षीदार घुमटी होती. 3या स्तंभांवरुन देवदाराच्या तुव्व्या घातलेल्या असून त्यावर छत म्हणून देवदाराच्या लाकडाची पाटण होती. प्रत्येक ओळीत पंधरा खांब अशा पंचेचाळीस खांबांवर तुव्व्या होत्या. 4भिंतींवर समोरासमोर येतील अशा खिडक्यांच्या तीन ओळी होत्या. 5दोन्ही टोकांना तीन तीन दरवाजे होते. दाराची कवाडे आणि चौकटी काटकोन चौकोनात होत्या.

6शलमोनाने एक द्वारमंडपही उभारला होता. हा राजासनाचा मंडप 75 फूट लांब आणि 45 फूट रूंद होता. दर्शनी बाजूला आधार देणाऱ्या स्तंभांची रांग होती.

7न्यायनिवाडा करण्यासाठीही त्याने एक दालन बांधून घेतले. त्याला त्याने “न्यायासनाचा मंडप” असे नाव दिले होते. हे दालनही जमिनीपासून छतापर्यंत गंधसरुच्या लाकडाने आच्छादलेले होते.

8याच्याच आतल्या बाजूला त्याचे घर होते. त्याची बांधणी न्यायासनाच्या मंडपासारखीच होती. मिसरच्या राजाची मुलगी म्हणजे शलमोनची बायको हिच्यासाठीही त्याने असाच महाल बांधून घेतला.

9या सर्व इमारतींच्या बांधकामात किंमती दगडी चिरे वापरले होते. पुढून मागून घासून ते करवतीने योग्य मापाने कातले होते. पायापासून वळचणीपर्यंत त्यांचाच वापर केला होता. अंगणाभोवतालच्या भिंतीही याच बहुमूल्य दगडांनी बांधल्या होत्या. 10पायासाठी वापरलेले चिरेही असेच प्रशस्त व भारी होते. काहींची लांबी 15 फूट व इतरांची बारा फूट होती. 11त्यांच्यावर आणखी चांगल्या प्रतीचे चिरे आणि गंधसरुचे वासे होते. 12महाल, मंदिर आणि द्वारमंडप यांच्या भोवताली भिंत होती. तिला दगडांच्या तीन ओळी आणि गंधसरुच्या लाकडाची एक ओळ होती.

13राजा शलमोनाने सोराहून (तायरहून) हिराम नावाच्या माणसाला निरोप पाठवून यरुशलेम येथे बोलावून घेतले. 14हिरामची आई नफताली वंशातील होती. त्याचे वडील सोराचे (तायरचे) होते. ते चांगले तांबट होते पण ते मरण पावले होते. हिराम हा एक अनुभवी आणि कसबी तांबट होता. म्हणून राजाने त्यालाच बोलावून घेतले. त्यानेही हे आमंत्रण स्वीकारले. राजाने हिरामला सर्व पितळी कारागिरीवरील प्रमुख म्हणून नेमले. हिरामने पितळेपासून बनवलेल्या सर्व वस्तू घडविल्या.

15हिरामने दोन पितळी स्तंभ घडवले. प्रत्येक स्तंभ सत्तावीस फूट उंचीचा आणि अठरा फूट परिघाचा होता. हे स्तंभ पोकळ असून पत्र्याची जाडी तीन इंच होती.

16शिवाय त्याने साडेसात फूट उंचीचे दोन पितळी महिरपदार खांबही बांधले. 17या खांबाच्या घुमट्यांना आच्छादायला म्हणून दोन जाळीदार, साखळीची आच्छादने केली. 18मग त्याने पितळेचे, डाळिबांच्या आकाराचे शोभिवंत कळस केले. घुमट्यांच्या जाळ्यांवर या कळसांच्या दोन रांगा बसवल्या. 19साडेसात फूट उंचीचे जे स्तंभ होते त्याच्या घुमट्या फुलाच्या आकाराच्या होत्या. 20या घुमट्या स्तंभांवर बसवलेल्या होत्या. परडीच्या आकाराच्या जाळीवर त्या बसवलेल्या होत्या. या सगळ्या कळसांच्या भोवती रांगेने वीस डाळिंबे लावली होती. 21हे

दोन पितळी स्तंभ हिरामने द्वारमंडपाशी लावले. दाक्षिणेकडील खांबाला याखीन आणि उत्तरे कडील खांबाला बवाज असे नाव ठेवले. 22फुलाच्या आकाराचे कळस या खांबांवर चढवले आणि या दोन स्तंभांचे काम संपले.

23यानंतर हिरामने पंच धातूचा एक गोल हौद केला. याला त्याने "समुद्र" असे नाव दिले. याचा परिघ पंचेचाळीस फूट होता. या काठापासून त्या काठापर्यंत त्याची लांबी पंधरा फूट होती आणि खोली साडेसात फूट. 24या हौदाच्या कडेला बाहेरच्या बाजूला एक पट्टी बसवली होती. तिच्या खाली पितळी रानकाकड्यांच्या दोन रांगा होत्या. या काकड्या हौदाचाच एक भाग म्हणून एकसंधपणे करुन घेतल्या होत्या. 25बारा पितळी बैलांच्या पाठीवर हा हौद विसावलेला होता. बैलांची तोंडे बाहेरच्या बाजूला होती. तिघांची तोंडे उत्तरेला, तिघांची दाक्षिणेला, तिघांची पूर्वेला आणि तिघांची पश्चिमेला होती. 26हौदाची जाडी तीन इंच रूंदीची होती. आणि वरची कड कटोऱ्याच्या कडेसारखी अथवा फुलासारखी उमललेली होती. यात अकरा हजार गॅलन पाणी मावत असे.

27मग हिरामने दहा पितळी पालख्या केल्या. प्रत्येक पालखी सहा फूट लांब, सहा फूट रूंद आणि साडे चार फूट उंच होती. 28चौकटीत बसवलेल्या चौकोनी पत्र्यांनी या पालख्या केल्या होत्या. 29पत्रे आणि चौकट यांच्यावर पितळी सिंह, बैल व करुब देवदूत यांचे कोरीव काम होते. सिंह आणि बैल यांच्याखाली फुलांची वेलबुट्टी बसवलेली होती. 30प्रत्येक पालखीला पितळी धुऱ्यांवर पितळेची चार चार चाके लावलेली होती आणि चारही कोपऱ्यातून प्रशस्त घंगाळासाठी पितळी आधार दिलेले होते. त्यांनाही फुलांचे सुबक काम केलेले होते. 31बैठकीला वरच्या बाजूला चौकट होती. बैठकीपासून ती अठरा इंच वर होती. घंगाळाचे वाटोळे तोंड सत्तावीस इंच व्यासाचे होते. चौकटीवरही पुन्हा पितळेत कोरीवकामाची नक्षी होती. चौकट मात्र गोल नसून चौकोनी होती. 32सांगाड्याच्या खालची चार चाके सत्तावीस इंच व्यासाची होती. आणि चाकांच्या धुऱ्या पालखीबरोबरच घडलेल्या, एकसंध होत्या. 33रथाच्या चाकांसारखी ही चाके होती. आणि त्याच्या धुऱ्या धावा, आरे आणि तुंबे असे सर्व काही ओतीव पितळेचे होते.

34प्रत्येक पालखीच्या चारही कोपऱ्यांना आधार दिलेले होते. तेही एकसंध होते. 35प्रत्येक पालखीला वरून एक पितळेची पट्टी होती. तीही अंगचीच होती. 36पालखीची बाहे रची बाजू आणि चौकट यांच्यावर करूब देवदूत, सिंह, खजूरीची झाडे यांचे कोरीवकाम पितळेत केलेले होते. ही नक्षी अगदी भरगच्च असून त्यात कुठेही मोकळी जागा नव्हती. शिवाय भोवताली फुलांची नक्षी होती. 37हिरामने अशाप्रकारे अगदी एकसारख्या एक अशा दहा पितळी पालख्या घडवल्या. हे सर्व ओतीव काम होते त्यामुळे त्या तंतोतंत एकसारख्या होत्या.

38हिरामने अशीच दहा गंगाळी केली. ती या दहा पालख्यांसाठी प्रत्येकी एक याप्रमाणे होती. प्रत्येक गंगाळ सहाफुटी होते. त्यात दोनशेतीस गॅलन पाणी मावू शकत असे. 39मंदिराच्या उत्तरेला आणि दक्षिणेला त्याने पाच-पाच पालख्या ठेवल्या. मंदिराच्या दक्षिणपूर्व कोपऱ्यात म्हणजेच आग्नेय दिशेला हौदाची योजना केली.

40–45याखेरीज हिरामने वाडगी, पावडी, लहान गंगाळी बनवली. शलमोनाने सांगितले ते सर्व हिरामने केले. परमेश्वराच्या मंदिरासाठी हिरामने ज्या वस्तू घडवल्या त्यांची यादी पुढीलप्रमाणे:

दोन स्तंभ स्तंभांच्या कळसांवर बसवायच्या दोन घुमट्या त्यांच्या भोवतीच्या दोन जाळ्या या दोन जाळ्यांची चारशे डाळिंबे. स्तंभांवरील घुमट्या आच्छादण्यासाठी प्रत्येक जाळीला डाळिंबांच्या दोन-दोन रांगा. गंगाळासहित पालख्या दहा पायातळी बारा बैल असलेला विशाल हौद याखेरीज हंडे, पातेली, पावडी अशी परमेश्वराच्या मंदिरासाठी वेगवेगळी पात्रे.

राजाच्या इच्छेखातर हिरामने हे केले. ते सर्व लखलखीत पितळेचे होते. 46–47या सगळ्यासाठी किती पितळ लागले ते राजाने बघितले नाही. वजन करायचे म्हटले तरी ते खूपच होते. त्यामुळे या सर्व चीजवस्तूंचे नक्की वजन कधीच माहीत झाले नाही. सुक्कोथ आणि सारतान यांच्यामध्ये यार्देन नदीच्या तीरावर राजाने हे काम करायला सांगितले. पितळ वितळवून मातीच्या साच्यात हे ओतकाम करण्यात आले.

48–50शलमोनाने मंदिरासाठी सोन्याच्याही कितीतरी वस्तू करवून घेतल्या. त्या अशा:

सोन्याचे मेज (देवाची सोन्याची वेदी समर्पित भाकर ठेवण्यामाठी)

चोख सोन्याच्या दीपमाळा. (या अतिपवित्र गाभाऱ्यासमोर डावीउजवीकडे पाच-पाच लावलेल्या होत्या)

सोन्याची फुले, दिवे आणि चिमटे वाडगे दिवे लखलखीत, उजळलेले ठेवायची साधने. पेले ताम्हने शुद्ध सोन्याची रक्षापात्रे मंदिराची प्रवेशद्वारे.

51परमेश्वराच्या मंदिराचे हे काम शलमोनाने स्वत:च्या पसंतीप्रमाणे करवून घेतले. मग आपले वडील दावीद यांनी या हेतूने राखून ठेवलेल्या सर्व वस्तू बाहेर काढल्या. त्या सर्व मंदिरात आणल्या. परमेश्वराच्या मंदिराच्या खजिन्यात ही सोन्यारुप्याची चीजवस्तू जमा केली.

करारकोशाची मंदिरात स्थापना

8 इस्राएलमधील सगळी वडीलधारी मंडळी,. सर्व
घराण्यांचे प्रमुख आणि कुटुंबातील मुख्य यांना राजा
शलमोनाने आपल्याबरोबर यरुशलेम येथे यायला
सांगितले. दावीद नगरातून करारकोश मंदिरात
आणण्यासाठी त्यांना त्याने बोलावले. 2तेव्हा इस्राएलाची
सर्व मंडळी एकत्र आली. तेव्हा एथानीम हा वर्षाचा सातवा
महिना चालू होता आणि ते दिवस मंडपाचा सण ह्या विशेष
उत्सवाचे होते.

3इस्राएलची सर्व वडीलधारी मंडळी एकत्र जमली. मग
याजकांनी परमेश्वराचा पवित्र करारकोश उचलला.
4त्याबरोबरच सभामंडप आणि तिथली सर्व पवित्र
उपकरणेही त्यांनी घेतली. या कामात याजकांना लेवींनी
मदत केली. 5राजा शलमोन व इस्राएलचे सर्व लोक
करार कोशाच्या समोर आले. तेथे त्यांनी अनेक बळी
अर्पण केले. तेथे त्यांनी इतकी गुरे मेंढरे अर्पिली की
त्यांची मोजदाद करता येणे शक्य नव्हते. 6मग याजकांनी
परमेश्वराचा तो करारकोश योग्य जागी ठेवला. मंदिरातील
अतिपवित्र गाभाऱ्याच्या आत करूबांच्या पंखाखाली तो
ठेवला. 7करूबांचे पंख पवित्र करारकोशावर पसरलेले
होते. पवित्र कोश आणि त्याचे दांडे पंखांनी झाकलेले
होते. 8हे दांडे इतके लांब होते की अतिपवित्र गाभाऱ्यापुढच्या
भागात उभे राहणाऱ्यालाही त्यांची टोके दिसत. बाहेरून
पाहणाऱ्याला मात्र ती दिसत नसत. हे दांडे अजूनही तेथे
आहेत.

9करारकोशाच्या आत दोन शिलालेख होते. होरेब येथे
मोशेने हे पेटीच्या आत ठेवले होते. इस्राएली लोक मिसर
देशातून बाहेर पडल्यावर होरेब या ठिकाणी परमेश्वराने
त्यांच्याबरोबर करार केला होता. 10अतिपवित्र
गाभाऱ्यात* हा पवित्र करारकोश ठेवल्यावर याजक
तेथून बाहेर पडले. त्याबरोबर मंदिर मेघाने व्यापले.
11परमेश्वराच्या तेजाने मंदिर भरुन गेल्यामुळे याजकांना
आपले काम चालू ठेवता येईना. 12तेव्हा शलमोन म्हणाला,

“आकाशात सूर्य तळपतो तो परमेश्वरामुळे, पण तो
स्वत:मात्र काळोख्या ढगात राहत
13तुला युगानुयूग राहाण्यासाठी हे मंदिर मी तुझ्यासाठी
बांधले आहे.”

14सर्व इस्राएल लोक तेथे उभे होते. त्या समुदायाकडे
वळून शलमोनाने देवाला त्यांना आशीर्वाद द्यायला
सांगितले.

15शलमोन राजाने मग एक दीर्घ प्रार्थना म्हटली. ती
अशी;

“इस्राएलचा परमेश्वर देव महान आहे. माझे वडील
दावीद यांना दिलेल्या वचनाप्रमाणे त्याने सर्व काही केले.
परमेश्वर माझ्या वडीलांना म्हणाला,

16‘माझ्या इस्राएली प्रजेला मी मिसरमधून बाहेर आणले.
पण या वंशातील कुठलेही नगर मी अजून माझे नाव
राखण्यासाठी माझे मंदिर उभारण्यासाठी निवडले नाही.
तसेच इस्राएल लोकांचा नेता म्हणूनही अजून कोणाची
निवड केली नाही. पण आता माझा जेथे सन्मान होईल
असे यरुशलेम हे नगर मी निवडले आहे आणि इस्राएल
लोकांचा अधिपती म्हणून मी दावीदाची निवड केली आहे.’

17“इस्राएलच्या परमेश्वर देवाच्या सन्मानार्थ मंदिर
बांधावे असे माझे वडील दावीद यांच्या फार मनात होते.
18पण परमेश्वर त्यांना म्हणाला, ‘मंदिर उभारण्याची तुझी
तीव्र इच्छा मी जाणून आहे. अशी इच्छा तू बाळगलीस ते
चांगले आहे. 19पण तुझ्या हातून हे काम होणार नाही.
तुझा मुलगा हे मंदिर उभारून दाखवील.’

20“परमेश्वराने अशा पध्दतीने आपले वचन खरे करुन
दाखवले आहे. आता माझ्या वडीलांच्या गादीवर मी आलो
आहे. परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे इस्राएल लोकांवर माझी
सत्ता आहे. इस्राएलच्या परमेश्वर देवासाठी हे मंदिरही मी
बांधले आहे. 21त्यात पवित्र करारकोशासाठी एक गाभारा
करवून घेतला आहे. त्या कोशामध्ये परमेश्वराने आपल्या
पूर्वजांशी केलेला करार आहे. परमेश्वराने आपल्या
पूर्वजांना मिसरमधून बाहेर आणले तेव्हा केलेला तो करार
यात आहे.”

22एवढे बोलून शलमोन परमेश्वराच्या वेदीपुढे उभा
राहिला. सर्व लोक त्याच्या समोर होते. दोन्ही हात
आकाशाच्या दिशेने पसरुन वर पाहात 23शलमोन म्हणाला,

“हे इस्राएलच्या परमेश्वर देवा, तुझ्या सारखा दुसरा
कोणी आकाशात किंवा पृथ्वीतलावर नाही. तू हा करार
केलास कारण तुझे आमच्यावर प्रेम आहे. तू आपला
करार पाळतोस. जे तू दाखवलेल्या मार्गाने जातात
त्यांच्याविषयी तू दयाळू आणि एकनिष्ठ असतोस. 24माझे
वडील दावीद या आपल्या सेवकाला तू वचन दिलेस
आणि ते खरे करुन दाखवलेस. आपल्या मुखाने तू वचन
दिलेस आणि तुझ्याच सामर्थ्यामुळे ते आज प्रत्यक्षात आले
आहे. 25माझ्या वडीलांना दिलेली इतर वचनेही. हे,
इस्राएलच्या परमेश्वर देवा, तू खरी करुन दाखव तू म्हणाला
होतास, ‘दावीद, तुझ्याप्रमाणेच तुझ्या मुलांनीही माझे
काटेकोर आज्ञापालन केले पाहिजे. तसे झाले तर तुमच्याच
घराण्यातील कोणीतरी एकजण नेहमी इस्राएल लोकांवर
राज्य करील.’ 26परमेश्वरा, इस्राएलच्या देवा, हा माझ्या
वडीलांना दिलेला शब्दही खरा ठरु दे अशी माझी प्रार्थना
आहे.

27“पण परमेश्वरा, तू खरोखरच इथे पृथ्वीवर
आमच्यामध्ये कायम राहाशील का? हे विस्तीर्ण आकाश

गाभाऱ्यात मेघ दाटून आल्यासारखे झाले इस्राएलींना परमेश्वराची साथ आहे असा याचा अर्थ.

आणि स्वर्ग यांतही तू मावत नाहीस. तेव्हा हे मी बांधलेले
मंदिरही तुझ्यासाठी अपुरेच आहे. 28पण कृपाकरून माझी
प्रार्थना व कळकळीची विनंती ऐक. मी तुझा सेवक आणि
तू माझा परमेश्वर देव आहेस. आजची ही माझी प्रार्थना
ऐक. 29पूर्वी तू म्हणाला होतास, 'येथे माझा सन्मान होईल.'
तेव्हा रात्रंदिवस या मंदिराकडे नजर असू दे. या मंदिरातील
माझी ही प्रार्थना ऐक. 30परमेश्वरा, इस्राएलचे सर्व लोक
आणि मी इथे येऊन तुझी प्रार्थना करु तेव्हा त्या प्रार्थना
ऐक. तुझे वास्तव्य स्वर्गात असते हे आम्हाला माहीत
आहे. तेथे त्या तुझ्या कानावर पडो आणि तू आम्हाला
क्षमा कर.

31"कोणाच्या हातून कुणाच्या विरुद्ध काही अपराध
घडल्यास त्याला या वेदीपुढे आणण्यात येईल. तो दुखावलेला
माणूस त्याच्यावर अन्याय करणाऱ्या माणसाविरुद्ध
शापवाणी उच्चारील तो निरपराध असेल तर तो तशी
ग्वाही देईल. आपण निर्दोष असल्याचे तो शपथपूर्वक
सांगेल. 32तेव्हा तू ते स्वर्गातून ऐकून निवाडा कर. जर तो
अपराधी असेल तर त्याला त्याप्रमाणे शिक्षा कर. तो जर
निरपराध असेल तर त्याच्या चांगुलपणाच्या प्रमाणात त्याला
बक्षीस देऊन त्याचे समर्थन कर.

33"कधी इस्राएलच्या लोकांच्या हातून पाप घडले तर
शत्रू त्यांचा पराभव करील. अशा वेळी हे लोक पुन्हा
तुझ्याकडे येऊन या मंदिरात प्रार्थना करतील, तुझी स्तोत्रे
गातील. 34तेव्हा स्वर्गातून ती ऐकून त्यांच्या पापांची क्षमा
कर. जो देश त्यांच्या पूर्वजांना तू दिलास तो त्यांना परत
दे.

35"कधी त्यांच्या पापाचा दंड म्हणून तू त्यांच्या भूमीवर
दुष्काळ पाडशील तेव्हा ते या ठिकाणाकडे येऊन तुझी
प्रार्थना करतील व तुझ्या नावाची स्तुती करतील. ते
त्यांच्या पापांपासून परावृत होतील. 36तेव्हा स्वर्गातून त्यांची
विनवणी ऐकून त्यांना क्षमा कर. त्यांना योग्य मार्गाने
चालायला शिकव. आणि परमेश्वरा, तू त्यांना दिलेल्या
भूमीवर पुन्हा पहिल्यासारखाच पाऊस पडू दे.

37"कधी जमीन ओसाड होऊन त्यावर कोणतेही पीक
येणार नाही. किंवा एखादा साथीचा रोग पसरेल. कधी
टोळधाड येऊन सगळे पीक फस्त करील. कधी शत्रूच्या
हल्ल्याला काही ठिकाणचे लोक बळी पडतील. किंवा
एखाद्या दुखण्याने लोक हैराण होतील. 38असे कधी
झाल्यास, एकाने जरी आपल्या पापाची कबुली दिली व
मंदिराकडे हात पसरुन क्षमा याचना केली. 39तरी त्याची
प्रार्थना ऐक. आपल्या स्वर्गातील निवासस्थानातूनच ती
ऐकून त्यांना क्षमा कर आणि मदत कर. लोकांच्या मनात
काय आहे हे तूच फक्त जाणतोस. तेव्हा प्रत्येकाचा योग्य
न्यायनिवाडा कर. 40आमच्या पूर्वजांना तू जी भूमी दिलीस
तिथे लोकांनी त्यांचे वास्तव्य तिथे असेपर्यंत तुझा आदर
ठेवून व भय धरुन राहावे म्हणून एवढे कर. 41–42"तुझी
थोरवी आणि सामर्थ्य इतर लोकांच्याही कानावर जाईल.
मग ते दूरदूरच्या ठिकाणांहून या मंदिरात प्रार्थनेसाठी येतील.
43तर तू स्वर्गातून त्यांचीही प्रार्थना ऐक. त्यांच्या मनासारखे
कर. म्हणजे इस्राएली लोकांप्रमाणेच या लोकांनाही
तुझ्याबद्दल भय आणि आदर वाटेल. तुझ्या सन्मानार्थ हे
मंदिर मी बांधले आहे हे मग सर्व लोकांना कळेल.

44"कधी तू आपल्या लोकांना शत्रूवर चढाई करायचा
आदेश देशील. तेव्हा तुझे लोक तू निवडलेल्या या नगराकडे
आणि तुझ्या सन्मानार्थ मी बांधलेल्या मंदिराकडे वळतील.
आणि ते तुझी प्रार्थना करतील. 45तेव्हा तू आपल्या
स्वर्गातील निवासस्थानातून त्यांची प्रार्थना ऐक आणि त्यांना
मदत कर.

46"लोकांच्या हातून काही पापही होईल. मी असं म्हणतो,
कारण माणसाचा तो स्वभावच आहे. अशावेळी
त्यांच्यावर संतापून तू त्यांचा शत्रूकडून पराभव
करवशील. शत्रू मग त्यांना कैदी करुन दूरदेशी नेतील.
47तिथे गेल्यावर मग हे लोक झाल्या गोष्टी विचारात
घेतील. त्यांना आपल्या पापांचा पश्चात्ताप होईल आणि ते
प्रार्थना करतील, 'आम्ही चुकलो, आमच्या हातून पाप
घडले' अशी ते कबुली देतील. 48ते कोठेतरी दूरच्या
देशात असतील पण ते जर परराज्यात असताना
अंत:करणपूर्वक तुझ्याकडे वळले आणि तू त्यांच्या पूर्वजांना
बहाल केलेल्या या भूमीच्या दिशेने, तू निवडलेल्या या
नगराच्या दिशेने आणि तुझ्या सन्मानार्थ मी बांधलेल्या या
मंदिराच्या दिशेने त्यांनी प्रार्थना केली तर 49तू ती आपल्या
स्वर्गातील ठिकाणाहून त्यांची प्रार्थना ऐक. 50त्यांच्या सर्व
पापांची क्षमा कर. तुझ्या विरुध्द गेल्याबद्दल त्यांना क्षमा
कर. त्यांच्या शत्रूंमध्ये त्यांच्या बद्दल दया उत्पन्न कर.
51ते तुझे लोक आहेत हे आठव तू त्यांना मिसरमधून
बाहेर आणलेस तापलेल्या भट्टीतून बाहेर काढावे तसे
त्यांना सोडवलेस हे लक्षात असू दे. 52"परमेश्वर देवा,
माझी आणि या इस्राएल लोकांची प्रार्थना कृपाकरुन ऐक.
त्यांनी केव्हाही याचना केली तरी त्यांच्या हाकेला प्रतिसाद
दे. 53पृथ्वीतलावरील सर्व माणसांमधून निवड करुन तू
यांना आपले म्हटले आहेस. तू आम्हाला एवढे
कबूल केले आहेस. मिसरमधून तू आमच्या पूर्वजांना
बाहेर नेलेस तेव्हा आपला सेवक मोशे याच्याकडून हे
कार्य करवून घेतलेस. 54शलमोनाने देवापुढे ही प्रार्थना
केली तेव्हा तो वेदीसमोर गुडघे टेकून बसला होता आणि
त्याने हात स्वर्गाच्या दिशेने उंच केले होते. प्रार्थना संपवून
तो उभा राहिला. 55मग त्याने इस्राएल लोकांना आशीर्वाद
द्यावेत अशी मोठ्या आवाजात देवाला विनंती केली.
शलमोन पुढे म्हणाला."

56"परमेश्वराचे स्तवन करा. इस्राएल लोकांना विसावा
देण्याचे त्याने कबूल केले होते. त्याप्रमाणे त्यांने केले
आहे. आपला सेवक मोशे याच्यामार्फत त्याने आपल्या
फायद्याची अनेक वचने दिली होती. ती परमेश्वराने
सर्वच्यासर्व खरी करुन दाखवली आहेत. 57आपल्या

पूर्वजांना त्याने साथ दिली तशीच तो पुढे आपल्यालाही
देवो. त्याने आम्हाला कधीही अंतर देऊ नये. 58आम्ही
त्याला अनुसरावे. त्याच्या मार्गाने जावे. म्हणजेच
आपल्या पूर्वजांना त्याने दिलेल्या आज्ञा, सर्व नियम,
निर्णय यांचे आम्ही पालन करावे. 59आजची माझी
प्रार्थना आणि माझे मागणे परमेश्वर सतत लक्षात ठेवो.
हा राजा त्याचा सेवक आहे. त्याच्यासाठी आणि इस्राएल
लोकांसाठी त्याने एवढे करावे. एकदिवसही त्यात खंड
पडू देऊ नये. 60परमेश्वराने एवढे केले तर हा एकच
खरा देव आहे हे जगभरच्या लोकांना कळेल. 61तुम्ही
सर्वांनीही आपल्या परमेश्वर देवाशी एकनिष्ठ आणि
प्रामाणिक असले पाहिजे. त्याच्या सर्व आज्ञा आणि नियम
यांचे पालन केले पाहिजे. आत्ताप्रमाणेच पुढेही हे सर्व चालू
ठेवले पाहिजे."

62मग राजासहित सर्व इस्राएल लोकांनी परमेश्वरा समोर
यज्ञबली अर्पण केले. 63शलमोनाने 22,000 गुरे आणि
1,20,000 मेंढरे मारली. ही शांत्यर्पणासाठी होती.
अशाप्रकारे राजा आणि इस्राएल लोकांनी मंदिर
परमेश्वराला अर्पण केले.

64मंदिरा समोरचे अंगणही राजा शलमोनाने त्या दिवशी
अर्पण केले. त्याने तेथे होम बली, धान्य आणि आधी
शात्यार्पणासाठी अर्पण केलेल्या जनावरांची चरबी हे सर्व
तेथे अर्पण केले. परमेश्वरापुढील पितळेची वेदी त्या मानाने
लहान असल्यामुळे त्याने हे अंगणात केले.

65शलमोनाने आणि त्याच्याबरोबर सर्वांनी त्यादिवशी
मंदिरात उत्सव साजरा केला. हमाथ खिंडीपासून मिसरच्या
सीमेपर्यंतच्या भागातील सर्व इस्राएल लोक तेथे हजर होते.
हा समुदाय प्रचंड होता. सात दिवस त्यांनी परमेश्वराच्या
सान्निध्यात खाण्या-पिण्यात आणि मजेत घालवले.
आणखी सात दिवस त्यांनी आपला मुक्काम लांबवला.
अशाप्रकारे हा सोहळा चौदा दिवस चालला. 66नंतर
शलमोनाने सर्वांना घरोघरी परतायला सांगितले. राजाला
धन्यवाद देऊन, त्याचा निरोप घेऊन सर्वजण परतले.
परमेश्वराचा सेवक दावीद आणि इस्राएलचे सर्व लोक
यांचे परमेश्वराने कल्याण केले म्हणून ते आनंदात होते.

शलमोनाला पुन्हा देवाचे दर्शन

9 शलमोनाच्या मनात होते त्याप्रमाणे त्याने परमेश्वराचे
मंदिर आणि महाल यांचे काम पूर्ण केले. 2यापूर्वी
गिबोनमध्ये परमेश्वराने शलमोनाला दर्शन दिले होते
त्याप्रमाणे पुन्हा दुसऱ्यांदा परमेश्वराने त्याला दर्शन दिले.
3परमेश्वर त्याला म्हणाला, "मी तुझी प्रार्थना ऐकली. तू
मला केलेली विनंती ऐकली. तू हे मंदिर बांधलेस. मी
आता ते स्थान पवित्र केले आहे. येथे माझा निरंतर
सन्मान होत राहील. हे स्थान माझ्या ध्यानीमनी राहील.
4तुझे वडील दावीद यांच्या प्रमाणेच तू तुझी वर्तणूक ठेव.
ते न्यायी आणि प्रामाणिक होते. तूही माझ्या आज्ञा पाळ,
मी सांगितलेले सर्व करत राहा.

5"तू त्याप्रमाणे वागलास तर तुमच्या घराण्यातील व्यक्तीच
नेहमी राजासनावर येईल. तुझ्या वडीलांना मी तसे वचन
दिले होते. त्यांच्या वंशजांचीच सत्ता इस्राएलवर राहील
असे मी म्हटले होते.

6–7"पण तू किंवा तुझी मुलेबाळे यांचा मार्ग भरकटला,
माझ्या आज्ञांचे पालन झाले नाही, तुम्ही इतर दैवतांच्या
भजनी लागलात तर मात्र मीच दिलेल्या या भूमीतून
इस्राएलांना मी हुसकावून लावीन. इतर लोक तुमच्याकडे
कुचेष्टेने बोट दाखवतील. तुमची टर उडवतील. मंदिर मी
पवित्र केले आहे. येथे येऊन लोक माझे आदराने स्मरण
करतील. पण माझे आज्ञापालन केले नाहीत तर ते मी
जमीनदोस्त करीन. 8हे मंदिर नामशेष होईल. ते पाहणारे
स्तंभित होतील आणि म्हणतील, 'परमेश्वराने या देशाचा
आणि या मंदिराचा असा विध्वंस का बरे केला?' 9यावर
इतर जण सांगतील, 'याला कारण या लोकांनी परमेश्वर
देवाचा त्याग केला. परमेश्वराने यांच्या पूर्वजांना मिसरमधून
सोडवले. पण या लोकांनी इतर देव आपलेसे केले. त्या
दैवतांच्या हे भजनी लागले. म्हणून परमेश्वराने हे अरिष्ट
त्यांच्यावर आणले.'"

10परमेश्वराचे मंदिर आणि महाल यांचे बांधकाम पूर्ण
होण्यास राजा शलमोनाला वीस वर्षे लागली. 11त्यानंतर
शलमोनाने सोराचा (तायर) राजा हिराम याला गालील
प्रांतातील वीस नगरे दिली. कारण हिरामने मंदिर व
राजमहाल या दोन्हीच्या बांधकामांमध्ये शलमोनला खूपच
मदत केली होती. देवदार, गंधसरुचे लाकूड तसेच सोनेही
हिरामने शलमोनाला लागेल तसे पुरवले होते. 12हिराम
मग सोराहून (तायर) ही नगरे पाहण्यासाठी म्हणून आला.
पण त्याला ती तितकीशी पसंत पडली नाहीत. 13राजा
हिराम म्हणाला, "काय ही तू दिलेली नगरे?" या भूभागाला
हिरामने काबूल प्रांत असे नाव दिले. आजही तो भाग
काबूल म्हणूनच ओळखला जातो. 14हिरामने शलमोनाला
मंदिराच्या बांधकामासाठी नऊहजार पौंड सोने पाठवले
होते.

15शलमोनराजाने मंदिर आणि महाल यांच्या
बांधकामासाठी वेठबिगारीवर मजूर लावले होते.
त्यांच्याकडून राजाने आणखीही वास्तू बांधून घेतल्या.
मिल्लो, यरुशलेमभोवतीचा कोट तसेच हासोर, मगिद्दो व
गेजेर या नगरांची पुनर्बांधणी त्याने करवून घेतली.

16मिसरच्या राजाने पूर्वी गेजेर हे शहर युध्दात घेऊन
मग ते जाळून टाकले होते. तेथे राहणाऱ्या कनानीं लोकांना
त्याने ठार केले होते. या फारोच्या मुलीशी शलमोनाने
लग्न केले होते. तेव्हा फारोने हे नगरही शलमोनाला
लग्नातील आहेरादाखल दिले होते. 17शलमोनाने ते पुन्हा
बांधून काढले. तसेच खालचे बेथ-होरोनही बांधले.
18तसेच बालाथ, तामार ही वाळवंटातील नगरे, 19अन्नधान्य

आणि इतर वस्तूंची गोदामे, त्याचे रथ आणि घोडे यांच्यासाठी
वेगळ्या जागा बांधल्या. यरुशलेममध्ये, लबानोनमध्ये आणि
आपल्या अधिपत्याखालील इतर प्रदेशात जे जे त्याला हवे
ते ते बांधले.

20इस्राएल लोकांखेरीज त्या प्रदेशात अमोरी, हित्ती,
परिज्जी, हिव्वी, यबूसी हेही लोक होते. 21इस्राएल लोकांना
त्यांचा पाडाव करता आलेला नव्हता. पण शलमोनाने
त्यांना आपले गुलाम केले. आजही त्यांची स्थिती तशीच
आहे. 22इस्राएल लोकांना मात्र शलमोनाने आपले गुलाम
केले नाही. इस्राएली लोक सैनिक, सरकारी अधिकारी,
कारभारी, सरदार, रथाधिपती आणि चालक अशा पदांवर
होते.

23शलमोनाने हाती घेतलेल्या कामांवर साडेपाचशे
अधीक्षक होते. मजूरांवर ते देखरेख करीत. 24फारोची
मुलगी आपला महाल पूर्ण झाल्यावर दावीद नगरातून तेथे
राहायला गेली. नंतर शलमोनाने मिल्लो बांधले.

25शलमोन वर्षातून तीनदा वेदीवर होमबली आणि
शांतीबली अर्पण करीत असे. ही वेदी त्याने परमेश्वरासाठी
बांधली होती. तो परमेश्वरापुढे धूपही जाळी. तसेच
मंदिरासाठी लागणाऱ्या वस्तू पुरवत असे.

26एसयोन गेबेर येथे शलमोनाने गलबतेही बांधली. हे
नगर अदोम देशात तांबड्या समुद्राच्या काठी एलोथजवळ
आहे. 27समुद्राबद्दल चांगली जाण असलेले लोक राजा
हिरामच्या पदरी होते. हे खलाशी बरेचदा समुद्रावर जात.
हिरामने त्यांना शलमोनाच्या आरमारात, शलमोनाच्या
खलाश्यांबरोबर पाठवले. 28शलमोनाची गलबते ओफिर
येथे गेली आणि त्यांनी तेथून एकतीसहजार पाचशे पौंड
सोने शलमोनाकडे आणले.

शलमोनाच्या भेटीस शबाची राणी

10 शबाच्या राणीने शलमोनाची ख्याती ऐकली तेव्हा
अवघड प्रश्न विचारून त्याची कसोटी पाहायला
ती आली. 2नोकरा चाकरांचा लवाजमा आणि मसाल्याचे
पदार्थ, रत्ने, सोनेनाणे अशा बऱ्याच गोष्टी उंटांवर लादून
ती यरुशलेमला आली. शलमोनाला भेटल्यावर तिने
सुचतील ते सर्व प्रश्न विचारले. 3शलमोनाने तिच्या सगळ्या
प्रश्नांची उत्तरे दिली. त्याला कुठलाच प्रश्न अवघड वाटला
नाही. 4शलमोन अतिशय हुषार असल्याचे तिच्या लक्षात
आले. त्याने बांधलेला सुंदर महालही तिने बघितला.
5त्याच्या मेजावरचे खाणे, त्याच्या सेवकांचा वावर,
शलमोनाच्या कारभाऱ्यांची उठबस आणि त्यांचा पोषाख,
त्याने दिलेल्या मेजवान्या आणि मंदिरात केलेले यज्ञ हे
सर्व शबाच्या राणीने पाहिले आणि ती आश्चर्याने थक्क
झाली.

6ती राजाला म्हणाली, "तुझ्या चातुर्याबद्दल आणि
कारभाराबद्दल मी माझ्या देशात बरेच ऐकले होते. ते
वस्तुस्थितीला धरुनच होते. 7पण हे सर्व माझ्या डोळ्यांनी
बघेपर्यंत माझा त्यावर विश्वास बसत नव्हता. आता असे
वाटते की ऐकले ते कमीच होते. तुझे ऐश्वर्य आणि
बुध्दिमत्ता मला लोकांनी सांगितली त्यापेक्षा जास्तच आहे.
8तुझ्या बायका* आणि कारभारी खरेच फार भाग्यवान
आहेत. तुझ्या सेवेचे भाग्य त्यांना लाभते आणि तुझ्या
ज्ञानाचा लाभ त्यांना होतो.

9परमेश्वर देव थोर आहे. तुझ्यावर प्रसन्न होऊन त्याने
तुला इस्राएलचा राजा केले. परमेश्वराचे इस्राएलवर प्रेम
आहे. म्हणूनच त्याने तुला राजा केले. तू नियमशास्त्राचे
पालन करतोस आणि लोकांना न्यायाने वागवतोस."

10मग शबाच्या राणीने राजाला जवळजवळ 9,000
पौंड सोने नजर केले. शिवाय मसाल्याचे सुगंधी पदार्थ
आणि मौल्यवान हिरेही दिले. इस्राएलमध्ये यापूर्वी कोणी
आणले नसतील इतके मसाल्याचे पदार्थ एकट्या शबाच्या
राणीने शलमोन राजाला दिले.

11हिरामच्या गलबतामधून ओफिरहून सोने आले. तसेच
रक्तचंदनाचे लाकूड आणि भारी रत्नेही आली.
12शलमोनाने या लाकडाचा वापर मंदिरात आणि महालात
आधाराचे कठडे उभारायला केला. शिवाय वादकांसाठी
वीणा, सतारीही त्यातून करवून घेतल्या. तसे लाकूड परत
कोणी कधी इस्राएलमध्ये आणले नाही की त्यानंतर कोणी
तसे लाकूड पाहिले नाही.

13दुसऱ्या देशाच्या राज्यकर्त्याला जे रीतीप्रमाणे
भेटीदाखल द्यायचे ते सर्व शलमोन राजाने शबाच्या राणीला
दिले. शिवाय तिला काय हवे ते विचारून तेही दिले.
यानंतर राणी आपल्या लवाजम्यासहित मायदेशी निघून
गेली. 14शलमोन राजाला दरसाल जवळपास एकोणऐंशी
हजार नऊशेवीस पौंड सोने मिळत राहिले. 15या मालवाहू
जहाजांखेरीज व्यापारी, सौदागर, अरबस्तानचे राजे तसेच
नेमलेले सुभेदार यांच्याकडूनही सोने येत राहिले.

16शलमोन राजाने घडीव सोन्याच्या दोनशे मोठ्या ढाली
केल्या. प्रत्येक ढालीचे वजन पंधरा पौंड होते. 17तशाच
पण जरा लहान तीनशे घडीव सोन्याच्या ढाली केल्या.
त्यात चार पौंड सोने होते. "लबानोनचे वन" नामक
वास्तूमध्ये त्याने या ठेवल्या.

18शिवाय शलमोनाने हस्तिदंताचे एक प्रशस्त सिंहासन
करवले. ते सोन्याने मढवले होते. 19सिंहासनाला सहा
पायऱ्या होत्या. त्याची पाठ कमानदार होती. दोन्ही बाजूला
हात होते. हातांच्या खाली दोन्ही बाजूला सिंह होते. 20तसेच
सहाही पायऱ्यांवर दोन-दोन सिंह होते. असे सिंहासन
दुसऱ्या कोणत्याही राज्यात नव्हते.

21शलमोनाचे सर्व पेले आणि चषक सोन्याचे होते.
"लबानोनचे वन" नामक वास्तूमधली सर्व शस्त्रास्त्रे आणि
सामग्री शुद्ध सोन्याची होती. चांदीचे काहीही नव्हते. सोने

बायका बायका हा शब्द ग्रीक भाषांतरात आहे. हिब्रू मध्ये "पुरुष" असे आहे.

इतक्या मुबलक प्रमाणात होते की शलमोनाच्या कारकिर्दीत लोकांच्या लेखी चांदीला काही किंमत नव्हती.

22राजाकडे अनेक मालवाहू जहाजांचा ताफा होता. त्यांचा इतर देशांशी व्यापार चाले. ही जहाजे हिरामची होती. दर तीन वर्षांनी ही जहाजे सोने, चांदी, हस्तिदंत आणि जनावरे यांचा नवा साठा घेऊन येत.

23शलमोन हा पृथ्वीतलावरील सर्वात महान राजा होता. त्याच्याकडे सर्वाधिक वैभव आणि बुध्दि चातुर्य होते. 24लोक त्याला पाहायला उत्सुक असत. देवाने त्याला दिलेले बुध्दीचे वैभव त्यांना अनुभवायचे असे. 25ठिकठिकाणाहून दरवर्षी लोक त्याच्या भेटीला येत. येताना प्रत्येकजण नजराणा आणी. सोन्या चांदीच्या वस्तू, कपडे, शस्त्रे, मसाल्याचे पदार्थ, घोडे, खेचरे अशा अनेक गोष्टी ते भेटीदाखल आणत.

26शलमोनाकडे खूप रथ आणि घोडे होते. त्याच्याकडे चौदाशे रथ आणि बाराहजार घोडे यांचा संग्रह होता. रथांसाठी त्याने खास नगरे उभारली आणि त्यात रथ ठेवले. काही रथ त्याच्या जवळ यरुशलेममध्येही होते. 27राजाने इस्राएलला वैभवाच्या शिखरावर नेले. यरुशलेम नगरात चांदी दगडधोंड्यासारखी आणि गंधसरुचे लाकूड डोंगरटेकड्यांवर उगवणाऱ्या उंबराच्या झाडासारखे विपुल होते.

28मिसर आणि क्यू येथून शलमोन घोडे आणवत असे. त्याचे व्यापारी क्यूमध्ये ते खरेदी करत आणि तेथून ते इस्राएल मध्ये आणत. 29मिसरचा एक रथ साधारण 15 पौंड चांदीला पडे, आणि घोड्याची किंमत पावणेचार पौंड चांदी इतकी पडे. हित्ती आणि अरामी राजांना शलमोन हे रथ आणि घोडे विकत असे.

शलमोन आणि त्याचा जनानखाना

11 स्त्रियांबद्दल शलमोनाला आकर्षण होते. इस्राएल देशाच्या बाहेरच्याही अनेक स्त्रिया त्याच्या आवडत्या होत्या. फारोच्या मुलीखेरीज, हित्ती, मवाबी, अम्मोनी, अदोमी, सिदोनी अशा परक्या देशातील स्त्रियांनाही त्याने आपलेसे केले. 2परमेश्वराने पूर्वीच इस्राएल लोकांना सांगितले होते "परक्या देशातील लोकांशी विवाह संबंध ठेवू नका. तसे केलेत तर ते तुम्हाला त्यांच्या दैवतांच्या भजनी लावतील." असे असूनही शलमोन या बायकांच्या प्रेमात पडला. 3त्याला सातशे बायका होत्या. (त्या सर्व इतर देशांच्या प्रमुखांच्या मुली होत्या) उपपत्नी म्हणून त्याला आणखी तीनशे दासीही होत्या. ह्या बायकांनी त्याला देवापासून दूर जाण्यास भाग पाडले. 4तो वृध्द झाला तेव्हा त्याच्या बायकांनी त्याला इतर दैवतांकडे वळवले. आपले वडील दावीद याच्या प्रमाणे शलमोन परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिला नाही. 5सिदोनी लोकांच्या अष्टोरेथ देवाची त्याने पूजा केली. तसेच अम्मोन्यांचे अमंगळ दैवत मिलकोम यालाही त्याने भजले. 6अशाप्रकारे त्याने परमेश्वराचा अपराध केला. आपले वडील दावीद यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वराला पूर्णपणे अनुसरला नाही.

7कमोश या मवाबी लोकांच्या भंयकर दैवताच्या पूजेसाठी शलमोनाने एक पूजास्थळ बांधले. हे यरुशलेम नजीकच्या टेकडीवर होते. त्याच टेकडीवर मोलख या अम्मोनी लोकांच्या भयंकर दैवतासाठीही एक स्थळ केले. 8आपल्या इतर, प्रत्येक देशातल्या बायकांसाठीही त्याने अशीच सोय केली. त्या आपापल्या ठिकाणी धूप जाळत आणि आपापल्या दैवतांसाठी यज्ञ करत.

9इस्राएलचा देव परमेश्वर याच्यापासून शलमोन परावृत्त झाला. तेव्हा परमेश्वराचा शलमोनावर कोप झाला. परमेश्वराने शलमोनाला दोनदा दर्शन दिले होते. 10इतर दैवतांच्या मागे त्याने जाऊ नये असे बजावले होते. पण शलमोनाने परमेश्वराच्या या आज्ञेचे उल्लंघन केले. 11तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, "तू आपण होऊन आपल्या कराराचा भंग केला आहेस. माझी आज्ञा तू पाळली नाहीस. तेव्हा तुझ्या कडून राज्य हिसकावून घेण्याची मी प्रतिज्ञा करतो. तुझ्या एखाद्या सेवकाला मी ते देईन. 12पण तुझे वडील दावीद यांच्यावर माझे प्रेम होते. त्याखातर तू हयात असेपर्यंत मी तुलाच राज्यावर ठेवीन तुझा मुलगा गादीवर बसेपर्यंत वाट पाहीन. मग त्याच्याकडून ते घेईन. 13तरी सगळेच राज्य हिसकावून घेणार नाही. एकाच घराण्यावर त्याची सत्ता ठेवीन. दावीदासाठी मी एवढे करीन. तो माझा आवडता सेवक होता. तसेच यरुशलेमसाठी मला एवढे केले पाहिजे कारण ते नगर मी निवडले आहे."

शलमोनाचे शत्रू

14आणि मग परमेश्वराने अदोममधल्या हदादला शलमोनाचा शत्रू केले. हदाद अदोमच्या राजघराण्यातला होता. 15त्याचे असे झाले दावीदाने पूर्वी अदोमचा पराभव केला होता. यवाब तेव्हा दावीदाचा सेनापती होता. तो अदोम येथे मृतांचे दफन करायला गेला. त्याने सर्वांची कत्तल केली होती. 16यवाब आणि सर्व इस्राएल लोक यांनी अदोममध्ये सहा महिने मुक्काम केला. त्या काळात त्यांनी अदोममध्ये कुणाही पुरुषाला जिवंत ठेवले नाही. 17हदाद त्यावेळी अगदी लहान होता. तेव्हा तो मिसर येथे पळून गेला. त्याच्या वडीलांचे काही सेवकही त्याच्याबरोबर गेले. 18मिद्यानहून पुढे ते सर्व पारान येथे गेले. तिथे त्यांना आणखी काही जण येऊन मिळाले. मग हा सगळा जथा मिसरला गेला. मिसरचा राजा फारो याच्याकडे त्यांनी आश्रय घेतला. फारोने हदादला राहायला एक घर आणि थोडी जमीन देऊ केली. त्याच्या अन्नवस्त्राची सोय केली.

19फारोची हदादवर मर्जी बसली. तेव्हा त्याने आपल्या मेहुणीशी त्याचे लग्नही लावून दिले. (तहपनेस ही राजाची राणी होती) 20या तहपनेसच्या बहिणीचे हदादशी लग्न झाले. त्यांना गनुबथ नावाचा मुलगा झाला. राणी

तहपनेसच्या संमतीने तो राजवाड्यात फारोच्या मुलां बरोबरच वाढला.

21दावीदाच्या मृत्यूची खबर हदादने मिसरमध्ये ऐकली. सेनापती यवाब मरण पावल्याचेही त्याला कळले. तेव्हा हदाद राजा फारोला म्हणाला, “मला माझ्या मायदेशी परत जाऊ दे.”

22तेव्हा फारो त्याला म्हणाला, “येथे तुला हवे ते सर्व काही मी दिले आहे. असे असताना तू परत का जातोस?”

तेव्हा हदादने पुन्हा जाऊ देण्याबद्दल विनंती केली.

23देवाने शलमोनासाठी आणखी एक शत्रू निर्माण केला. तो म्हणजे रजोन. हा एल्यादाचा मुलगा. सोबाचा राजा हददेजर याचा रजोन हा सेवक होता. त्याच्याकडून तो पळाला. 24दावीदाने सोबाच्या सैन्याचा पाडाव केल्यानंतर रजोनने काही माणसे जमवली आणि त्या टोळीचा तो नायक बनला. दिमिष्कामध्ये जाऊन मग तो राहिला. तिथला राजा झाला 25अरामवर रजोनने राज्य केले. इस्राएलबद्दल त्याला चीड होती, तेव्हा शलमोनाच्या संपूर्ण कारकिर्दीत त्याचे इस्राएलशी वैरच होते. हदाद आणि रजोन यांनी मिळून इसाएलला बराच त्रास दिला.

26नबाट याचा मुलगा यराबाम हा शलमोनाचा एक सेवक. हा एफ्राईम घराण्यातला असून सरेदा नगरातील होता. याच्या आईचे नाव सरुवा. त्याचे वडील वारले होते. हा यराबाम पुढे राजाच्या विरुध्द गेला. 27त्याची कथा अशी. मिल्लोचे बांधकाम आणि दावीदनगराच्या तटबंदीला पडलेली खिंडारे बुजवण्याचे काम शलमोन करुन घेत होता.

28यराबाम हा अंगापिडाने मजबूत होता. हा या कामाला चांगला असल्याचे शलमोनाने हेरले आणि त्याला योसेफ घराण्यातील कामगारांचा अधीक्षक म्हणून नेमले. 29एकदा यराबाम यरुशलेमच्या बाहेर गेला होता. तेव्हा त्याला शिलो येथील अहीया नावाचा संदेष्टा वाटेत भेटला. अहीयाने नवीन अंगरखा घातला होता. या दोघांखेरीज तेव्हा त्या भागात आणखीकोणी नव्हते. 30अहीयाने आपला अंगरखा काढला आणि त्याचे फाडून बारा तुकडे केले.

31मग अहीया यराबामला म्हणाला, “यातले दहा तुकडे तू स्वत:जवळ ठेव. इस्राएलचा देव परमेश्वर याने सांगितले आहे ‘शलमोनाच्या हातातून राज्य काढून घेऊन त्यातील दहा वंशाचा अधिकार मी तुला देईन. 32आणि दावीदाच्या घराण्यात फक्त एकाच वंशाची मालकी शिल्लक ठेवीन. माझा सेवक दावीद आणि हे यरुशलेम नगर यांच्या खातर मी एवढे करीन. इस्राएलच्या सर्व वंशांतून मी यरुशलेम नगराची निवड केली आहे. 33शलमोनाने माझा त्याग केला म्हणून मी त्याच्याकडून राज्य काढून घेणार आहे. सिदोन्यांची देवी अष्टोरेथ, मवाबचा कमोश, अम्मोन्यांचा मिलकोम या खोट्यानाट्या दैवतांचे तो भजनपूजन करतो. जे योग्य आणि न्याय्य ते आता तो करत नाही. माझ्या आज्ञा आणि नियम तो पाळत नाही. त्याचे वडील दावीद ज्या पध्दतीने जगले तसे याचे नाही. 34तेव्हा आता त्याच्या घराण्यातून मी सत्ता काढून घेत आहे. मात्र शलमोन जिवंत असेपर्यंत तोच गादीवर राहील. माझा सेवक दावीद याच्या लोभाखातर मी एवढे करीन. माझे सर्व नियम आणि आज्ञा दावीदने पाळल्या म्हणून मी त्याला निवडले. 35पण त्याच्या मुलाच्या हातून मी राज्य काढून घेणार आहे आणि यराबाम, दहा घराण्यावरील सत्ता मी तुझ्या हाती सोपवीन. 36शलमोनाच्या मुलाची एका वंशावरील सत्ता तशीच अबाधित ठेवीन. म्हणजे यरुशलेममध्ये माझा सेवक दावीद याचा वंशजच सतत राज्य करील. यरुशलेम हे नगर मी आपले स्वत:चे म्हणून निवडले. 37बाकी तुला हवे तेथे तू राज्य करशील. सर्व इस्राएलवर तुझी सत्ता चालेल.

38“माझ्या आज्ञांचे पालन करत तू योग्य मार्गाने आयुष्य घालवलेस तर मी हे तुला देईन. दावीदाप्रमाणे माझी सर्व आज्ञा आणि नियम पाळलेस तर माझी तुला साथ असेल. दावीदा प्रमाणेच तुझ्याही घराण्याला मी राजघराणे करीन. इस्राएल तुला देईन. 39शलमोनाच्या वर्तणुकीची शिक्षा मी त्याच्या मुलांना करीन. पण काही काळापुरती, सर्वकाळ नव्हे.’”

शलमोनाचा मृत्यू

40शलमोनाने यराबामच्या वधाचा प्रयत्न केला. पण यराबामने मिसरला पलायन केले. मिसरचा राजा शिशक याच्याकडे तो गेला. शलमोनाच्या मृत्यूपर्यंत यराबाम तिथेच राहिला. 41शलमोनाने सत्तेवर असताना बऱ्याच मोठमोठ्या आणि सुज्ञपणाच्या गोष्टी केल्या. शलमोनचा इतिहास या पुस्तकात त्या सर्व लिहिलेल्या आहेत. 42यरुशलेममधून त्याने सर्व इस्राएलवर चाळीस वर्षे राज्य केले 43मग तो वारला तेव्हा त्याच्या पूर्वजांशेजारी दावीदनगरामध्ये त्याचे दफन करण्यात आले.

नागरी युध्द

12 1–2शलमोनाकडून पळाल्यावर नबाटाचा मुलगा यराबाम मिसरमध्ये गेला. तो अजून तिथेच होता. शलमोनाच्या मृत्यूची बातमी ऐकल्यावर एफ्राईमच्या डोंगराळ भागातील जेरेदा या आपल्या नगरात तो परतला.

शलमोन मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांना जाऊन मिळाला. त्यानंतर त्याचा मुलगा रहबाम हा पुढचा राजा झाला. 3त्याला राज्याभिषेक करायला सर्व इस्राएल लोक शेखेम येथे जमले. रहबाम तिथे आला. लोक त्याला म्हणाले, 4“तुझ्या वडीलांनी कामाच्या ओझ्याखाली आम्हाला भरडून काढले. आता आमचे ओझे थोडे हलके कर. आमच्यावर लादलेले मेहनतीचे जू काढ म्हणजे आम्ही तुझी सेवा करु.” 5रहबाम म्हणाला, “तीन दिवसांनंतर मला भेटा. तेव्हा मी तुमच्या प्रश्नाचे उत्तर देईन.” मग लोक निघून गेले. 6शलमोन ज्यांच्याशी

सल्लामसलत करत असे अशी काही वृध्द मंडळी होती.
त्यांनाच राजा रहबामने याबाबतीत सल्ला विचारला. तो
म्हणाला, “या लोकांना मी काय सांगू?”
7यावर ही वयोवृध्द मंडळी म्हणाली, “तू आज यांचा
सेवक बनलास तर तेही तुझी सेवा करतील. त्यांच्याशी
प्रेमाने, समजुतीने बोललास तर तेही आयुष्यभर तुझे काम
करतील.”
8पण रहबामने हा सल्ला मानला नाही. आपल्या
समवयस्क मित्रांना त्यांचे मत विचारले. 9रहबाम त्यांना
म्हणाला, “माझ्या वडीलांच्या कारकिर्दीतल्यापेक्षा “या
लोकांना कामाचा भार कमी करुन हवा आहे. त्यांना
आता मी काय सांगू, त्यांच्याशी काय बोलू?”
10तेव्हा ते तरुण मित्र म्हणाले, “ते लोक येऊन असे
म्हणत आहेत, ‘तुझ्या वडीलांनी आमच्याकडून बेदम कष्ट
करवून घेतले, तर आता आमचे काम कमी करा,’ तर
तू त्यांना बढाई मारून सांग, ‘माझ्या वडीलांच्या अख्ख्या
शरीरापेक्षा या माझ्या करंगळीत जास्त जोर आहे. 11माझ्या
वडीलांनी तुम्हाला कामाला जुंपले. मी ते काम आणखी
वाढवीन. त्यांनी तुम्हाला चाबकाचे फटकारे मारले
असतील तर मी असा झोडपीन की विंचू डसल्यासारखे
तुम्हाला वाटेल.’”
12रहबामने त्या लोकांना “तीन दिवसांनी यायला”
सांगितले होते. त्याप्रमाणे सर्व इस्राएल लोक तीन दिवसांनी
रहबामकडे आले. 13त्यावेळी राजा रहबाम त्यांच्याशी
अतिशय कठोरपणे बोलला. वडीलधाऱ्यांच्या सल्ल्याकडे
त्याने दुर्लक्ष केले. 14मित्रांच्या म्हणण्याप्रमाणे तो बोलला.
तो म्हणाला, “माझ्या वडीलांनी तुमच्यावर कष्टाचे काम
लादले. मी तर तुम्हाला आणखीच कामाला लावीन. त्यांनी
तुमच्यावर आसूड उगवले, पण मी तर असा मारीन की
विंचवाच्या डंकासारख्या तुम्हाला वेदना होतील.”
15हे अर्थातच लोकांच्या मनासारखे नव्हते.
परमेश्वरानेच हे घडवून आणले होते. नबाटाचा मुलगा
यराबाम याला दिलेले वचन पूर्ण करण्यासाठी परमेश्वराने
हे केले. शिलो येथील संदेष्टा अहिया याच्यामार्फत
परमेश्वराने हे वचन दिले.
16नवा राजा आपले म्हणणे मानत नाही हे इस्राएली
लोकांच्या लक्षात आले. तेव्हा ते राजाला म्हणाले,
“आम्ही दावीदाच्या घराण्यातील थोडेच आहोत. काय?
नाही! इशायच्या जमिनीत आम्हाला थोडाच वाटा मिळणार
आहे काय? नाही! तेव्हा इस्राएलींनो, जा आपापल्या घरी.
करु दे या दावीदाच्या मुलाला आपल्या घराण्यापुरतेच
राज्य.” एवढे बोलून ते निघून गेले. 17तरीही यहूदा
नगरांमध्ये राहणाऱ्या इस्राएलींवर त्याची सत्ता होतीच.
18अदोनीराम नावाचा एक माणूस सर्व कामगारांवर
देखरेख करत असे. तेव्हा राजा रहबामने त्याला लोकांशी
बोलणी करायला पाठवले. पण इस्राएल लोकांनी त्याच्यावर
इतकी दगडफेक केली की तो प्राणाला मुकला. तेव्हा
राजाने आपल्या रथात बसून पळ काढला आणि तो
यरुशलेम येथे आला. 19इस्राएल लोकांनी दावीदच्या
घराण्याविरुध्द बंड पुकारले. आजही त्या घराण्याशी त्यांचे
वैर आहे.
20यराबाम परत आला आहे असे इस्राएल लोकांना
कळले. तेव्हा त्यांनी सगळ्यांची सभा भरवून त्याला
इस्राएलचा राजा म्हणून घोषित केले. फक्त एका यहूदाच्या
घराण्याने तेवढा दावीदाच्या घराण्याला आपला पठिंबा
दिला.
21रहबाम यरुशलेमला परतला. यहूदा आणि बन्यामीन
यांच्या वंशातील सर्वांना त्याने एकत्र केले. एकंदर एकलक्ष
ऐंशी हजाराचे सैन्य जमले. इस्राएल लोकांशी लढून आपले
राज्य परत मिळवायचा रहबामचा विचार होता.
22शमाया नामक देवाच्या माणसाशी या सुमारास
परमेश्वर बोलला. तो म्हणाला, 23“शलमोनाचा मुलगा
आणि यहूदाचा राजा रहबाम, तसेच यहूदा आणि बन्यामीन
लोक यांना जाऊन सांग, 24‘आपल्या बांधवांशी तुम्ही लढू
नये अशी परमेश्वराची इच्छा आहे. सर्वजण आपापल्या
ठिकाणी परत जा. या सगळ्यांचा करता करविता मीच
होतो.’” या आदेशानुसार रहबामचे सैन्य माघारी गेले.
25शेखेम हे एफ्राइमच्या डोंगराळ प्रदेशातील नगर होते.
ते चांगले मजबूत आणि सुरक्षित करुन यराबाम तेथे
राहिला. पुढे त्याने पनुएल याही नगराची उभारणी केली.
26–27यराबाम मनाशीच म्हणाला, “लोक यरुशलेम इथल्या
परमेश्वराच्या मंदिरात असेच जात राहिले तर मग
दावीदाच्याच घराण्याची सत्ता त्यांना हवीशी वाटू लागेल.
यहूदाचा राजा रहबाम याच्याच मागे ते जातील. मग ते
माझा वध करतील.” 28त्याने मग आपल्या
सल्लागाराबरोबर विचार विनिमय केला. त्यांनी त्याला
एक तोड सुचवली. त्यानुसार यराबामने सोन्याची दोन
वासरे करवून घेतली. मग तो लोकांना म्हणाला, “तुम्हाला
यरुशलेमला उपासनेसाठी जायची गरज नाही. तुम्हाला
मिसरबाहेर ज्यांनी काढले तेच हे देव.”* 29राजाने मग
एक सोन्याचे वासरु बेथेल येथे आणि दुसरे दान या
शहरात बसवले. 30पण त्याने हे मोठे पाप केले होते.
इसाएलचे लोक बेथेल आणि दान येथे वासरांच्या पूजेसाठी
जाऊ लागले. पण हेही मोठेच पाप होते. 31उंचवट्याच्या
ठिकाणीही यराबामने देऊळे बांधली. त्यासाठी पुरोहितही
त्याने फक्त लेवी वंशातले न निवडता इस्राएलच्या
वेगवेगळ्या वंशांमधून निवडले 32याखेरीज त्याने एक नवा
सणही सुरु केला. यहूदामधील वल्हांडणाच्या सणासारखाच
हा होता. पण पहिल्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवसाऐवजी
हा आठव्या महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी त्याने ठेवला.

तुम्हाला ... हे देव आहरोनाने वाळवंटामध्ये सोन्याचे वासरु केले तेव्हा त्याने ही नेमके हेच सांगितले होते. पाहा निर्गम 32:4.

या दिवशी हा राजा बेथेल नगरातील वेदीवर यज्ञ करत
असे. तसेच त्याने केलेल्या वासरांना बळी अर्पण करत
असे. त्याने उंच ठिकाणी बांधलेल्या देवळांसाठी बेथेल
मधले पुरोहितही नेमले.
33अशाप्रकारे यराबामने इस्राएल लोकांसाठी आठव्या
महिन्याचा पंधरावा दिवस सण म्हणून ठरवला. त्यादिवशी
बेथेलमधल्या वेदीवर तो यज्ञ करत असे आणि धूप जाळत
असे.

बेथेलविरुध्द देववाणी

13 परमेश्वराने आपल्या एका संदेष्ट्याला (देवाच्या
माणसाला) यहूदाहून बेथेल नगरीला पाठवले.
तो तेथे पोहोंचला तेव्हा राजा यराबाम वेदी पुढे धूप जाळत
होता. 2परमेश्वराने या संदेष्ट्याला वेदीविरुध्द बोलायची
आज्ञा केली होती त्याप्रमाणे तो म्हणाला,
“हे वेदी, परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे. ‘दावीदाच्या
कुळात योशीया नावाचा मुलगा जन्माला येईल. हे याजक
सध्या उंचवट्यावरील ठिकाणी पूजा करत आहेत. पण हे
वेदी, योशीया त्यांचेच देह तुला अर्पण करील. योशीया त्या
याजकांचा वध करील. आत्ता ते तुझ्यावर धूप जाळत
आहेत खरे पण योशीया, मानवी अस्थी तुझ्यावर जाळील.
मग तू निरुपयोगी ठरशील.’”
3हे निश्चित घडेल याचीही संदेष्ट्याने लोकांना चुणूक
दाखवली. तो म्हणाला, “परमेश्वराने सांगितले त्याची ही
साक्ष ही वेदी तडकेल आणि तिच्यावरची राख खाली
ओघळेल, असे परमेश्वराने सांगितले आहे.”
4यराबाम राजाने संदेष्ट्याचे हे वेदीबद्दलचे बोलणे
बेथेलमध्ये ऐकले. तेव्हा वेदीवरील आपला हात उचलून
राजाने त्या माणसाकडे निर्देश करत म्हटले, “पकडा
त्याला” पण हे बोलत असताना राजाचाच हात लूळा
पडला. त्याला तो हलवता येईना 5तसेच, वेदी भंग पावली.
त्यावरील राख जमिनीवर पडली. संदेष्ट्याच्या तोंडून देवच
बोलत होता याचा तो पुरावाच होता. 6तेव्हा राजा यराबाम
त्या संदेष्ट्याला म्हणाला, “माझा हात बरा व्हावा म्हणून तू
कृपया तुझ्या परमेश्वर देवाची प्रार्थना कर.”
तेव्हा त्याने देवाजवळ तशी विनंती केली आणि राजाचा
हात बरा झाला. राजाचा हात मग पूर्ववत झाला. 7राजा
त्या संदेष्ट्याला म्हणाला, “माझ्या बरोबर घरी चल.
काहीतरी खा मग मी तुला इनाम देईन.”
8पण हा संदेष्ट्या म्हणाला, “अर्धे राज्य मला देऊ केलेस
तरी मी तुझ्याबरोबर घरी येणार नाही. इथे मी अन्नपाणी
घेणार नाही. 9काहीही न खाण्यापिण्याबद्दल परमेश्वराने
मला बजावले आहे. तसेच, येताना ज्या रस्त्याने आलो
त्याने परत जायचे नाही अशीही त्याची आज्ञा आहे.”
10त्या प्रमाणे तो वेगळ्या रस्त्याला लागला. बेथेलला येताना
ज्या रस्त्याने आला त्याने तो गेला नाही. 11बेथेल नगरात
एक वृध्द संदेष्टा राहात होता. त्याच्या मुलांनी त्याला या
संदेष्ट्याने बेथेल मध्ये काय केले ते येऊन सांगितले.
यराबामला तो संदेष्टा काय म्हणाला तेही त्यांनी सांगितले.
12तेव्हा वृध्द संदेष्टा म्हणाला, “कोणत्या रस्त्याने तो
परतला?” तेव्हा मुलांनी आपल्या वडीलांना यहूदाच्या
संदेष्ट्याचा मार्ग दाखवला.
13त्या वृध्द संदेष्ट्याने मुलांना गाढवावर खोगीर
चढवायला सांगितले. त्याप्रमाणे त्यांनी केल्यावर संदेष्टा
गाढवावरुन निघाला.
14हा वृध्द संदेष्टा त्या देवाच्या माणसाच्या मागावर
निघाला. तेव्हा तो एका वृक्षाखाली बसलेला आढळला.
वृध्द संदेष्ट्याने त्याला विचारले, “तूच का तो यहूदाहून
आलेला देवाचा माणूस?” (संदेष्टा)
यावर त्याने होकार दिला.
15तेव्हा वृध्द संदेष्टा म्हणाला, “माझ्याबरोबर घरी चल
आमच्याकडे जेव.”
16पण हा देवाचा माणूस म्हणाला, “तुझ्याबरोबर मी
येऊ शकणार नाही. तसेच तेथे खाऊपिऊ शकणार नाही
17‘तेथे काही खायचे प्यायचे नाही आणि गेलास त्या रस्त्याने
परतायचे नाही असे परमेश्वराने मला सांगितले आहे.’”
18यावर तो वृध्द संदेष्टा म्हणाला, “मीही तुझ्याप्रमाणेच
एक संदेष्टा आहे.” आणि पुढे त्याने खोटेच सांगितले,
“मला नुकतेच परमेश्वराच्या दूताचे दर्शन झाले. त्याने
तुला माझ्या घरी घेऊन यायला आणि खाऊपिऊ घालायला
मला सांगितले आहे.”
19तेव्हा तो देवाचा माणूस वृध्द संदेष्ट्याच्या घरी गेला
आणि तेथे त्याने जेवणखाण केले. 20ते मेजावर बसलेले
असताना परमेश्वर वृध्द संदेष्ट्याशी बोलला. 21वृध्द संदेष्टा
या यहूदातील देवाच्या माणासाला म्हणाला, “तू
परमेश्वराच्या आज्ञेचे उल्लंघन केले आहेस असे परमेश्वर
म्हणाला, तू त्याच्या आज्ञेप्रमाणे वागला नाहीस.
22येथे काहीही खायला प्यायला परमेश्वराने तुला सक्त,
मनाई केली होती. तरी तू इथे आलास आणि जेवलास.
तेव्हा तुझे आता तुझ्या कुटुंबियाबरोबर दफन होणार नाही.”
23या देवाच्या माणसाचे खाणे पिणे झाल्यावर वृध्द
संदेष्ट्याने त्याच्या गाढवावर खोगीर घातले आणि हा
यहूदाचा संदेष्टा (देवाचा माणूस) निघाला. 24परतीच्या
वाटेवर एका सिंहाने त्याच्यावर हल्ला चढवला आणि
त्याला मारून टाकले. देवाच्या माणसाचा मृतदेह रस्त्यातच
पडला होता. गाढव आणि सिंह त्याच्या प्रेताशेजारीच होते.
25इतर वाटसरूनी ते प्रेत आणि जवळ उभा राहिलेला
सिंह हे पाहिले. तेव्हा ती माणसे गावात आली आणि
त्यांनी आपल्या डोळ्यांनी पाहिलेली ही घटना वृध्द
संदेष्ट्याला सांगितली.
26वृध्द संदेष्ट्याने या देवाच्या माणसाला फसवून
आणले होते. तेव्हा हे सर्व ऐकून तो म्हणाला, “असा हा
देवाचा माणूस. त्याने परमेश्वराचे म्हणणे ऐकले नाही.
तेव्हा परमेश्वरानेच त्याला मारायला सिंहाची

योजना केली. असे होणार असे परमेश्वराने सांगितले
होते."
27मग हा संदेष्टा आपल्या मुलांना म्हणाला, "माझ्या
गाढवावर खोगीर घाला." मुलांनी त्याचे ऐकले. 28तेव्हा
तो निघाला आणि वाटेवरच्या मृतदेहापाशी आला. सिंह
आणि गाढव अजूनही तिथेच होते. सिंहाने आपल्या भक्ष्याला
तोंड लावले नव्हते की गाढवाला इजा केली नव्हती.
29वृध्द संदेष्ट्याने तो मृतदेह गाढवावर ठेवला आणि
मृत्यूबद्दल शोक करायला आणि देहाचे दफन करायला
तो गावात आणला. 30त्याने तो आपल्याच घराण्याच्या
दफनभूमीत पुरला. त्याच्यासाठी शोक प्रकट केला. तो
म्हणाला, "माझ्या भावासारखाच तू मला होतास. मला
फार वाईट वाटते." 31मग त्याने त्याचे दफन केले. आपल्या
मुलांना तो म्हणाला, "मी मरण पावल्यावर माझेही याच
ठिकाणी दफन करा. माझ्या अस्थी याच्याशेजारीच विसावू
द्या. 32परमेश्वराने त्याच्या तोंडून वदवलेले सर्व प्रत्यक्षात
येईल. बेथेलची वेदी आणि शोमरोनच्या नगरातील उंच
देवळांबद्दल त्याने सांगितलेले खरे होईल."
33राजा यराबाममध्ये काहीही फरक पडला नाही. तो
दुष्कृत्ये करतच राहिला. वेगवेगळ्या कुळांमधल्या
माणसांची तो पुरोहित म्हणून निवड करत राहिला. हे
पूरोहित उंच देवळांमध्ये पूजा करत. ज्याला हवे त्याला
पुरोहित बनता येई. 34या पापामुळेच त्याच्या राज्याचा
सर्वनाश ओढवला.

यराबामच्या मुलाचा मृत्यू

14 याच सुमारास यराबामचा मुलगा अबीया आजारी
पडला. 2तेव्हा यराबाम आपल्या बायकोला
म्हणाला, "तू शिलो येथे जाऊन तिथल्या अहीया या
संदेष्ट्याला भेट. मी इस्राएलचा राजा होणार हे भाकित
त्यानेच केले होते. तसेच वेष पालटून जा म्हणजे लोक
तुला माझी पत्नी म्हणून ओळखणार नाहीत. 3संदेष्ट्याला
तू दहा भाकरी, काही गोड पुऱ्या आणि मधाचा बुधला दे.
मग आपल्या मुलाबद्दल विचार. अहीया तुला काय ते
सांगेल."
4मग राजाने सांगितल्यावरुन त्याची बायको शिलोला
अहीया या संदेष्ट्याच्या घरी गेली. अहीया खूप वृध्द झाला
होता आणि म्हातारपणामुळे त्याला अंधत्वही आले होते.
5पण परमेश्वराने त्याला सूचना केली, "यराबामची बायको
आपल्या मुलाबद्दल विचारायला तुझ्याकडे येते आहे. तिचा
मुलगा फार आजारी आहे." मग अहीयाने तिला काय
सांगायचे तेही परमेश्वराने त्याला सांगितले.
यराबामची बायको अहीयाच्या घरी आली. लोकांना
कळू नये म्हणून तिने वेष पालटला होता. 6अहीयाला
दारात तिची चाहूल लागली तेव्हा तो म्हणाला, "यराबामची
बायको ना तू? आत ये आपण कोण ते लोकांनी ओळखू
नये म्हणून का धडपड करतेस? मला एक वाईट गोष्ट
तुझ्या कानावर घालायची आहे. 7परत जाशील तेव्हा
इसाएलचा परमेश्वर देव काय म्हणतो ते यराबामला सांग.
परमेश्वर म्हणतो, 'अरे यराबाम, इसाएलच्या समस्त प्रजेतून
मी तुझी निवड केली. तुझ्या हाती त्यांची सत्ता सोपवली.
8याआधी इस्राएलवर दावीदाच्या घराण्याचे राज्य होते. पण
त्यांच्या हातून ते काढून घेऊन मी तुला राजा केले. पण
माझा सेवक दावीद याच्यासारखा तू निघाला नाहीस तो
नेहमी माझ्या आज्ञेप्रमाणे वागत असे. मन:पूर्वक मलाच
अनुसरत असे. मला मान्य असलेल्या गोष्टीच तो करी.
9पण तुझ्या हातून अनेक पातके घडली आहेत. तुझ्या
आधीच्या कोणत्याही सत्ताधीशापेक्षा ती अधिक गंभीर
आहेत. माझा मार्ग तू केव्हाच सोडून दिला आहेस. तू
इतर देवदेवतांच्या मूर्ती केल्यास याचा मला खूप राग
आला आहे.
10तेव्हा यराबाम, तुझ्या घरात मी आता संकट निर्माण
करीन. तुझ्या घरातील सर्व पुरुषांचा मी वध करीन.
आगीत गवताची काडीही शिल्लक राहात नाही त्याप्रमाणे
मी तुझ्या घराण्याचा समूळ उच्छेद करीन. 11तुझ्या
घरातल्या ज्याला गावात मरण येईल त्याला कुत्री खातील
आणि शेतात, रानावनात मरणारा पक्ष्यांचे भक्ष्य होईल.
परमेश्वर हे बोलला आहे."
12अहीया संदेष्टा मग यराबामच्या बायकोशी बोलत
राहीला. त्याने तिला सांगितले, "आता तू घरी परत जा. तू
गावात शिरल्याबरोबर तुझा मुलगा मरणार आहे. 13सर्व
इस्राएल लोक त्याच्यासाठी शोक करतील आणि त्याचे
दफन करतील. ज्याचे रीतसर दफन होईल असा
यराबामच्या घराण्यातला हा एवढाच कारण फक्त
त्याच्यावरच इस्राएलचा देव परमेश्वर प्रसन्न आहे.
14परमेश्वर इस्राएलवर नवीन राजा नेमील. तो
यराबामच्या कुळाचा सर्वनाश करील. हे सगळे लौकरच
घडेल. 15मग परमेश्वर इस्राएलला चांगला तडाखा देईल.
इस्राएल लोक त्याने भयभीत होतील. पाण्यातल्या
गवतासारखे कापतील. इस्राएलच्या पूर्वजांना परमेश्वराने
ही चांगली भूमी दिली. तिच्यातून या लोकांना उपटून
परमेश्वर त्यांना युफ्राटिस नदीपलीकडे विखरुन टाकील.
परमेश्वर आता त्यांच्यावर भयंकर संतापलेला आहे,
म्हणून तो असे करील. अशेरा देवीचे स्तंभ त्यांनी उभारले
याचा त्याला संताप आला.
16आधी यराबामच्या हातून पाप घडले. मग त्याने इस्राएल
लोकांना पापाला उद्युक्त केले. तेव्हा परमेश्वर त्यांना
पराभूत करील."
17यराबामची बायको तिरसा येथे परतली. तिने घरात
पाऊल टाकताक्षणीच तिचा मुलगा वारला. 18सर्व इस्राएल
लोकांना त्याच्या मृत्यूचे दु:ख झाले. त्यांनी त्याचे दफन
केले. या गोष्टी परमेश्वराच्या भाकिताप्रमाणेच घडल्या.
हे वर्तवण्यासाठी त्याने त्याचा सेवक अहीया या संदेष्ट्याची
योजना केली होती. 19राजा यराबामने आणखीही बऱ्याच

गोष्टी केल्या लढाया केल्या, लोकांवर तो राज्य करत राहिला. इस्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात, त्याने जे जे केले त्याची नोंद आहे. 20बावीस वर्षे तो राजा म्हणून सत्तेवर होता. नंतर तो मृत्यू पावला आणि आपल्या पूर्वजांबरोबर त्याचे दफन झाले. त्याचा मुलगा नादाब त्याच्यानंतर सत्तेवर आला.

21शलमोनाचा मुलगा रहबाम यहूदाचा राजा झाला तेव्हा तो एक्के चाळीस वर्षाचा होता. यरुशलेममध्ये त्याने सतरा वर्षे राज्य केले. परमेश्वराने स्वत:च्या सन्मानासाठी या नगराची निवड केली होती. इस्राएलमधल्या इतर नगरांमधून त्याने हेच निवडले होते. रहबामच्या आईचे नाव नामा. ती अम्मोनी होती.

22यहूदाच्या लोकांच्या हातूनही अपराध घडले आणि परमेश्वराने जे करु नका म्हणून सांगितले ते त्यांनी केले. परमेश्वराचा कोप होईल अशा चुका त्यांच्या हातून होतच राहिल्या. त्यांच्या पूर्वजांच्या पापांपेक्षाही त्यांची पापे वाईट होती. 23या लोकांनी उंचवट्यावरील देऊळे, दगडी स्मारके आणि स्तंभ उभारले. खोट्यानाट्या दैवतासाठी हे सारे होते. प्रत्येक टेकडीवर आणि हिरव्यागार वृक्षाखाली त्यांनी या गोष्टी बांधल्या.

24परमेश्वराच्या पूजेचा एक भाग म्हणून लैंगिक उपभोगासाठी शरीरविक्रय करणारेही होते. अशी अनेक दुष्कृत्ये यहूदाच्या लोकांनी केली. या प्रदेशात याआधी जे लोक राहात असत तेही अशाच गोष्टी करत. म्हणून देवाने त्यांच्याकडून तो प्रदेश काढून घेऊन इस्राएलच्या लोकांना दिला होता.

25रहबामच्या कारकिर्दीचे पाचवे वर्ष चालू असताना मिसरचा राजा शिशक याने यरुशलेमवर स्वारी केली. 26त्याने परमेश्वराच्या मंदिरातील आणि महालातील खजिना लुटला. अरामचा राजा हददेजर याच्या सैनिकांकडून दावीदाने ज्या सोन्याच्या ढाली आणल्या होत्या त्याही त्याने पळवल्या. दावीदाने त्या यरुशलेममध्ये ठेवल्या होत्या. सोन्याच्या सगळ्या ढाली शिशकने नेल्या. 27मग रहबामने त्यांच्या ऐवजी दुसऱ्या ढाली केल्या, पण या मात्र पितळी होत्या, सोन्याच्या नव्हत्या. महालाच्या दरवाजावर रखवाली करणाऱ्यांना त्याने त्या दिल्या. 28राजा परमेश्वराच्या मंदिरात जात असे तेव्हा प्रत्येक वेळी हे शिपाई बरोबर असत. ते या ढाली वाहात आणि काम झाल्यावर त्या ढाली ते परत आपल्या ठाण्यात भिंतीवर लटकावून ठेवत.

29‘यहूदाच्या राजांचा इतिहास’ या ग्रंथात राजा रहबामच्या सर्व गोष्टींची नोंद आहे. 30रहबाम आणि यराबाम यांचे परस्परांत अखंड युध्द चाललेले होते.

31रहबाम वारला आणि त्याचे आपल्या पूर्वजांबरोबर दफन झाले. दावीद नगरात त्याला पुरले. (याची आई नामा ती अम्मोनी होती)

रहबामचा मुलगा अबीया नंतर राज्यावर आला.

यहूदाचा राजा अबीया

15 नबाटाचा मुलगा यराबाम इस्राएलवर राज्य करत होता. त्याच्या राजेपणाच्या कारकिर्दीचे अठरावे वर्ष चालू असताना, त्याचा (रहबामचा) मुलगा अबीया यहूदाचा पुढचा राजा झाला. 2अबीयाने तीन वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव माका ही अबीशालोमची मुलगी.

3आपल्या वडीलांच्याच पापांची उजळणी याने केली. आपले आजोबा दावीद यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वर देवाशी एकनिष्ठ नव्हता. 4दावीदावर परमेश्वराचे प्रेम होते. त्याखातर त्याने अबीयाला यरुशलेमचे राज्य दिले. परमेश्वराच्या कृपेने त्याला मुलगाही झाला यरुशलेमला परमेश्वर दयेने सुरक्षितताही लाभली. हे सर्व दावीदासाठीच परमेश्वराने केले. 5दावीदाचे वर्तन परमेश्वराच्या इच्छेनुसार, योग्य असेच होते. त्याने परमेश्वराच्या आज्ञांचे नेहमीच पालन केले. उरीया हित्तीबद्दल घडलेले चुकीचे वर्तन एवढाच काय तो अपवाद.

6रहबाम आणि यराबाम नेहमीच एकमेकांविरुध्द लढत असत. 7अबीयाने आणखी जे काही केले त्याची नोंद ‘यहूदाच्या राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात आहे.

अहीयाच्या संपूर्ण कारकिर्दीत अहीया आणि यराबाम यांच्यात लढाई चालू असे. 8अबीयाला त्याच्या मृत्यूनंतर दावीद नगरात पुरले. त्याचा मुलगा आसा राज्य करु लागला.

यहूदाचा राजा आसा

9यराबामच्या इस्राएलवरील राज्याच्या विसाव्या वर्षी आसा यहूदाचा राजा झाला 10आसाने यरुशलेमवर एक्के चाळीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आजीचे नाव माका. ती अबीशालोमची मुलगी.

11आपला पूर्वज दावीद याच्या प्रमाणेच परमेश्वराच्या मते जे योग्य तेच आसाने केले. 12त्याकाळी दैवतांच्या नावाखाली शरीरविक्रय करणारे पुरुष होते. आसाने त्यांना देशत्याग करायला लावले. तसेच त्याने आपल्या वाडवडीलांनी केलेल्या मूर्तीही हलवल्या. 13आपली आजी माका हिला आसाने राणी, होण्यापासून दूर केले. अंमगळ दैवत अशेरा हिची एक मूर्ती या आजीनेही केली होती. आसाने त्या मूर्तीची मोडतोड केली. किद्रोन खोऱ्यात ती जाळून टाकली. 14उंचवट्यावरील पूजास्थळांची त्याने नासधूस केली नाही, मात्र आयुष्यभर तो परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिला.

15आसा आणि त्याचे वडील यांनी परमेश्वरासाठी काही वस्तू करुन घेतल्या होत्या. सोन्याचांदीच्या वस्तू आणि आणखी काही गोष्टी त्यात होत्या. त्या सर्व त्याने व्यवस्थित मंदिरात जमा केल्या.

16आसा यहूदावर राज्य करीत असेपर्यंत इस्राएलचा राजा बाशा याच्याशी त्याच्या लढाया चालत. 17बाशाने यहूदावर चढाया केल्या. आसाच्या प्रदेशातील लोकांचे

येणेजाणे त्याला थांबवायचे होते. त्यामुळे रामा नगर त्याने चांगले मजबूत केले. 18आसाने मग परमेश्वराच्या मंदिराच्या खजिन्यातले आणि महालातले सोनेनाणे काढून घेतले. आपल्या सेवकांच्या हाती ते सोपवून त्यांना त्याने अरामचा राजा बेन हदाद यांच्याकडे पाठवले. बेनहदाद हा तब्रिम्मोनचा मुलगा आणि तब्रिम्मोन हेज्योनचा. बेनहदादची राजधानी दिमिष्क होती. 19आसाने आपल्या संदेशात म्हटले होते, “माझे वडील आणि तुझे वडील यांच्यात शांततेचा करार झाला होता. आता मला तुझ्याशी करार करायचा आहे. तुला मी हा सोन्यारुप्याचा नजराणा पाठवत आहे. इस्राएलचा राजा बाशा याच्याशी झालेल्या कराराचा तू भंग कर म्हणजे तो माझ्या प्रदेशातून निघून जाईल.”

20राजा बेनहदाद याने आसाशी करार केला आणि इयोन, दान, आबेल-बेथ माका, गालिल सरोवरालगतची गावे आणि नफतालीचा प्रांत यांच्यावर चढाई करायला आपले सैन्य पाठवले. 21या हल्ल्याची बातमी बाशाच्या कानावर गेली. तेव्हा त्याने रामा नगराच्या मजबुतीचे काम सोडले, ते गाव सोडले आणि तिरसा या ठिकाणी तो परतला. 22मग आसा राजाने यहूदातील सर्व प्रजेला मदतीसाठी पाचारण केले एकही जण त्यातून सुटला नाही. ते सर्व रामा येथे गेले. तिथून त्यांनी बाशाची दगड, लाकूड वगैरे सर्व बांधकामसामग्री आणली. बन्यामीनमधील मेबा आणि मिस्पा येथे हे सर्व सामान त्यांनी वाहून नेले. आसाने ही नगरे चांगली भक्क म केली.

23आसाबद्दलच्या इतर गोष्टी, त्याचे पराक्रम, त्याने बांधलेली नगरे या सगळ्यांची माहिती ‘यहूदाच्या राजांच्या इतिहास’ या पुस्तकात लिहिलेली आहे. म्हातारपणी आसा पायाच्या दुखण्याने बेजार झाला. 24त्याचे निधन झाल्यावर त्याच्या पूर्वजांच्या दावीदनगरात त्याचे दफन झाले. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा यहोशाफाट राज्य करु लागला.

इस्राएलचा राजा नादाब

25यहूदाचा राजा म्हणून आसाचे दुसरे वर्ष चालू असताना यराबामचा मुलगा नादाब इस्राएलचा राजा झाला. त्याने इस्राएलवर दोन वर्षे राज्य केले. 26नादाबने परमेश्वरविरोधी कृत्ये केली. आपले वडील यराबाम यांच्यासारखीच दुष्कृत्ये त्याने केली यराबामने इस्राएल लोकांनाही पाप करायला लावले होते.

27बाशा हा अहीयाचा मुलगा. हे इस्साखारच्या वंशातले. बाशाने नादाब राजाला मारायचा कट केला. नादाब आणि इस्राएल लोक गिब्बथोन या पलिष्ट्यांच्या नगराला वेढा घालत होते तेव्हाची ही गोष्ट आहे. बाशाने या ठिकाणी नादाबला ठार केले. 28आसाचे हे यहूदाचा राजा म्हणून तिसरे वर्ष होते. मग बाशा इसाएलचा राजा झाला.

इस्राएलचा राजा बाशा

29बाशा राजा झाल्यावर त्याने यराबामच्या कुळातील सर्वांना ठार केले. कोणाचीही त्याने गय केली नाही. शिलोचा संदेष्टा अहीया याच्यामार्फत परमेश्वराने जी भविष्यवाणी केली होती तसेच हे झाले. 30राजा यराबामने बरीच पापे केली होती, तसेच इस्राएल लोकांनाही ती करायला लावली म्हणून हे घडले. इस्राएलचा परमेश्वर देव याचा यराबामवर कोप झाला.

31‘इस्राएलच्या राजांचा इतिहास’ या पुस्तकात नादाबचे इतर पराक्रम नोंदलेले आहेत. 32बाशा इस्राएलवर राज्य करत असताना यहूदाचा राजा आसा याच्याशी त्याचे सर्वकाळ युध्द चालले होते.

33आसाच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी अहीयाचा मुलगा बाशा हा इस्राएलचा राजा झाला. तिरसामध्ये राहून त्याने चोवीस वर्षे राज्य केले. 34पण परमेश्वराच्या मते जे गैर ते त्याने केले. आपले वडील यराबाम यांनी केली तीच पातके बाशानेही केली. यराबामने इस्राएल लोकांनाही पापे करायला लावली होती.

16 यानंतर परमेश्वर हनानीचा मुलगा येहू याच्याशी बोलला. हे बोलणे राजा बाशा याच्याविरुध्द होते. 2“तुला मी मोठे केले. माझ्या इस्राएली लोकांचा नायक म्हणून तुला मी नेमले. पण तू यराबामच्या वाटेनेच गेलास. इस्राएलींच्या पापाला कारणीभूत झालास. त्यांच्या पातकांनी माझा क्रोध जागा झाला आहे. 3तेव्हा बाशा, मी तुझा आणि तुझ्या कुटुंबाचा नाश करणार आहे. नबाटाचा मुलगा यराबाम याच्या घराण्याचे केले तसेच मी तुझ्या बाबतीत करीन. 4तुझ्या कुटुंबातील लोक नगरातल्या रस्त्यावर मरतील. कुत्री त्यांची प्रेते खातील. जे रानावनात मरतील ते पक्ष्यांचे भक्ष्य होतील.”

5इस्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात बाशाच्या इतर पराक्रमांची हकीकत लिहीली आहे. 6बाशाच्या मृत्यूनंतर तिरसा येथे त्याचे दफन झाले. त्याचा मुलगा एला हा त्याच्यानंतर राज्य करु लागला.

7तेव्हा परमेश्वराने येहू या संदेष्ट्याला संदेश दिला. हा संदेश बाशा आणि त्याचे कुटुंबीय यांच्या विरुध्द होता. बाशाने परमेश्वराविरुध्द बरीच पापे केली होती. त्याचा परमेश्वराला फार संताप आला होता. आधी यराबामच्या कुटुंबाने केले तेच बाशाने केले. बाशाने यराबामच्या कुळाचा संहार केला म्हणूनही परमेश्वराचा कोप झाला होता.

इस्राएलचा राजा एला

8यहूदाचा राजा म्हणून आसाचे सव्विसावे वर्ष चालू असताना एला हा राजा झाला. एला हा बाशाचा मुलगा तिरसामध्ये त्याने दोन वर्षे राज्य केले.

9जिम्री हा एला राजाचा अधिकारी होता. एलाच्या एकूण रथांपैकी अर्धे जिम्रीच्या ताब्यात होते. तरीही त्याने

एलाविरुध्द कट केला. एला राजा तिरसा येथे अरसाच्या
घरी मद्याच्या धुंदीत होता. अरसा हा तिरसा येथील
महालावरचा मुख्य अधिकारी होता. 10जिम्रीने सरळ घरात
घुसून एला राजाला ठार केले. आसाचे हे यहूदाचा राजा
म्हणून सत्ताविसावे वर्ष होते. एलानंतर हा जिम्री इस्राएलचा
राजा झाला.

इस्राएलचा राजा जिम्री

11जिम्रीने राज्यावर आल्याबरोबर बाशाच्या घरातील
सर्वांची हत्या केली. कोणालाही जिवंत ठेवले नाही.
बाशाच्या मित्रांनाही त्याने ठार केले. 12बाशाबद्दल येहू या
संदेष्ट्यामार्फत परमेश्वराने जी भविष्यवाणी उच्चारली
त्याप्रमाणेच बाशाच्या घराण्याचा उच्छेद झाला 13बाशा
आणि त्याचा मुलगा एला यांच्या पापांमुळे हे झाले. त्यांनी
स्वत: पापे केली आणि लोकांच्या पापांनाही ते कारण
झाले. त्यांनी अनेक मूर्ती केल्यामुळे परमेश्वराचा कोप
झाला.
14इस्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात एलाच्या
बाकीच्या गोष्टी आलेल्या आहेत.
15आसाचे यहूदाचा राजा म्हणून सत्ताविसावे वर्ष असताना
जिम्री इस्राएलचा राजा झाला. जिम्रीने तिरसा येथे सात
दिवस राज्य केले. त्याचे असे झाले, इस्राएलच्या सैन्याने
पलिष्ट्यांच्या गिब्बथोन येथे तळ दिला होता. ते चढाई
करण्याच्या तयारीत होते. 16जिम्रीने राजाविरुध्द केलेल्या
कारस्थानाची माहिती छावणीतल्या लोकांनी ऐकली. त्याने
राजाचा वध केल्याचे त्यांना कळले. तेव्हा त्यांनी अम्री
याला तिथल्या तिथे राजा केले. अम्री सेनापती होता.
17तेव्हा अम्री आणि सर्व इस्राएली यांनी गिब्बथोन सोडून
तिरसावर हल्ला केला. 18नगर कब्जात घेतलेले जिम्रीने
पाहिले. तेव्हा तो महालात घुसला आणि त्याने आग लावली.
महाल आणि तो, दोघेही आगीत भस्मसात झाले. 19आपल्या
पापांमुळेच तो मेला. परमेश्वराच्या दृष्टीने जे गैर ते त्याने
केले. यानेही यराबामप्रमाणेच दुष्कृत्ये केली. इस्राएलच्या
लोकांच्या पापांनाही यराबाम कारणीभूत झाला.
20इस्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात जिम्रीच्या
कारस्थानांची आणि बाकीच्या गोष्टींची माहिती आहे. एला
राजाविरुध्द तो बंड करुन उठला तेव्हाची हकीकतही या
पुस्तकात आहे.

इस्राएलचा राजा अम्री

21इस्राएलच्या लोकांमध्ये दोन गट पडलेले होते. अर्धे
लोक गिनथचा मुलगा तिब्री याच्या बाजूचे असून त्याला
राजा करावे अशा मताचे होते. उरलेले अम्रीचे चाहते
होते. 22तिब्रीच्या बाजूला असलेल्या गटापेक्षा अम्रीला
पाठिंबा देणाऱ्यांचा गट वरचढ होता. त्यामुळे तिब्री मारला
गेला आणि अम्री राजा झाला. 23यहूदाचा राजा आसा
याला सत्तेवर आल्यावर एकतिसावे वर्ष चालू असताना
अम्री इस्राएलचा राजा झाला. अम्रीने इस्राएलवर बारा वर्षे
राज्य केले. त्यापैकी सहा वर्षे तो तिरसामध्ये होता. 24त्याने
शोमरोन टेकडी शेमर याच्याकडून सुमारे दीडशे पौंड
चांदी देऊन विकत घेतली. या टेकडीवर त्याने नगर
बांधले. शेमर या नावावरुनच त्याने नगराचे नाव शोमरोन
ठेवले.
25अम्रीच्या हातूनही परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर गोष्टी
घडल्या. आपल्या आधीच्या सर्व राजांपेक्षा हा वाईट होता.
26नबाटाचा मुलगा यराबाम याने जी पापे केली तीच यानेही
केली. यराबामने इस्राएल लोकांनाही पापे करायला
लावली. त्यामुळे इस्राएलवर परमेश्वर देवाचा कोप
ओढवला. दीडदमडीच्या दैवतांची त्याने पूजा केली म्हणून
परमेश्वर संतापला.
27अम्रीच्या इतर गोष्टी आणि त्याचे पराक्रम याची
हकीकत इस्राएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात लिहिलेली
आहे.
28अम्री मरण पावल्यावर त्याचे शोमरोन येथे दफन
झाले. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा अहाब हा राज्य करु
लागला.

इस्राएलचा राजा अहाब

29यहूदाचा राजा आसा याच्या कारकिर्दीच्या
अडतिसाव्या वर्षी अम्रीचा मुलगा अहाब इस्राएलचा
राजा झाला. शोमरोन या नगरातून त्याने इस्राएलवर
बावीस वर्षे राज्य केले. 30परमेश्वराने जे चुकीचे म्हणून
सांगितले होते, ते सर्व अहाबने केले. आपल्या आधीच्या
राजांपेक्षाही हा दुर्वर्तनी होता. 31नबाटाचा मुलगा यराबाम
याने केले ते तर अहाबने केलेच, पण ते पुरेसे वाटले
नाही म्हणून की काय त्याने आणखी ही दुष्कृत्ये
केली. एथबाल याची मुलगी ईजबेल हिच्याशी त्याने लग्न
केले. एथबाल हा सिदोन्यांचा राजा होता. त्यानंतर अहाब
बाल या दैवताच्या भजनी लागला. 32शोमरोन येथे त्याने
बालच्या पूजेसाठी देऊळ बांधले. वेदीही बांधली.
33अशेराच्या पूजेसाठी स्तंभ उभारला. आपल्या आधींच्या
राजापेक्षा याच्यावर इस्राएलच्या परमेश्वर देवाचा कोप
जास्त झाला.
34याच काळात बेथेलच्या हिएलने यरीहो नगर पुन्हा
बांधले. हे काम त्याने सुरु केले तेव्हा त्याचा मोठा मुलगा
अबीराम वारला. आणि नगराचे दरवाजे बांधून होत आले
तेव्हा त्याचा सर्वात धाकटा मुलगा सगूब हा वारला.
नूनचा मुलगा यहोशवा याच्यामार्फत परमेश्वराने जे
भाकित केले त्यानुसार हे घडले.*

नूनचा मुलगा ... हे घडले यहोशवाने यरीहोचा विध्वंस केला तेव्हा तो म्हणाला होता की, जो पुन्हा हे नगर बांधील त्याचा सर्वांत मोठा आणि सर्वांत धाकटा अशी मुले प्राणाला मुकतील. पाहा यहोशवा 6:26.

एलीया आणि दुष्काळ

17 गिलादमधील तिश्बी या गावात एलीया हा संदेष्टा
होता. एलीया अहाब राजाला म्हणाला, "मी
इस्राएलच्या परमेश्वर देवाचा सेवक आहे. त्याच्या
सामर्थ्यावर मी हे सांगतो की येती काही वर्षे पाऊसच
काय दंवसुध्दा पडणार नाही. पाऊस पडलाच तर माझ्या
आज्ञेने पडेल."

2मग परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, 3"हा भाग सोड
आणि पूर्वेला जा. करीथ या ओहोळापाशी लपून राहा.
यार्देन नदीच्या पूर्वेला हा ओहोळ आहे. 4त्या ओहोळाचे
पाणी तू पी. कावळे तिथे तुला अन्न आणून देतील. त्यांना
मी तसे सांगितले आहे." 5तेव्हा एलीया परमेश्वराच्या
सांगण्याप्रमाणे यार्देन नदीच्या पूर्वेला असलेल्या करीथ या
ओहोळा जवळ राहायला गेला. 6रोज सकाळ संध्याकाळ
त्याला कावळे जेवण आणून देत. ओहोळाचे पाणी एलीया
पीत असे.

7पाऊस नव्हताच, तेव्हा काही काळानंतर ओहोळ
सुकला. 8तेव्हा परमेश्वर एलीयाला म्हणाला,
9"सिदोनमधील सारफथ येथे जाऊन राहा तेथे एक विधवा
राहते. तिला मी तुला अन्न द्यायला सांगितले आहे."

10तेव्हा एलीया सारफथ येथे गेला. तो वेशीजवळ जातो
तर त्याला एक बाई भेटली. ती विधवा होती. ती सरपण
गोळा करत होती. एलीया तिला म्हणाला, "मला थोडे
पाणी प्यायला मिळेल का?" 11ती पाणी आणायला निघाली
तेव्हा एलीया तिला म्हणाला, 'मला एखादा भाकरीचा
तुकडाही दिलास तर बरे!"

12तेव्हा ती बाई म्हणाली, "परमेश्वर देवाची शपथ
सांगते, माझ्याकडे भाकर अजिबात नाही. थोडेसे पीठ
शिल्लक आहे. आणि बरणीच्या तळाला थोडेसे तेल आहे.
इथे मी सरपण गोळा करायला आले. ते घेऊन मी घरी
जाईन, स्वयंपाक करीन तो शेवटचाच. माझा मुलगा आणि
मी जेवू आणि मग भुकेने मरु."

13तेव्हा एलीया तिला म्हणाला, "काही काळजी करु
नकोस. घरी जा आणि आत्ता म्हणालीस त्याप्रमाणे
स्वयंपाक कर. पण आधी जे पीठ शिल्लक आहे
त्याची लहानशी भाकर करुन मला आणून दे मग तुमच्या
दोघांचा स्वयंपाक कर. 14इस्राएलचा परमेश्वर देव
म्हणाला आहे, "तुझ्या डब्यातील पीठ कधी सरणार नाही.
तुझ्या बरणीत नेहमीच तेल असेल. पुन्हा परमेश्वर पृथ्वीवर
पाऊस पाडेपर्यंत असे चालेल.'"

15तेव्हा ती घरी गेली. एलीयाच्या सांगण्याप्रमाणे तिने
केले. एलीया, ती आणि तिचा मुलगा यांना बरेच दिवसपर्यंत
पुरेसे खायला मिळत गेले. 16पीठ आणि तेल कधीच
संपले नाही. एलीयाला परमेश्वराने जे सांगितले त्याप्रमाणेच
हे घडत गेले.

17काही दिवसांनंतर या बाईचा मुलगा आजारी पडला.
त्याचे दुखणे वाढत गेले शेवटी त्याचा श्वास थांबला. 18तेव्हा
ती बाई म्हणाली, "एलीया, तू तर संदेष्टा आहेस मला तुझी
काही मदत होईल का? की माझ्या पापांची आठवण
द्यायलाच तू आला आहेस? की माझ्या मुलाला मारायला
आला आहेस?"

19एलीया तिला म्हणाला, "तुझ्या मुलाला माझ्याकडे
आण." मग त्याने त्या मुलाला घेतले आणि वरच्या
मजल्यावर तो गेला. आपल्या खोलीत, आपल्या बिछान्यावर
त्याने त्याला ठेवले. 20एलीयाने मग प्रार्थना केली,
"परमेश्वर देवा, या विधवेने मला तिच्या घरी आश्रय
दिला आहे. तिच्यावर ही वेळ का आणतोस? तिच्या मुलाला
तू मारणार का?" 21मग एलीयाने तीनदा त्याच्यावर पाखर
घातल्यासारखे करुन प्रार्थना केली, "परमेश्वर देवा याला
वाचव."

22एलीयाच्या हाकेला परमेश्वराने उत्तर दिले. मुलाचा
श्वासोच्छवास पुन्हा सुरु झाला तो जिवंत झाला. 23एलीयाने
मुलाला खाली आणले. त्याच्या आईकडे त्याला सोपवून
एलीया म्हणाला, "बघ, तुझा मुलगा जिवंत आहे."

24ती बाई म्हणाली, "तू खरोखरच देवाचा माणूस आहेस
हे मला पटले. खरोखरच परमेश्वर तुझ्यामार्फत बोलतो
हे आता मला कळले."

एलीया आणि बालचे संदेष्टे

18 लागोपाठ तिसऱ्या वर्षी पाऊस पडला नाही तेव्हा
परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, "अहाब राजाला
जाऊन भेट मी लौकरच पाऊस पाडणार आहे." 2तेव्हा
एलीया अहाबला भेटायला गेला.

शोमरोनमध्ये तेव्हा अन्नधान्याचे दुर्भिक्ष्य होते. 3अहाब
राजाने आपल्या महालाचा प्रमुख ओबद्या याला बोलावणे
पाठवले. (ओबद्या परमेश्वराचा खरा अनुयायी होता.
4एकदा ईजबेल परमेश्वराच्या सर्व संदेष्ट्यांना ठार करायला
निघाली होती. तेव्हा ओबद्याने शंभर संदेष्ट्यांचे जीव
वाचवले. पन्नास जण एका गुहेत, असे दोन गुहांमध्ये
त्याने त्यांना लपवले. त्यांच्या अन्नपाण्याची तरतूद केली.)
5अहाब राजा ओबद्याला म्हणाला, "माझ्याबरोबर चल
आपण सगळ्या ओहोळझऱ्यांचा शोध घेऊ. आपली खेचरे,
घोडी तग धरुन राहतील इतपत चारा शोधून काढू म्हणजे
मग आपल्याला आपले पशू मारावे लागणार नाहीत."
6त्या दोघांनी मग आपापसात पाहणी करायच्या प्रदेशाची
वाटणी केली आणि सगळा प्रदेश पाण्यासाठी पायाखाली
घातला. दोघेजण दोन वाटांनी गेले. 7ओबद्याला वाटेत
एलीया भेटला. ओबद्याने त्याला ओळखून अभिवादन केले.
ओबद्या त्याला म्हणाला, "एलीया? स्वामी, खरोखर तुम्हीच
आहात का?"

8एलीया म्हणाला, "होय, मीच आहे. आता मी इथे
असल्याचे आपल्या राजाला जाऊन सांग."

9तेव्हा ओबद्या म्हणाला, "तुमचा ठावठिकाणा मी
अहाबला सांगितला तर तो मला मारुनच टाकील. मी

आपला काही अपराध केला नाही, मग तुम्ही माझ्या
जिवावर का उठलात? 10परमेश्वर देवाशपथ, राजा सर्वत्र
तुमचा शोध घेत आहे. त्यासाठी त्याने गावोगाव माणसे
पाठवली आहेत. जेथे जेथे तुम्ही सापडला नाहीत असे
कळले तिथे तिथे त्याने तिथल्या राजांना एलीया इथे नाही
असे शपथेवर सांगायला सांगितले. 11आणि आता तुम्ही
मला म्हणता, जा त्याला जाऊन सांग म्हणून! 12तुम्ही इथे
आहात म्हणून मी अहाब राजाला सांगितले तर परमेश्वराचा
आत्मा तुम्हाला दुसऱ्या एखाद्या ठिकाणी घेऊन जाईल.
अहाब राजाला मग इथे तुम्ही सापडणार नाही. मग तो
माझा जीव घेईल. मी लहानपणापासून देवाविषयी आदर
बाळगून आहे. 13मी काय केले ते तुम्हाला माहीत आहे
ना? ईजबेल परमेश्वराच्या संदेष्ट्यांना मारायला निघाली
होती तेव्हा मी एकेका गुहेत पन्नास असे शंभर संदेष्ट्यांना
दोन गुहांमध्ये लपवले होते. त्यांना खायला प्यायला दिले.
14आणि आता तुम्ही मला राजाला आपली खबर द्यायला
सांगत आहात. तो नि:संशय मला मारणार!”

15यावर एलीया त्याला म्हणाला, “सर्वशक्तिमान
परमेश्वराची शपथ घेऊन सांगतो, आज मी राजासमोर
उभा राहाणार आहे, असे मी वचन देतो.”

16तेव्हा ओबद्या राजाकडे गेला. त्याने अहाब राजाला
एलीयाचा ठावठिकाणा सांगितला. राजा एलीयाला
भेटण्यासाठी आला.

17अहाबने एलीयाला पाहिले तेव्हा अहाब त्याला
म्हणाला, ‘इस्राएलला त्रस्त करुन सोडणारा तूच का तो?”

18एलीया यावर म्हणाला, “माझ्यामुळे इस्राएलवर संकट
आलेले नाही. ते तुम्ही आणि तुमचे वडील यांच्यामुळे
उद्‌भवलेले आहे. परमेश्वराच्या आज्ञा पाळायचे सोडून
तुम्ही इतर अमंगळ दैवतांच्या नादी लागलात तेव्हा हा
त्रास सुरु झाला. 19आता कर्मेल पर्वतावर समस्त इस्राएलींना
जमायला सांग. बालच्या साडेचारशे संदेष्ट्यांनाही तेथे
घेऊन ये. तसेच अशेरा देवीच्या चारशे संदेष्ट्यांनाही.
ईजबेल राणीचा त्या संदेष्ट्यांना पाठिंबा आहे.”

20तेव्हा, सर्व इस्राएलींना आणि संदेष्ट्यांना अहाबने कर्मेल
पर्वतावर बोलावून घेतले. 21एलीया तेथे सर्वसमोर आला
आणि म्हणाला, “कोणाच्या मागे जायचे हे तुम्ही केव्हा
ठरवणार? जर परमेश्वरच खरा देव असेल तर तुम्ही
त्याला अनुसरायला हवे. पण बाल खरा देव असेल तर
त्याला तुम्ही अनुसरा.”

लोक यावर काहीच बोलले नाहीत. 22तेव्हा एलीया
म्हणाला, “परमेश्वराचा संदेष्टा असा इथे मी अगदी एकटाच
आहे. दुसरा कोणीही नाही. पण बालचे चारशेपन्नास संदेष्टे
आहेत. 23तेव्हा दोन गोऱ्हे आणा. बालच्या संदेष्ट्यांनी
त्यातला एक घ्यावा. त्याला मारून त्याचे तुकडे-तुकडे
करावे. मग ते मांस लाकडे रचून त्यावर ठेवावे. विस्तव
मात्र पेटवू नका. दुसऱ्या गोऱ्ह्याचे मी तसेच करीन. मीही
विस्तव पेटवणार नाही. 24तुम्ही बालचे संदेष्टे मिळून तुमच्या
देवाची प्रार्थना करा. मी परमेश्वराची प्रार्थना करीन.
ज्याच्या प्रार्थनेने विस्तव पेटेल तोच खरा देव.”

ही कल्पना सर्व लोकांना पटली.

25मग एलीया बालच्या संदेष्ट्यांना म्हणाला, “तुम्ही
बरेचजण आहात, तेव्हा तुम्हीच आधी सुरुवात करा. एक
गोऱ्हा निवडा आणि आपल्या देवाची नावे घ्यायला लागा.
फक्त विस्तव लावू नका.”

26तेव्हा त्या संदेष्ट्यांनी एक गोऱ्हा घेतला आणि ते
तयारीला लागले. दुपारपर्यंत त्यांनी बालची प्रार्थना केली.
“बाल आमच्या हाकेला ओ दे” अशी त्यांनी विनवणी
केली. पण कसलाही आवाज आला नाही किंवा उत्तर
दिले नाही. आपण रचलेल्या वेदीभोवती ते संदेष्टे नाचले
तरी अग्नी काही प्रज्वलित झाला नाही.

27दुपारी एलीया त्यांची थट्टा करायला लागला. तो त्यांना
म्हणाला, “बाल खरंच देव असेल तर तुम्ही आणखी
मोठ्याने प्रार्थना करा. कदाचित् तो अजून विचारात असेल.
किंवा कदाचित् कामात गुंतलेला असेल. एखादेवेळी
प्रवासात किंवा झोपेत असेल. तेव्हा आणखी मोठ्याने
प्रार्थना करुन त्याला उठवा.” 28तेव्हा त्या सदेष्ट्यांनी
मोठमोठ्याने प्रार्थना केली. भाल्यांनी आणि सुऱ्यांनी
स्वत:वर वार करुन घेतले. (ही त्यांची पूजेची पध्दत
होती) त्यांचे अंग रक्ताळले. 29दुपार उलटली पण लाकडे
पेटली नाहीत. संध्याकाळच्या यज्ञाची वेळ होत आली
तोपर्यंत ते अंगात आल्यासारखे वागत राहिले. पण काहीही
घडले नाही बालकडून प्रतिसाद मिळाला नाही. कुठलाही
आवाज आला नाही. कारण ऐकणारेच कोणी नव्हते!

30मग एलीया सर्व लोकांना उद्देशून म्हणाला, “आता
सगळे माझ्याजवळ या.” तेव्हा सगळे त्याच्याभोवती जमले.
परमेश्वराच्या वेदीची मोडतोड झालेली होती. तेव्हा एलीयाने
आधी ते सर्व नीट केले. 31त्याला बारा दगड मिळाले.
प्रत्येकाच्या नावाचा एकेक याप्रमाणे बारा वंशांचे ते बारा
दगड होते. याकोबच्या बारा मुलांच्या नावाचे ते वंश होते.
याकोबलाच परमेश्वराने ‘इस्राएल’ या नावाने संबोधले
होते. 32परमेश्वराच्या सन्मानार्थ हे दगड वेदीच्या
डागडुजीसाठी एलीयाने वापरले. मग त्याने वेदीभोवती एक
चर खणला. सात गॅलन पाणी मावण्याइतकी त्याची खोली
आणि रूंदी होती. 33एलीयाने मग वेदीवर लाकडे रचली.
गोऱ्हा कापला. त्याचे तुकडे लाकडावर ठेवले. 34मग तो
म्हणाला, “चार घागरी भरून पाणी घ्या आणि ते मांसाच्या
तुकड्यावर आणि खालच्या लाकडांवर ओता.” ते
झाल्यावर दुसऱ्यांदा आणि मग तिसऱ्यांदा त्याने तसेच
करायला सांगितले. 35वेदीवरून वाहात जाऊन ते पाणी
खालच्या चरात साठले.

36दुपारच्या यज्ञाची वेळ झाली. तेव्हा संदेष्टा एलीया
वेदीपाशी गेला आणि त्याने प्रार्थना केली, “परमेश्वरा,
अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांच्या देवा, तूच इस्राएलचा
देव आहेस हे तू आता सिध्द करुन दाखवावेस अशी माझी

तुला विनंती आहे. हे सर्व तूच माझ्याकडून करवून घेतलेस
हे यांना कळू दे. मी तुझा सेवक आहे हे ही कळू दे. 37हे
परमेश्वरा, माझ्या विनवणीकडे लक्ष दे. तूच खरा परमेश्वर
देव आहेस हे यांना दाखव. म्हणजे तू त्यांना पुन्हा स्वत:जवळ
घेत आहेस हे त्यांना पटेल."
38तेव्हा परमेश्वराने अग्नी पाठवला. यज्ञ, लाकडे,
दगड, वेदीभोवतीची जमीन हे सर्व पेटले. भोवतीच्या
चरातले पाणी सुध्दा त्या अग्नीने सुकून गेले. 39सर्वांच्या
देखतच हे घडले. तेव्हा लोकांनी जमिनीवर पालथे पडून
"परमेश्वर हाच देव आहे, परमेश्वर हाच देव आहे" असे
म्हटले.
40एलीया म्हणाला, "त्या बालच्या संदेष्ट्यांना पकडून
आणा. त्यांना निसटू देऊ नका" तेव्हा लोकांनी त्या
सगळ्यांना धरले एलीयाने मग त्यांना किशोन झऱ्याजवळ
नेले आणि तेथे सर्व संदेष्ट्यांची हत्या केली.

पावसाचे आगमन

41एलीया मग अहाब राजाला म्हणाला, "जा, आता तू
तुझे खाणेपिणे उरकून घे कारण खूप जोराचा पाऊस
पडणार आहे" 42तेव्हा आहाब राजा त्यासाठी निघाला.
त्याचवेळी एलीया कर्मेल डोंगराच्या माथ्यावर चढून गेला.
तेथे पोहोंचल्यावर ओणवून, गुडघ्यांत डोके घालून बसला."
43आणि आपल्या बरोबरच्या सेवकाला म्हणाला,
"समुद्राकडे पाहा."
समुद्र दिसेल अशा जागी हा सेवक गेला पण परत
येऊन म्हणाला, "तिथे काहीच दिसले नाही" एलीयाने
त्याला पुन्हा जाऊन पाहायला सांगितले. असे सातवेळा
झाले. 44सातव्यांदा मात्र सेवक परत येऊन म्हणाला,
"एक लहानसा, मुठीएवढा ढग मला दिसला. समुद्रावरून
तो येत होता."
तेव्हा एलीयाने त्या सेवकाला सांगितले, "अहाब राजाकडे
जाऊन त्याला रथात बसून ताबडतोब घरी जायला सांग.
कारण तो आत्ता निघाला नाही तर पावसामुळे त्याला
थांबावे लागेल."
45पाहता पाहता आकाश ढगांनी भरून गेले. वारा सुटला
आणि मुसळधार पाऊस सुरु झाला. अहाब आपल्या रथात
बसून इज्रेलला परत जायला निघाला. 46यावेळी एलीयात
परमेश्वरी शक्ती संचारली. धावता यावे म्हणून त्याने आपले
कपडे सावरुन घट्ट खोचले आणि थेट इज्रेलपर्यंत तो
अहाबच्या पुढे धावत गेला.

सिनाय पर्वतावर एलीया

19 अहाब राजाने घडलेली सर्व हकीकत ईजबेलला
सांगितली. सर्व संदेष्ट्यांना एलीयाने कसे
तलवारीने कापून काढले तेही सांगितले. 2तेव्हा ईजबेलने
एलीयाला दूताकरवी निरोप पाठवला. तो असा, "तू त्या
संदेष्ट्यांना मारलेस तसे मी तुला उद्या या वेळेपर्यंत मारणार
आहे. यात मला यश आले नाही तर देवतांनीच मला
मारावे."
3एलीया हे ऐकून घाबरला. आपला जीव वाचवायला
त्याने पळ काढला. बरोबर त्याने आपल्या नोकराला
घेतले होते. यहूदामधील बैरशेबा येथे ते गेले. आपल्या
नोकराला तिथेच सोडून 4तो पुढे दिवसभर वाळवंट तुडवत
गेला. एका झुडुपाखाली तो बसला. आता मरण यावे असे
त्याला वाटले. एलीया म्हणाला, "आता हे पुरे झाले,
परमेश्वरा! मला आता मरु दे माझ्या पूर्वजांपेक्षा माझ्यात
काय बरे आहे?"
5एका झाडाखाली तो आडवा झाला आणि त्याला झोप
लागली. तेव्हा एक देवदूत तिथे आला आणि एलीयाला
स्पर्श करुन म्हणाला, "उठ खाऊन घे." 6एलीया उठून
पाहतो तर निखाऱ्यावर भाजलेली गोड भाकर आणि
पाण्याचे मडके शेजारी ठेवलेले होते. एलीयाने ते खाल्ले,
पाणी प्याला आणि तो पुन्हा झोपी गेला.
7आणखी काही वेळाने तो देवदूत पुन्हा त्याच्याजवळ
आला त्याने त्याला स्पर्श केला आणि त्याला म्हणाला,
"ऊठ आणि थोडे खाऊन घे, नाहीतर पुढचा मोठा प्रवास
करायला तुला शक्ती राहणार नाही." 8तेव्हा एलीया उठला
त्याने खाल्ले आणि पाणी प्याला. त्याबळावर पुढे तो
चाळीस दिवस आणि रात्री चालत राहिला. देवाचा डोंगर
होरेब येथपर्यंत तो चालला. 9तिथे एका गुहेत शिरुन त्याने
रात्र काढली.
तेव्हा परमेश्वर एलीयाशी बोलला. तो म्हणाला, "एलीया,
तू येथे का आला आहेस?"
10एलीया म्हणाला, "सर्व शक्तिमान परमेश्वर देवा, मी
आतापर्यंत तुझीच सेवा करत आलेलो आहे. माझ्याकडून
होईल तितके मी केले पण इस्राएलच्या लोकांनी तुझ्याशी
केलेल्या कराराचा भंग केलेला आहे. त्यांनी तुझ्या वेदीचा
विध्वंस केला. तुझ्या संदेष्ट्यांना मारले. मीच एकटा काय
तो अजून जिवंत आहे. पण आता ते माझ्याही जिवावर
उठले आहेत."
11यावर परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, "जा, या डोंगरावर
माझ्यासमोर उभा राहा. मी तुझ्या जवळून जातो" मग
जोराचा वारा सुटला. त्या सोसाट्याच्या वाऱ्याने डोंगरालाही
तडे जाऊन मोठ मोठे खडक परमेश्वरासमोर पडले. पण
त्या वाऱ्यात परमेश्वर नव्हता. त्यानंतर धरणीकंप झाला,
पण त्यातही परमेश्वर नव्हता. 12धरणीकंपानंतर अग्नी
प्रकटला. पण त्यातही परमेश्वर नव्हता. अग्नी शमल्यावर
मात्र शांत, मंजुळ स्वर ऐकू आला.
13एलीयाने हा ध्वनी ऐकला तेव्हा अंगरख्याने चेहरा
झाकून घेऊन तो गुहेच्या दाराशी जाऊन उभा राहिला.
"एलीया, तू इथे का आला आहेस?" अशी वाणी त्याला
ऐकू आली.
14एलीया म्हणाला, "सर्व शक्तिमान परमेश्वर देवा,
आतापर्यंत मी तुझ्याच सेवेत आयुष्य घालवले आहे. पण

इस्राएल लोकांनी आपला करार मोडला आहे. त्यांनी
तुझ्या वेदींचा विध्वंस केला. तुझ्या संदेष्ट्यांना ठार केले.
मीच काय तो अजून जिवंत आहे. आणि आता ते माझ्या
जिवावर उठलेत.”
15तेव्हा परमेश्वर त्याला म्हणाला, “आता मागे जा
आणि वाळवंटातून जाणाऱ्या रस्त्याने दिमिष्काला
पोहोंचेपर्यंत चालत जा. दिमिष्कामध्ये जा आणि अरामचा
राजा म्हणून हजाएलला अभिषेक कर. 16निमशीचा मुलगा
येहू याला इस्राएलचा राजा म्हणून अभिषेक कर. आणि
आबेल महोला इथला शाफाटाचा मुलगा अलीशा याला
पुढे तुझी जागा घेणारा संदेष्टा म्हणून अभिषेक कर.
17हजाएल अनेक पापी माणसांना ठार करेल. त्याच्या
तावडीतून जे सुटतील त्यांना येहू मारील. आणि यातूनही
कोणी निसटले तर त्याला अलीशा मारील. 18एलीया,
इस्राएलमध्ये तूच काही एकटा निष्ठावान नाहीस. तेही
बरेच जणांना मारतील. आणि तरीही, बालपुढे कधी वाकले
नाहीत असे सातहजार लोक अजूनही आहेत. यांना मी
जगू देईन. त्यांनी आयुष्यात कधी बालमूर्तीचे चुंबन घेतलेले
नाही.”

अलीशा संदेष्टा होतो

19तेव्हा एलीया तिथून निघाला आणि शाफाटाचा मुलगा
अलीशा याच्या शोधात निघाला. अलीशा तेव्हा आपली
बारा एकरांची जमीन नांगरत होता. एलीया आला तेव्हा
अलीशा अगदी शेवटच्या एकरात होता. एलीया अलीशा
जवळ आला. एलीयाने मग आपला संदेष्ट्याचा खास
अंगरखा अलीशावर पांघरला.* 20अलीशाने लगेच बैल
सोडून दिले आणि तो एलीयाच्या मागे धावत गेला. अलीशा
त्याला म्हणाला, “मला माझ्या आईवडीलांचा निरोप घेऊ
दे. मग मी तुझ्याबरोबर येतो.”

एलीया म्हणाला, “ठीक आहे, जा माझी काही हरकत
नाही.”
21अलीशाने मग आपल्या आईवडीलांसमवेत
सणासुदीसारखे जेवण घेतले. त्याने आपली बैलांची जोडी
कापली. त्यांच्या मानेवरचे जू सरपण म्हणून वापरले
त्यावर बैलांचे मांस शिजवले. सर्व लोकांना जेवायला
बोलावले. मग अलीशा एलीयाच्या पाठोपाठ गेला. एलीयाचा
तो मदतनीस झाला.

बेन-हदाद आणि अहाब यांच्यात लढाई

20 बेन-हदाद अरामचा राजा होता. त्याने आपल्या
सर्व सैन्याची जमवाजमव केली. त्याच्या बाजूला
बत्तीस राजे होते. त्यांच्याकडे घोडे आणि रथ होते. त्यांनी
शोमरोनला वेढा घातला आणि युध्द पुकारले. 2इस्राएलचा
राजा अहाब याच्याकडे बेन-हदादने दूतांकरवी निरोप
पाठवला. 3संदेश असा होता, “बेन-हदादचे म्हणणे आहे,
‘तुमच्याकडील सोने रुपे तुम्ही मला द्यावे. तसेच तुझ्या
बायका आणि मुलेही माझ्या हवाली करावी.’”
4यावर इस्राएलच्या राजाचे उत्तर असे होते, “महाराज
मी तर आता तुमच्याच ताब्यात आहे, हे मला मान्य आहे.
त्यामुळे जे माझे ते सर्व तुमचेच आहे.”
5अहाबकडे हे दूत पुन्हा एकदा आले आणि म्हणाले,
“बेनहदादचे म्हणणे असे आहे, ‘तुझ्याजवळच्या सोन्याचांदीचा
ऐवज तसेच बायकामुले तू माझ्या स्वाधीन केली पाहिजेस.
6उद्याच मी माझ्या माणसांचे एक शोधपथक तिकडे
पाठवणार आहे. ते तुझ्या तसेच तुझ्या कारभाऱ्यांच्या
घराची झडती घेतील. तुमच्याजवळच्या सर्व मौल्यवान
चीजा त्या माणसांच्या हवाली करा. ती माणसे त्या वस्तू
मला आणून देतील.’”
7तेव्हा राजा अहाबने आपल्या देशातील सर्व वडीलधाऱ्या
माणसांची सभा घेतली. अहाब त्यांना म्हणाला, “हे पाहा,
बेन-हदाद हा विघ्न आणत आहे. आधी त्याने माझ्या
जवळचे सोने-चांदी तसेच माझी बायका मुले मागितली.
त्याला मी कबूल झालो. आणि आता त्याला सर्वच हवे
आहे.”
8यावर ती वडीलधारी मंडळी आणि इतर लोक म्हणाले,
“त्याच्या म्हणण्याला मान तुकवू नको. तो म्हणतो तसे
करु नको.”
9तेव्हा अहाबने बेन-हदादकडे निरोप पाठवला.
अहाबने सांगितले, “तुझी पहिली मागणी मला मान्य
आहे. पण तुझ्या दुसऱ्या आज्ञेचे मी पालन करु शकत
नाही.”

बेनहदादला त्याच्या दूतांनी हा निरोप सांगितला. 10तेव्हा
बेन-हदादकडून दुसरा निरोप आला. त्या निरोपात म्हटले
होते, “शोमरोनचा मी पूर्ण विध्वंस करीन. तिथे काहीही
शिल्लक उरणार नाही. आठवणी दाखल काही घेऊन
यावे असेही माझ्या माणसांना काही राहणार नाही. असे
झाले नाही तर देवाने माझे वाटोळे करावे.”
11अहाब राजाचे त्याला उत्तर गेले. त्यात म्हटले होते.
“बेनहदादला जाऊन सांगा की, जो चिलखत चढवतो त्याने,
जो ते उतरवण्याइतक्या दीर्घ काळापर्यंत जगतो त्याच्या
इतके फुशारुन जाऊ नये.”
12राजा बेन-हदाद इतर राजांच्या बरोबर आपल्या तंबूत
मद्यपान करत बसला होता. त्यावेळी हे दूत आले आणि
राजाला हा संदेश दिला. त्याबरोबर बेनहदादने आपल्या
माणसांना चढाईचा व्यूह रचायला सांगितले. त्याप्रमाणे
लोकांनी आपापल्या जागा घेतल्या.
13त्याच वेळी इकडे एक संदेष्टा अहाब राजाकडे आला.
राजाला तो म्हणाला, “अहाब राजा , परमेश्वराचे तुला
सांगणे आहे की, ‘एवढी मोठी सेना बघितलीस? मी, प्रत्यक्ष
परमेश्वर, तुझ्या हातून या सैन्याचा पराभव करवीन.

अलीशावर पांघरला आपल्याला प्रेषित म्हणून निवडले आहे हे या कृतीवरून अलीशाला कळले.

म्हणजे मग मीच परमेश्वर असल्याबद्दल तुझी खात्री
पटेल.'"
14अहाबने विचारले. "या पराभवासाठी तू कोणाला
हाताशी धरशील?"
तेव्हा तो संदेष्टा म्हणाला, "प्रांत अधिकाऱ्यांच्या
हाताखालच्या तरुणांची परमेश्वर मदत घेईल."
यावर राजाने विचारले, "या सैन्याचे नेतृत्व कोण
करील?"
"तूच ते करशील" असे संदेष्ट्याने सांगितले.
15तेव्हा अहाब राजाने अधिकाऱ्यांच्या हाताखालच्या
तरुणांची कुमक गोळा केली. त्या तरुणांची संख्या दोनशे
बत्तीस भरली. मग राजाने इस्राएलच्या सर्व फौजेला एकत्र
बोलावले. तेव्हा ते एकंदर सात हजार होते.
16राजा बेन-हदाद आणि त्याच्या बाजूचे बत्तीस राजे
दुपारी आपापल्या तंबूमध्ये मद्यपान करण्यात आणि नशेत
गुंग होते. त्यावेळी अहाबने हल्ला चढवला. 17तरुण
मदतनीस आधी चालून गेले. तेव्हा शोमरोनमधून सैन्य
बाहेर आल्याचे राजा बेनहदादच्या माणसांनी त्याला
सांगितले. 18तेव्हा बेनहदाद म्हणाला, "ते हल्ला करायला
आले असतील किंवा सलोख्याची विनंती करायला आले
असतील. त्यांना जिवंत पकडा."
19राजा अहाबच्या तरुणांची तुकडी पुढे होती आणि
इस्राएलचे सैन्य मागोमाग येत होते. 20प्रत्येक इस्राएलीने
समोरुन येणाऱ्याला ठार केले. त्याबरोबर अराममधली
माणसे पळ काढू लागली. इस्राएलच्या सैन्याने त्यांचा
पाठलाग केला. राजा बेनहदाद तर एका रथाच्या घोड्यावर
बसून पळाला.
21राजा अहाबने सेनेचे नेतृत्व करुन अरामच्या फौजेतील
सर्व घोडे आणि रथ पळवले. अरामचा दारुन पराभव
झाला. 22यानंतर तो संदेष्टा राजा अहाबकडे गेला आणि
म्हणाला, "अरामचा राजा बेनहदाद पुढच्या वसंत ऋतुत
पुन्हा तुझ्यावर चालून येईल. तेव्हा तू आता परत जा
आणि आपल्या सैन्याची ताकद आणखी वाढव.
काळजीपूर्वक आपल्या बचावाचे डावपेच आख."

बेन हदादची आणखी एक स्वारी

23राजा बेन-हदादचे अधिकारी त्याला म्हणाले,
"इस्राएलचे देव हे पर्वतराजीतले देव आहेत. आपण डोंगराळ
भागात लढलो. म्हणून इस्राएलांचा जय झाला. तेव्हा आता
आपण सपाटीवर लढू म्हणजे जिंकू. 24आता तुम्ही असे
करायला हवे त्या 32 राजांकडे सैन्याचे नेतृत्व न देता
त्यांच्या जागी सेनापती नेमा.
25"जेवढ्या सेनेचा संहार झाला तेवढी पुन्हा उभी करा.
घोडे आणि रथ मागवा. मग आपण सपाटीवर इस्राएल
लोकांचा सामना करु म्हणजे जय आपलाच." बेनहदादने
हा सल्ला मानला आणि सर्व तजवीज केली. 26वसंत
ऋतुत बेनहदादने अराममधील लोकांना एकत्र आणले
आणि तो इस्राएलवरील हल्ल्यासाठी अफेक येथे आला.
27इस्राएलही युध्दाला सज्ज झाले. अरामी सैन्याविरुध्द
लढायला गेले. अराम्यांच्या समोरच त्यांनी आपला तळ
दिला. शत्रूसैन्याशी तुलना करता, इस्राएल म्हणजे शेरडांच्या
दोन लहान कळपांसारखे दिसत होते. अरामी फौजेने सगळा
प्रदेश व्यापला होता.
28एक देवाचा माणूस (संदेष्टा) इस्राएलच्या राजाकडे
एक निरोप घेऊन आला. निरोप असा होता. "परमेश्वर
म्हणतो, 'मी डोंगराळ भागातला देव आहे असे या अरामी
लोकांचे म्हणणे आहे. सपाटीवरचा मी देव नव्हे असे
त्यांना वाटते. तेव्हा या मोठ्या सेनेचा मी तुमच्या हातून
पराभव करवणार आहे. म्हणजे संपूर्ण प्रदेशाचा मी
परमेश्वर आहे हे तुम्ही जाणाल. 29दोन्ही सेना सात दिवस
समोरासमोर तळ देऊन बसल्या होत्या. सातव्या दिवशी
लढाईला सुरुवात झाली. इस्राएल लोकांनी अरामचे
एकलक्ष सैनिक एका दिवसात ठार केले."
30जे बचावले ते अफेक येथे पळून गेले. यातील सत्तावीस
हजार सैनिकांवर शहराची भिंत कोसळून पडली.
बेनहदादनेही या शहरात पळ काढला होता. तो एका
खोलीत लपला होता. 31त्याचे सेवक त्याला म्हणाले,
'इस्राएलचे राजे दयाळू आहेत असे आम्ही ऐकून आहो.
आपण जाडे भरडे कपडे घालून आणि डोक्याभोवती दोरखंड
आवळून* इसाएलच्या राजाकडे जाऊ कदाचित् तो
आपल्याला जीवदान देईल सुध्दा."
32त्या सर्वांनी मग भरडे कपडे घातले. डोक्याभोवती
दोरी बांधली आणि ते इस्राएलच्या राजाकडे आले. त्याला
म्हणाले, "तुमचा दास बेनहदाद तुमच्याकडे 'जीवदान मागत
आहे.'"
अहाब म्हणाला, "म्हणजे तो अजून जिवंत आहे? तो
माझा भाऊच* आहे."
33बेनहदादला अहाब ठार करणार नाही अशा अर्थाचे
त्याने काहीतरी आश्वासक बोलावे अशी बेनहदादच्या
बरोबरच्या लोकांची इच्छा होती. तेव्हा अहाबने बेनहदादला
भाऊ म्हटल्यावर ते ताबडतोब म्हणाले, "हो, बेनहदाद
तुमचा भाऊच आहे."
अहाबने बेनहदादला "आपल्यासमोर बोलावून घेतले."
त्याप्रमाणे तो आला. मग राजा अहाबने त्याला
आपल्याबरोबर रथात बसायला सांगितले.
34बेनहदाद अहाबला म्हणाला, "माझ्या वडीलांनी तुझ्या
वडीलांकडून जी गावे घेतली ती मी तुला परत करीन.
मग, माझ्या वडीलांनी शोमरोन मध्ये बाजारपेठा वसवल्या
तशा तुला दिमिष्कात करता येतील"

जोडेभरडे ... आवळून लीन होऊन ते शरणागती पत्करायला आले आहेत असा याचा अर्थ होतो.

भाऊ आपापसात शांततेचा करार करणारे एकमेकांना "भाऊ" म्हणून संबोधत. एकमेकांना एका कुटुंबातील मानत.

अहाब त्यावर म्हणाला, "या करारावर मी तुला मुक्त करायला तयार आहे." तेव्हा या दोन राजांनी आपसात शांतिचा करार केला. मग राजा अहाबने राजा बेन-हदादला मुक्त केले.

अहाबला संदेष्ट्यांचा विरोध

35एका संदेष्ट्याने दुसऱ्या संदेष्ट्याला सांगितले, "मला
एक फटका मार." परमेश्वराचीच तशी आज्ञा होती म्हणून
तो असे म्हणाला, पण दुसऱ्या संदेष्ट्याने तसे करायचे
नाकारले. 36तेव्हा पहिला संदेष्टा म्हणाला, "तू परमेश्वराची
आज्ञा पाळली नाहीस. तेव्हा तू इथून बाहेर पडशील तेव्हा
सिंह तुझा जीव घेईल" तो दुसरा संदेष्टा तेथून निघाला
तेव्हा खरोखरच सिंहाने त्याला ठार मारले.
37मग हा पहिला संदेष्टा एका माणसाकडे गेला. त्याला
त्याने स्वत:ला "फटका मारायला" सांगितले. त्या माणसाने
तसे केले आणि संदेष्ट्याला घायाळ केले. 38त्या संदेष्ट्याने
मग स्वत:च्या तोंडाभोवती एक फडके गुंडाळून घेतले.
त्यामुळे तो कोण हे कोणालाही ओळखू येऊ शकत नव्हते.
हा संदेष्टा मग वाटेवर राजाची वाट पाहात बसला. 39राजा
तिथून जात होता. तेव्हा संदेष्टा त्याला म्हणाला, "मी
लढाईवर गेलो होतो. आपल्यापैकी एकाने एका शत्रू
सैनिकाला माझ्यापुढे आणले आणि मला सांगितले,
"याच्यावर नजर ठेव. हा पळाला तर याच्या जागी तुला
आपला जीव द्यावा लागेल किंवा पंचाहत्तर पौंड चांदीचा
दंड भरावा लागेल. 40पण मी इतर कामात गुंतलो होतो.
तेव्हा तो माणूस पळून गेला."

यावर इस्राएलचा राजा म्हणाला, "त्या सैनिकाला तू निसटू दिलेस हा तुझा गुन्हा तुला मान्य आहे. तेव्हा निकाल उघडच आहे. तो माणूस म्हणाला ते तू केले पाहिजेस."
41आता त्या संदेष्ट्याने तोंडावरचे फडके काढले. राजाने
त्याला पाहिले आणि तो संदेष्टा असल्याचे त्याने ओळखले.
42मग तो संदेष्टा राजाला म्हणाला, "परमेश्वर म्हणतो,
'मी ज्याचा वध करावा म्हणून सांगितले त्याला तू मोकळे
सोडलेस. तेव्हा आता त्याच्या जागी तू आहेस. तू मरशील.
तुझ्या शत्रूच्या ठिकाणी तुझे लोक असतील तेही जिवाला
मुकतील.'"
43यानंतर राजा शोमरोनला आपल्या घरी परतला. तो
अतिशय चिंताग्रस्त आणि खिन्न झाला होता.

नाबोथचा द्राक्षमळा

21 अहाब राजाचा राजवाडा शोमरोनमध्ये होता.
त्याच्या महलाशेजारी एक द्राक्षाचा मळा होता.
तो नाबोथ नावाच्या माणसाचा होता. 2एकदा अहाब
नाबोथला म्हणाला, "तुझा मळा मला दे. तिथे मला भाजीचा
मळा करायचा आहे. तुझा मळा माझ्या महालाला लागूनच
आहे. त्याच्या ऐवजी मी तुला आणखी चांगला द्राक्षमळा
देईन. किंवा तुला हवे असेल तर याचा मोबदला मी
पैशात देईन." 3नाबोथ म्हणाला, "माझी जमीन मी देणार
नाही. ती माझ्या कुटुंबाचे वतन आहे."
4तेव्हा अहाब घरी परतला. पण तो नाबोथवर रागावलेला
होता. ईस्त्रेलचा हा माणूस जे बोलला ते त्याला आवडले
नाही. (नाबोथ म्हणाला होता, "माझ्या कुटुंबाची जमीन
मी तुम्हाला देणार नाही.) अहाब अंथरुणावर पडला त्याने
तोंड फिरवून घेतले आणि अन्नपाणी नाकारले.
5अहाबची पत्नी ईजबेल त्याच्याजवळ गेली." त्याला
म्हणाली, "तुम्ही असे खिन्न का? तुम्ही जेवत का नाही?"
6अहाब म्हणाला, "इज्रेल येथल्या नाबोथला मी त्याचा
मळा मला द्यायला सांगितला. त्याची पूर्ण किंमत मी
मोजायला तयार आहे किंवा हवे तर दुसरी जमीन द्यायला
तयार आहे हे ही मी त्याला सांगितले. पण नाबोथ त्याचा
मळा द्यायला कबूल होत नाही."
7ईजबेल त्याला म्हणाली, "पण तुम्ही तर इस्राएलचे
राजे आहात. उठा, काही तरी खा म्हणजे तुम्हाला बरे
वाटेल. त्याचा मळा मी आपल्याला मिळवून देईन."
8ईजबेलने मग काही पत्रे लिहिली. पत्रांवर तिने अहाबची
सही केली. अहाबचा शिक्का वापरुन पत्रांवर तो शिक्का
उमटवला. मग तिने ही पत्रे नाबोथच्या गावच्या वडीलधाऱ्या
मंडळींना आणि थोरामोठ्यांना पाठवली. 9पत्रातला मजकूर
असा होता:

"एक दिवस उपवासाची घोषणा करा. मग गावातल्या
लोकांना एकत्र बोलवा. तिथे नाबोथविषयी बोलणे होईल.
10नाबोथबद्दल खोट्या गोष्टी सांगणारी काही माणसे जमवा.
नाबोथ राजाविरुध्द आणि देवाविरुध्द बोलला, हे आम्ही
ऐकले, असे त्या माणसांनी म्हणावे. एवढे झाल्यावर
नाबोथला गावाबाहेर घालवून दगडांनी ठेचून मारा."
11इज्रेलमधल्या वयाने आणि मानाने वडिलधाऱ्या
(पुढाऱ्यांनी) अशा मंडळींनी ही आज्ञा मानली. 12त्यांनी
उपवासाचा म्हणून एक दिवस घोषित केला. त्या दिवशी
सर्व लोकांना सभेत बोलावले. नाबोथला सर्वांसमोर खास
आसनावर बसवले. 13मग, नाबोथ देवाविरुध्द आणि
राजाविरुध्द बोलल्याचे आपण ऐकले आहे असे दोन
माणसांनी सांगितले. तेव्हा लोकांनी नाबोथला गावाबाहेर
घालवले आणि तो मरेपर्यंत त्याच्यावर दगडांचा वर्षाव
केला.
14मग त्या प्रतिष्ठित माणसांनी ईजबेलकडे निरोप
पाठवला. "नाबोथचा वध झाला आहे." असा तो निरोप
होता.
15ईजबेलने हे ऐकले तेव्हा ती अहाबला म्हणाली,
"नाबोथ मेला. आता तुम्हाला हवा होता तो मळा तुम्ही
जाऊन ताब्यात घेऊ शकता" 16यावर अहाबने तो द्राक्षमळा
आपल्या ताब्यात घेतला. 17यावेळी परमेश्वर एलीयाशी
बोलला. (एलीया हा तिश्बी येथील संदेष्टा) परमेश्वर
म्हणाला, 18"शोमरोनमधल्या राजा अहाबकडे जा तो

नाबोथाच्या द्राक्षमळ्यात असेल. तो त्या मळ्यावर कब्जा
करायला तिथे गेला आहे.
19अहाबला जाऊन सांग की परमेश्वर म्हणतो, 'अहाब,
नाबोथला तू मारलेस. आता त्याचा मळा घ्यायला निघालास
तेव्हा आता मी सांगतो ते ऐक. नाबोथ मेला त्याच जागी तू
सुध्दा मरशील ज्या कुत्र्यांनी नाबोथाचे रक्त चाटले तीच
कुत्री त्याच ठिकाणी तुझे रक्त चाटतील.'"
20तेव्हा एलीया अहाबकडे गेला. अहाबने एलीयाला
पाहिले आणि तो म्हणाला, "तुला मी पुन्हा सापडलो. तू
नेहमीच माझ्याविरुध्द आहेस."
एलीया म्हणाला, "हो, तुला मी पुन्हा शोधून काढले
आहे. तुझे आयुष्य तू परमेश्वराचे अपराध करण्यातच
घालवलेस. 21तेव्हा परमेश्वर तुला काय सांगतो ते ऐक,
'मी तुझा नाश करीन. मी तुला आणि तुझ्या कुटुंबातील
सर्व पुरुषांना ठार करीन. 22नबाटाचा मुलगा यराबाम
याच्या कुटुंबासारखीच तुझ्या घराचीही वाताहत होईल.
बाशाच्या कुटुंबासारखीच तुझी दशा होईल. या दोन्ही
घराण्यांचा समूळ नाश झाला. तू माझा क्रोध जागा केलास.
इस्राएल लोकांनाही पाप करायला लावलेस.' 23शिवाय
परमेश्वर असे म्हणतो, 'तुझी बायको ईजबेल हिच्या
शरीरावर इज्रेल मध्ये कुत्री तुटून पडतील. 24तुझ्या
घरातल्या ज्याला कुणाला गावात मरण येईल त्याला कुत्री
खातील आणि जो कोणी शेतात मरेल तो पक्ष्यांचे भक्ष्य
होईल.'"
25अहाबने जितकी पापे केली, जितके अपराध केले
तेवढे कोणीच केले नाहीत. त्याची बायको ईजबेल हिने
त्याला हे सर्व करायला लावले. 26अहाबने आणखी एक
पातक केले ते म्हणजे त्या लाकडी ठोकळ्यांची, मूर्तींची
पूजा केली. अमोरी लोकांनीही हेच केले तेव्हा परमेश्वराने
त्यांच्याकडून हा प्रदेश काढून घेऊन इस्राएल लोकांना
दिला.
27एलीयाचे बोलून झाल्यावर अहाबला फार दुःख झाले.
दुःखाने त्याने अंगावरचे कपडे फाडले. मग विशेष
शोकवस्त्रे परिधान केली. त्याने अन्नत्याग केला. त्याच
कपड्यात तो झोपला. तो अतिशय दुःखी आणि खिन्न
झाला होता.
28परमेश्वर एलीया संदेष्ट्याला म्हणाला, 29"अहाब
माझ्यापुढे नतमस्तक झाला आहे असे दिसते. तेव्हा तो
जिवंत असेपर्यंत मी त्याला संकटात लोटणार नाही. त्याचा
मुलगा राज्यावर येईपर्यंत मी थांबेन. मग त्याच्या घराला
मी उपद्रव देईन."

मीखायाचा अहाबला सावधगिरीचा इशारा

22 पुढील दोन वर्षे इस्राएल आणि अराम यांच्यामध्ये
शांततेची गेली. 2तिसऱ्या वर्षी, यहूदाचा राजा
यहोशाफाट इस्राएलचा राजा अहाब याला भेटायला गेला.
3यावेळी अहाबने आपल्या अधिकाऱ्यांना विचारले,
"अरामच्या राजाने गिलाद मधील रामोथ आपल्याकडून
घेतले होते ते आठवते ना? ते परत मिळवण्यासाठी
आपण काहीच का केले नाही? रामोथ आपले असायला
हवे." 4आणि अहाब राजा यहोशाफाटला म्हणाला, "तुम्ही
आमच्या बाजूने रामोथला अरामी सैन्याशी लढाल
का?"
यहोशाफाट म्हणाला, "अवश्य माझे सैन्य आणि घोडे
तुमचेच आहेत. 5पण प्रथम आपण परमेश्वराचा सल्ला
घेतला पाहिजे."
6तेव्हा अहाबने संदेष्ट्यांची एक सभा घेतली. तेव्हा
तिथे चारशे संदेष्टे हजर होते. अहाबने त्यांना विचारले,
"आपण आत्ताच रामोथ येथे अरामी फौजेवर चालून जावे
का? की काही काळ थांबावे?"
संदेष्टे म्हणाले, "तुम्ही खुशाल आत्ताच हल्ला करा.
परमेश्वर तुम्हाला जय मिळवून देईल."
7पण यहोशाफाटने शंका काढली, "परमेश्वराचा
आणखी कोणी संदेष्टा यांच्या खेरीज इथे आहे का? तसा
असेल तर त्यालाही देवाचे मत विचारलेले बरे."
8राजा अहाब म्हणाला, "तसा आणखी एक संदेष्टा आहे.
इम्ला याचा मुलगा मीखाया. पण मी त्याचा द्वेष करतो.
कारण तो काही सांगतो तेव्हा माझ्याबद्दल कधीच चांगले
भविष्यकथन करत नाही. त्याचे बोलणे मला अप्रिय
वाटते."
यहोशाफाट म्हणाला, "अहाब राजा, तुझे असे बोलणे
बरोबर नव्हे."
9तेव्हा अहाब राजाने आपल्या एका सेवकाला मीखायाला
घेऊन येण्यास सांगितले.
10यावेळी दोन्ही राजे राजवस्त्रे घालून सिंहासनावर बसले
होते.
शोमरोनच्या वेशीजवळ न्यायदान चालते त्या ठिकाणी
ते होते. सर्व संदेष्टे त्यांच्या समोर उभे होते. त्यांचे
भविष्यकथन चालेले होते. 11त्यांच्यापैकी एक कनानाचा
मुलगा सिद्कीया हा होता. त्याने प्रचंड शक्तीचे प्रतीक
अशी लोखंडाची शिंगे केली होती. तो अहाबला
म्हणाला, "'परमेश्वराचे म्हणणे, 'ही शिंगे तू अरामी
सैन्याविरुध्द लढताना वापरावीस' असे देवाचे म्हणणे
आहे. म्हणजे तू शत्रूचा पराभव करशील, त्याचा संहार
करशील." 12सिद्कीयाचे हे म्हणणे इतर सर्वच संदेष्ट्यांना
पटले. पुढे सिद्कीया म्हणाला, "आता तुझ्या सैन्याने
चढाई करावी. रामोथ येथे अरामी सैन्यावर हल्ला
करावा. विजय तुमचाच आहे. परमेश्वर तुम्हाला यश
देईल."
13हे चाललेले असतानाच एक सेवक मीखायाच्या शोधात
गेला. त्याला भेटून म्हणाला, "राजा या युध्दात विजयी
होईल असे सर्वच संदेष्ट्यांचे म्हणणे आहे. तेव्हा तूही
तसेच म्हणणे श्रेयस्कर ठरेल व ते सुरक्षितपणाचे होईल."
14पण मीखाया म्हणाला, "नाही, कादापि नाही. जे परमेश्वर

माझ्याकडून वदवतो तेच मी सांगीन. माझी तशी प्रतिज्ञाच
आहे.”

15मीखाया मग राजाकडे आला. राजाने त्याला विचारले,
“मीखाया, मी आणि राजा यहोशाफाट हातमिळवणी करु
ना? रामोथला अरामच्या सैन्यावर आता चढाई करु का?”

मीखाया म्हणाला, “हो तुम्ही आत्ताच ही लढाई करा.
परमेश्वर तुम्हाला यश देईल.”

16पण अहाब त्याला म्हणाला, “तू हे परमेश्वराच्या
शक्तीने सांगत नाहीस. आपल्या मनचे सांगतो आहेस.
तेव्हा खरे काय ते सांग परमेश्वराचे म्हणणे सांग. कितीदा
मी तुला तेच सांगू?”

17तेव्हा मीखायाने सांगितले, “काय होणार ते मला
दिसते आहे. इस्राएलचे सैन्य डोंगरांवर इतस्तत: पसरेल.
मेंढपाळ नसलेल्या मेंढरांसारखी त्यांची अवस्था होईल.
परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे, ‘यांना कोणी नेता नाही.
यांनी घरी जावे. लढाईच्या भानगडीत पडू नये.’”

18मग अहाब यहोशाफाटला म्हणाला, “पाहा, हेच बोललो
होतो ना मी! हा संदेष्टा कधीही माझ्याबद्दल चांगले
भविष्यकथन करत नाही. हा नेहमी अप्रिय गोष्टीच मला
ऐकवतो.”

19इकडे परमेश्वराचे म्हणणे काय आहे ते मीखाया
सांगतच होता. मीखाया म्हणाला, “ऐका परमेश्वर काय
म्हणतो ते पाहा परमेश्वर स्वर्गात सिंहासनावर बसलेला
मी पाहिला. त्याचे दूत त्याच्या शेजारी उभे आहेत. 20देव
म्हणाला, ‘अहाब राजाची कोणी फसगत करेल का? त्याने
रामोथला अरामवर हल्ला करावा असे मला वाटते. त्यात
त्याला मरण येईल.’ तेव्हा आता काय करावे याबद्दल
देवदूतांमध्ये एकमत होईना. 21मग त्यापैकी एकजण
परमेश्वराकडे गेला आणि म्हणाला, ‘मी हे काम करीन.’
22परमेश्वर त्याला म्हणाला, ‘तू अहाबची फसगत कशी
करशील?’ यावर तो देवदूत म्हणाला, ‘मी अहाबच्या
संदेष्ट्यांमध्ये गोंधळ माजवून देईन. त्यांना मी राजाशी
खोटे बोलायला प्रवृत्त करीन संदेष्टे राजाला सांगतील ते
खोटे असेल.’ यावर परमेश्वर म्हणाला, ‘हे चांगले झाले
जा आणि अहाब राजाला या मोहात पाड तुला यश येईन.’”

23मीखायाचे सांगून झाले. मग तो म्हणाला, “तेव्हा खरी
हकीकत अशी आहे. परमेश्वरानेच तुमच्या संदेष्ट्यांना
खोटे बोलायला लावले आहे. तुमच्यावर मोठे संकट
ओढवावे असे परमेश्वरालाच वाटते.”

24मग सिद्कीया हा संदेष्टा मीखायाजवळ गेला.
मीखायाला त्याने एक थापड मारली. सिद्कीया म्हणाला,
“माझ्यातली परमेश्वराची शक्ती संपली आहे आणि तो
आता तुझ्या मार्फतच बोलतो आहे अशी खरेच तुझी
समजूत आहे?”

25मीखाया म्हणाला, “लवकरच आपत्ती येणार आहे.
तेव्हा तू एका लहानशा खोलीत दडून बसशील तेव्हा माझे
म्हणणे खरे असल्याचे तुझ्या लक्षात येईल.” 26तेव्हा अहाब
राजाने आपल्या एका सेवकाला मीखायाला पकडायचा
हुकूम केला. राजा म्हणाला, “याला धरा आणि
नगराधिकारी आमोन व राजपुत्र योवाश यांच्याकडे घेऊन
जा. 27मीखायाला तुरूंगात घालायला त्यांना सांगा. त्याला
फक्त भाकर आणि पाणी द्या. युध्दावरुन मी परत येईपर्यंत
त्याला तिथेच राहू द्या.”

28मीखाया मोठ्याने म्हणाला, “मी काय म्हणतो ते सर्व
लोकहो ऐका. राजा, तू युध्दावरुन जिवंत परत आलास
तर परमेश्वरमाझ्या मार्फत बोलला नाही असे खुशाल
समजा.”

29नंतर राजा अहाब आणि राजा यहोशाफाट
रामोथ येथे अरामच्या सैन्याशी लढायला गेले.
गिलाद प्रांतात हे युध्द झाले. 30अहाब यहोशाफाटला
म्हणाला, “आपण आता युध्दाचा व्यूह रचू. मला
राजा म्हणून कोणी ओळखणार नाही असे कपडे मी
घालीन. पण तू मात्र राजाला शोभेल असाच पोषाख
कर.” अशाप्रकारे इस्राएलच्या राजाने अगदी
चारचौघांसारखे कपडे करुन युध्दाला सुरुवात
केली.

31अरामच्या राजाकडे बत्तीस रथाधिपती होते. त्या राजाने
या बत्तीस जणांना इस्राएलच्या राजाचा शोध घ्यायला
सांगितले. राजाला ठार करण्याबद्दल त्याने त्यांना बजावले.
32तेव्हा युध्द चालू असताना या रथाधिपतींनी राजा
यहोशाफाटला पाहिले. तोच इसाएलचा राजा असे त्यांना
वाटले. त्यामुळे त्याचा ते वध करायला निघाले. यहोशाफाट
आरडाओरडा करु लागला. 33हा अहाब राजा नव्हे हे त्या
रथाधिपतींच्या लक्षात आल्यावर त्यांनी त्याला मारले नाही.
34तेव्हा एका सैनिकाने, कोणावर नेम धरुन नव्हे असा
हवेतच एक बाण सोडला. हा बाण नेमका इस्राएलाचा
राजा अहाब याला लागला. शरीराचा जो छोटा भाग
चिलखताने झाकलेला नव्हता तिथे बाण लागला. तेव्हा
राजा अहाब आपल्या सारथ्याला म्हणाला, “मला बाण
लागला आहे. रथ येथून हलव. आपण या लढाईपासून
दुर जाऊ.”

35युध्द मात्र चालूच राहिले. राजा अहाब आपल्या रथात
बसून राहिला. रथात टेकून बसून तो अरामच्या सैन्याकडे
पाहात होता. त्याला एवढा रक्तस्त्राव झाला की रथाच्या
बैठकीच्या भागात रक्ताचे थारोळे झाले. संध्याकाळच्या
सुमारास राजाला मृत्यू आला. 36सूर्यास्ताच्या वेळी
इस्राएलच्या सर्वसैन्याला आपापल्या प्रांतात घरोघरी जायचा
आदेश मिळाला.

37राजा अहाबला अशा तऱ्हेने मरण आले. काही जणांनी
त्याचा देह शोमरोनला आणला. त्याला त्यांनी तिथे पुरले.
38शोमरोनमधल्या तळ्यावर या लोकांनी अहाबचा रथ
धुतला. रथातील रक्त कुत्र्यांनी चाटले आणि त्या तळ्यातील
पाण्याने वेश्या स्नान करीत असत. परमेश्वराने जे जे
होईल असे सांगितले होते तसेच नेमके घडले.

39इस्राएलाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात राजा अहाबच्या
सर्व गोष्टींची नोंद केलेली आहे. आपला महाल सुशोभित
करण्यासाठी त्याने हस्तिदंत कसे वापरले, त्याने नगरे
उभारली याबद्दलही या ग्रंथात सांगितलेले आहे. 40अहाब
मरण पावला व त्याला त्याच्या पूर्वजांशेजारी दफन करण्यात
आले. त्याचा पुत्र अहज्या त्याच्या जागी राजा झाला.

यहुदाचा राजा यहोशाफाट

41अहाब इस्राएलचा राजा झाल्यावर चौथे वर्ष चालू
असताना यहोशाफाट यहूदाचा राजा झाला. यहोशाफाट*
हा आसाचा मुलगा. 42यहोशाफाट वयाच्या पस्तिसाव्या
वर्षी राजा झाला आणि यरुशलेममध्ये त्याने पंचवीस वर्षे
राज्य केले. याच्या आईचे नाव अजूबा. ती शिल्हीची
मुलगी. 43यहोशाफाट चांगला राजा होता. हा आपल्या
वडीलांप्रमाणेच होता. परमेश्वराच्या दृष्टीने जे योग्य ते
त्याने केले. पण यहोशाफाटने उंचावरील पूजास्थळे काढली
नाहीत. लोक त्या ठिकाणी होम करणे, धूप जाळणे वगैरे
करत राहिले. 44इस्राएलच्या राजाशी त्याने शांततेचा करार
केला. 45राजा यहोशाफाट शूर होता. त्याने बऱ्याच लढाया
केल्या. त्याने जे केले त्याची हकीकत यहूदाच्या राजांचा
इतिहास या ग्रंथात आहे. 46धर्माच्या नावाखाली देह विक्रय
करणाऱ्या स्त्रीपुरुषांना यहोशाफाटने प्रार्थनास्थळांमधून
हाकलून लावले. यहोशाफाटचे वडील आसा राज्य
करीत असताना हे लोक त्या ठिकाणी होते.

47याच काळात अदोम प्रदेशाला राजा नव्हता. एक
कारभारीच इथला कारभार पाहात असे. त्याची नेमणूक
यहूदाचा राजा करी.

यहोशाफाटचे आरमार

48राजा यहोशाफाटने काही मालवाहू गलबते बांधली.
त्यात त्याचा हेतू ओफीरहून सोने आणण्याचा होता. पण
ती तेथपर्यंत कधी पोहोंचू शकली नाहीत कारण एसयोन
गेबेरच्या बंदरात त्यांची नासधूस करण्यात आली.
49इस्राएलचा राजा अहज्या याने यहोशाफाटला मदतीचा
हात दिला. त्याच्या माणसांबरोबर आपले खलाशी देण्याची
तयारी दर्शवली. पण अहज्याची कुमक स्वीकारण्यास
यहोशाफाटने नकार दिला.

50यहोशाफाट मरण पावला त्या नंतर दावीद नगरात
आपल्या पूर्वजांबरोबर त्याचे दफन करण्यात आले.
त्याच्या जागी त्याचा मुलगा यहोराम राज्य करु
लागला.

इस्राएलचा राजा अहज्या

51अहज्या अहाबचा मुलगा होता. यहोशाफाटच्या
यहूदावरील सत्तेच्या सतराव्या वर्षी अहज्या इस्राएलचा राजा
झाला. शोमरोन मध्ये त्याने दोन वर्षे राज्य केले.
52अहज्याने परमेश्वराचे अनेक अपराध केले. आपले
वडील अहाब, आई ईजबेल आणि नबाटाचा मुलगा यरोबाम
या सगळ्यांनी केले तेच याने केले. या सर्व राज्यकर्त्यांनी
इस्राएली लोकांना आणखी पापात लोटले. 53आपल्या
वडीलांप्रमाणेच अहज्यानेही बाल या अमंगळ दैवताची
पूजा केली. त्यामुळे इस्राएलचा देव परमेश्वर याचा कोप
ओढवला. परमेश्वर अहाबवर संतापला होता तसाच
अहज्यावर संतापला.

अहज्या, यहोशाफाट, गलबते यहोशाफाटची एसयोन गेबेर बंदरावर सत्ता होती. पण, लाल समुद्र, आफ्रिकेचे किनारे, अरबी द्वीपकल्प, पर्शियन आखात, आणि भारताचे किनारे याठिकाणी जायला इस्राएलला तो एकमेव मार्ग होता. यहोशाफाटला "मदत" करून इकडच्या या प्रदेशाचा ताबा मिळवता येईल असा अहज्याचा मनसुबा होता.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center
Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center
All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online add space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center
P.O. Box 820648
Fort Worth, Texas 76182, USA
Telephone: 1-817-595-1664
Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE
E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: http://www.wbtc.org

Order online – To order a copy of our texts online, go to: http://www.wbtc.org

Current license agreement – *This license is subject to change without notice. The current license can be found at:* http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html